

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၁၅

ပုဂ္ဂိုလ်သုတေသန

မန်မာဘာသာပြန်

နယူးဘားမား ပီးချက်ပုံစံပို့ကြွောင်း

အမရဝါဒပြို့

(၁) ပွဲဓာတ်

မြဟ္မာလသူတိ၌

အ ကျဉ်း ချုပ် သိ နဲ့ ဖွံ့ဖြိုး

၁။ ရတနာသုံးပါးကို သွေ့ဆပရပိုင်သည် ကဲရဲ၏၏၊ မြဟ္မာတ်
လုလင်သည် ချီးမွှမ်း၏၊ ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သိတော်မူ၍
“ကဲရဲ ခံရသောသည်း စိတ်မဆိုးကြနှင့်၊ ချီးမွှမ်း ခံရသောသည်း
ဝမ်းသာအားရ စိတ်မကြော်နှင့်”ဟု အြုပ်စုံပေးတော်မူသည်။

၂။ “မွို့မြတ်စွာကို ပုဂ္ဂလောက ချီးမွှမ်းသောသည်း သူ့ည၏
မြှုသမျှ အောက်တန်းကျေသော သီလဂျာ့ဖြင့်သာ ချီးမွှမ်းနိုင်မည်၊
အထက်တန်းဖြစ်သော သမာဓိဂျာ့၊ ပညာဂျာ့ဖြင့်မချီးမွှမ်းနိုင်”ဟု
မိန့်တော်မူကာ သီလသုံးမျိုး(စွမ်းသီလ၊ မဏ္ဍာသီလ၊ မဟာသီလ)ကို
ပြတော်မူသည်၊ (ဤပြတော်မူခြင်းကား မြဟ္မာတ်လုလင်၏ ချီးမွှမ်း
မှန်င့်စုံ၍ စကားအဆင်သင့်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။)

၃။ “ပုဂ္ဂလောက် မပို့နိုင်သော သွာ့ည့်တည်က ဂဏ်တော်
ကြီးရှိသော၏၊ ထိုဂျာ့ဖြင့် ချီးမွှမ်းနိုင်မှ ဗုဒ္ဓကို အမျှန်ချီးမွှမ်းရာ
ဇာတ်မည်”ဟု မိန့်တော်မူ၍ သွာ့ည့်တည်တော်ကိုမှန်းပြောနိုင်
ဖို့နှင့်အယူ ၆၂ ပါးကို ခွဲခြားပြတော်မူပြန်သည်၊ ထိုမိန့်ဘယူ
၀၅၇၈၄၇၏ အတူ စွဲလမ်းမူသည် အချုပ်အချာပြစ်၏၊ ထိုကြောင့်
ထိုမိန့်ဘဝ ဒီတို့၏ အယူဝါဒကို နားလည်လိုလျင် အတူစွဲလမ်းပုံကို
ပွဲမဆုံး နားလည်ဖို့ အရေးကြီးပေသည်။

ပွဲမအဖြစ်

၄။ ပုဂ္ဂမြတ်စွာ၏ အဘဝ္မာ တရားတော်ကို အတော်အတန် လိုက်စားမံသူတို့သည်။ “ထိုထိအာရုံး ဖယ်ဖြင့် ဓာတ်ခိုက်မိ၏၊ ထိုသို့ ဓာတ်ခိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်စိတ်က သိ၏၊ ဝေဒနာက ခံစား၏၊ သညာကာ မှတ်သား၏၊ စေတနာက လုံးဆောင်၏” ဟုသို့ စာည်ဖြင့် နားလည်ကြသောကြော့၏၊ ထိုစိတ် ဖယ် ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စာည်ကို ဖယ်ထားခြား၊ “အတ္ထု” ဟူသော အကောင်အထည် တစ်မျိုး မရှိတော့? ဟု နားလည်ကြ၏၊ ရပ် နာမ် စိတ် ဖယ် ဝေဒနာစေသော အသံကိုမျှမကြေားရသော သာသနာပ ကာလျှောကာ၊ အာရုံးတစ်ခုကို ထိုငွေ့ ခံစား မှတ်သားကြဖျော်၏ “အတ္ထုသည် သိ၏၊ အတ္ထုသည် ထို၏၊ အတ္ထုသည် အကောင်အဆုံး သုခ-ဒက္ခ ၂ မျိုးကို ခံစား၏၊ အတ္ထု သည် မှတ်သား၏၊ အတ္ထုသည် ကိုယ်ဖြင့်ပြု၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြော၏၊ အတ္ထုသည်ကြုံ၏” ဟု နေရာတိုင်း၌ အတ္ထုကို အသုံးပြုကာ “အတ္ထု ရှုံး၏” ဟုပင် မှတ်ဖော် စွဲလမ်းကြလေတော့သည်။

(**ဤ စာကြည့်သူပင် ပုဂ္ဂဘာသာတရားတော်ကို လုံးဝ မကြား ဖူးလျှင် မည့်ကဲ့သို့ ယူဆ မှတ်ထင်လိမ့်မည်နည်း။**)

၅။ ထိုကဲ့သို့ အတ္ထုရှုံး၏ဟု စွဲလမ်းမှတ်ထင်ကြရာဝယ် တစ်ဦးနှင့် တဲ့ မတူကြရခြား၊ တရား၏ ဆရာတို့က “အတ္ထုသည် လူတိမျက်စိဖြင့် အေည့်၍ မပြင်နိုင်လောက်အောင် အလွန်အလွန် ထေးယော်၏၊ ပရမာ ကျော်၏။ အသေးဆုံး မြှုပ်နှံလောက်သာ ရှုံး၏” ဟု ယူဆကြ၏၊ ရှိန်းဆရာတို့ကား အတ္ထုသည် ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံး၌ မျိုးနံ တည်နေရ ကား ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသလောက် အတ္ထုသည် ကြီး၏ ဟု ယူဆကြ၏၊ ဝေဒနှီးဆရာတို့ကမူ “ အတ္ထု ဟူသည် ကမ္မာကြီးကို ဖုန်ဆင်း ပွဲမအကြိုး

သော ပြဟာ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သောကြောင့် ပြဟ္မာ တန်ခိုးကြီး သလို တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးမားသင့်သည်အခါ ကြီးမား၏၊ ခန္ဓာ ဟောင်းကို စွန့်ရှု(သေ၍) ခန္ဓာသစ်ကို ရှာနေခိုက်၌ အလွန် သေး ငယ်၏”ဟု ဆိုကြသည်။

၆။ ထိုအတွေသည် ခန္ဓာအိမ် တစ်ခုလုံးကို အုပ်စိုးနေ၏၊ အိမ်ကို အုပ်ချုပ်သော အိမ်ရှင်သည် မိမိအိမ်ကို ပိမိအလိုဂျိသလို ပြပိုင်နိုင် သကဲ့သို့ မိမိခန္ဓာအိမ်ကိုလည်း အတွေသည် အလိုဂျိသလို ပြပိုင်နိုင်၏၊ (အတွက် စားချင်လျှင် ခန္ဓာအိမ် အစိတ်အပိုင်းက စားပေးရ၏၊ အိမ်ချုပ်လျှင် အိပ်ပေးရ၏- စသည်တည်း၊) အိမ်တစ်လုံး ဟောင်း နှမ်းလျှင် အိမ်အသစ်ဆောက်သကဲ့သို့ အတွက်လည်း လက်ရှိ ခန္ဓာအိမ် အိုမ်းပုက်စီးလျှင် ခန္ဓာအိမ်အသစ်ကို တည်ထောင်၏၊ / ထိုသို့ တည်ထောင်ရန် အတွက်ထားသော ကောင်းမှု မကောင်းမှု က အားလျော်စွာ ခန္ဓာအိမ် အကောင်း အဆိုးကို ရရှိလေသည်၊) ထို အတွေသည် ပြုဖွေ ဘိစ္စဟူသမျှကို ပြု၏၊ ပြော၏၊ ကြံ၏၊ ထိုသို့ပြုလုပ် ပြောဆိုရန် လက် ခြေ အင်္ဂါ ကိုယ်ခန္ဓာ အစိတ်အပိုင်းတို့သည် အတွေအလိုကျအောင် မြောက်ပင့်ရ ကြွေရ ချရ ခုတ်ရေးလသည်။ ထို အတွေသည် ကောင်းသောအရသာ ဆုံးသောအရသာကိုလည်း ခံစား ၏၊ မျက်စီဖြင့် ပြင်ရန် အတွေသည် ပြင်၏၊ နားဖြင့်ကြားရန် အတွ သည် ကြား၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် လောက်၏ ရှိသမျှကိုတွေ့ကို အတွ ၏ အလုပ်ကိစ္စဟူချည်း မှတ်ထင်ကြလေ၏၊ (ဤစာကြည့်သူ ကိုယ တိုင်လည်း ရပ်-နာမ်သဘောကို မသိဘဲ လောကဖြစ်ပုံကို စဉ်းစား ကြည့်ပါမှ အတွက် ကိစ္စတွေချည်းဟုပင် ထင်မြှင်ပေလိမ့်မည်။)

နှေ့မာရိမ်

(၁)

နိဒါန်း

၃။ ထိကဲသို့ “အတ္ထ” ရှိ၏ဟု မှတ်ယူခဲ့ပါမ်းသော အမြင်တစ်မျိုး
ကို “ဒိဋ္ဌ” ဟု ခေါ်၏၊ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သံ့ရဲ ဝိညာဉ်တို့၏
ကိုစွဲကို အတ္ထ၏ ကိုစွဲဟု ထင်မှားနေရကား ရပ်စသော ခန္ဓာဝါးပါး
ကိုပင် အတ္ထဟု စွဲလမ်း မှတ်ထင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ခန္ဓာ
ဝါးပါးအပေါ်၌ အတ္ထဟု စွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ထိပိဋ္ဌကို
“သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌ” ဟုလည်း ခေါ်သည်။ [သဏ္ဌာ+ကာယ=သဏ္ဌာယ၊
သဏ္ဌာ = အထင်အရှား ရှိသော+ကာယ = ခန္ဓာဝါးပါးအပေါင်း၊
သဏ္ဌာယ=အထင်အရှား ရှိသော ခန္ဓာဝါးပါးအပေါင်း၌+ဒိဋ္ဌ=
ဖြစ်သော အယူ။]

၄။ (က) ရပ်ကို အတ္ထဟု မှတ်ထင်မှာ၊ (ခ) အဘာသည် ရပ်ရှိ၏
ဟု မှတ်ထင်မှာ၊ (ဂ) အတ္ထ၌ ရပ်ရှိ၏ဟု မှတ်ထင်မှာ၊ (ဃ) ရပ်၌ အတ္ထ
ရှိ၏ဟု မှတ်ထင်မှာ၊ ဤသို့ ရပ်နှင့်စပ်၍ အတ္ထစွဲလမ်းမှ လေးချက်ရှိ၏၊
ဝေဒနာ သညာ သံ့ရဲ ဝိညာဉ်နှင့် ပို၍လည်း လေးချက်စီ ရှိ၏၊
“ဝေဒနာကို အတ္ထဟု မှတ်ထင်မှာ” စသည်ဖြင့် ရပ်နေရာ၌ ဝေဒနာ-
စသည်ကို သွေး၍ ရောက်ပါ၊ ဤသို့ ခန္ဓာဝါးပါးအပေါ်၌ အတ္ထ
စွဲလမ်းမှ လေးမျိုးစီ ရှိရကား အားလုံး ၂၀-ရှိ၏၊ ထို ၂၀-ကိုပင်
သဏ္ဌာယ ဒိဋ္ဌ ၂၀-ဟု ခေါ်ကြသည်။

၅။ ရပ်နှင့်စပ်၍ အတ္ထစွဲလေးမျိုးတွင် ရပ်ကိုပင် အတ္ထဟု စွဲလမ်း
သော(က)အစွဲသည် ရပ်နှင့်အတ္ထကို မဆွဲခြားဘဲ တစ်ခုထဲဟု စွဲလမ်း
ခြင်းတည်း။ ဥပမာ- မီးတောက်ကို အရောင်အလင်းဟု မှတ်ထင်
ရာ၌ မီးတောက်နှင့် အဆင်း(အလင်း)သည် မကဲ့မပြားဟု ယူဆ
သကဲ့သို့တည်း၊ (ခ) (ဂ) (ဃ) အစွဲတို့ကား ရပ်တခြား အတ္ထ
ပုံမေအကြောင်း

တခြားဟူခွဲခြားရှိ စွဲလမ် ခြင်းတည်း၊ ထိတွင်(ခ)အစွဲသည် “အရိပ်ရှိသော သစ်ပင်” ဟူရန် အရိပ်တခြား သစ်ပင်တခြား ဖြစ်သကဲသို့ တည်း၊ (ဂ)အစွဲသည် “ပန်း၌ အနုံရှိ၏” ဟူရန် ပန်းသည် အနုံ၏ တည်ရာ ဖြစ်သကဲသို့ အတ္ထသည့် ရုပ်၏ တည်ရာဖြစ်၏ဟု စွဲလမ်းခြင်း တည်း၊ (ဃ)အစွဲသည် “ပတ္တမြားကြော်၍ပတ္တမြားရှိ၏” ဟူရန်ဝယ် ကြော်သည် ပတ္တမြား၏တည်ရာ ဖြစ်သကဲသို့ “ရုပ်သည် အတ္ထ၏ တည်ရာဖြစ်၏” ဟုစွဲလမ်းခြင်းတည်း၍၍(ခ)(ဂ)(ဃ)အစွဲလမ်းခြင်း များ၌ ရုပ် နာမ်နှစ်ရပ် ပေါင်းစပ်နေသော ခန္ဓာကိုယ်ဝယ် ၁၀၉ နား သညာ သခ်၍ရ ဝိညာဉ် နာမ်တရားတို့ကို အတ္ထဟု စွဲလမ်းမှုများ ဖြစ်သည်။ (၁၀၉နားကို အတ္ထဟု စွဲလမ်းမှုစေသော နောက် သက္ကာယ ဒီဇိုင်းတို့၏လည်း ဤနည်း မြို့၌ စိစစ်ပါလေ။)

၁၀။ ဤ သက္ကာယဒီဇိုင်းခေါ် အတ္ထစွဲလမ်းမှု မပျောက်သမျှ မင် ဖိုလ်ကို မထိရောက်နိုင်ကြ၊ မြန်မာလူများတွင်လည်း “လူသေလျှင် အသက်ထွက်သွား၏” ဟုလူသလျက်စိတ်ဝိညာဉ်ကိုအသက်လိပ်ပြာ အတ္ထဟု မှတ်ထင်သူ အများရှိသေး၏၊ ထိုသွားတို့ မှတ်ထင်အပ်သော “အသက်” ဟူသည် ဤသက္ကာယဒီဇိုင်းအတ္ထစွဲလမ်းမှုပင်တည်း။

မြဟ္မာလသတ်၏ ဟောတော်မှုအပ်သော ၆၂-ပါး မိန္ဒာ အယူဝါဒများသည် ဤသက္ကာယဒီဇိုင်းခေါ် အတ္ထစွဲလမ်းမှုမှ ပြန်ကျယ် ပေါက်ပွားလာသော အယူများတည်း၊ ထို့ကြောင့် ထူး ၆၂-ပါး မိန္ဒာအယူများကို လုပ်ကြစာ နားလည်ဖို့စာ အတ္ထစွဲလန်းပုံကို မှတ်သာနောင့်ကြပါကုန်....။

(၁)

မနတ်ကာ=၈၁၇၅:၀၂

အမကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပြည့်စာလသုတေသနမြန်မာမြန်	=	၁
ကြိုယ်ဆတ်ကို ဖော်ခြေားအကြောင်း	=	၁
ပုဂ္ဂိုလ်စွာ ပြတ်ပေးတော်မူခြင်း	...	၄
ရှင်သီလအခန်း	=	၇
မဏီမသီလအခန်း	...	၁၅
မဟာသီလအခန်း	...	၂၇
ဆည်ဖြစ်ကိုပြခန်း	...	၃၇
သုဉာဏ်ကိုပြခန်း	...	၃၇

၆၂-၂၁၈။ မိန္ဒါန ပူးများ

ပုံမှန်ကြိုးကော်မူများ	=	၄၀
သထာဝါဒ ၄-မျိုး	...	၄၀
(က) ဟဝသီန်းပေါ်များစွာကိုပြန်၍ သီသဖြင့် မိန္ဒါနသယူဖြစ်ပဲ	...	၄၀
(ခ) ဆယ်ကဗ္ဗာအထိ ပို့ဆောင်သီသူ	...	၄၄
(ဂ) ကမ္ဘာ ၄၀-အထိ ပြန်ရှုသီသူ	...	၄၅
(ဃ) တက္ကာပို့၍	...	၄၆
ဆွဲည့်တည်ကော်ပြခန်း	...	၄၇
ဇော်နာကမ္မာ့၏	...	၄၉
(၁၁) ပုံမှန်		

(c)

မာတိကာ=၈၇၅၈၁။

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ကေစာသာတဝါဒ ၄-မျိုး - ၅၁

(က) တစ်ဘဝများအောက်မေးနှုန်း၏ မိစ္စာအယူဖြစ်ပုံ ၅၁

(ခ) အပျော်များ၏ ပျက်ပြားရသော နတ်ဘဝမှုလာသူတရီ၏ အယူမှားပုံ ၅၂

(ဂ) ဇော်ကြီးမား၏ ပျက်ပြားရသော နတ်ဘဝမှု အယူမှားပုံ ၅၃

(ဃ) တက္ကိပ္ပို့လှု ၅၀

အနှစ်နှစ်ဝါဒ ၄-မျိုး - ၆၂

(က) လောကကြီးအဆုံးရှိဝါဒ ၆၃

(ခ) လောကကြီး အဆုံးမရှိဝါဒ ၆၄

(ဂ) အဆုံးလည်းရှိ အဆုံးလည်းမရှိဝါဒ ၆၅

(ဃ) တက္ကိဝါဒ ၆၆

အမရာဝိကြောပဝါဒ ၄-မျိုး - ၆၇

(က) မူသားကြောက်၏ အမရာဝိဖြစ်ပုံ ၆၈

(ခ) ဥပဒေ၏ ပို့ကြောက်၏ အမရာဝိဖြစ်ပုံ ၆၉

(ဂ) ပညာရှိများ စစ်ဆေးမည်ကိုကြောက်၏ အမရာဝိဖြစ်ပုံ ၇၀

(ဃ) ညံ့ဖျင်းထံအခြောင်းကြောင့် အမရာဝိကြောပဝါဒ ၇၁

ပုံမှန်အကြောင်း

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အပိုစွဲသမ္ပၤ။	၃၄
(က) အသည့်တိဘုံမှ စုတေခါသူ	၃၅
(ခ) တဗ္ဗာ ၀၈၁	၃၆
ပုံမှန်ကပိုက ၁၈-မျိုးလုံး၏ နိဂုံး	၃၆
အပရနှုန်းကွဲကဝါ။၄၄	၃၇
ဥစ္စမာယာတန်ကသည်။၁၆-၅၇။	၃၈
ဥစ္စမာယာတန်ကအသည်။၈-၁၇။	၃၉
ဥစ္စမာယာတန်က အနေသည်နှင့်သည်။၈-၉၇။	၄၀
ဥစ္စမာယာတန်က ၈-၁၇။	၄၁
အပရနှုန်းကွဲက ၄၄-မျိုး၏ ၀၈၇နိဂုံး	၄၁၀
မြို့ဗာ။၆၂-၂၇။	၄၁၀
သမ္ပည့်တည်ကြတော်ပြခန်း	၄၁၁
ဝေဇာကမ္မာဌာန်း	၄၁၂
မြို့ဗာအဖြင့် သမ္ပာအမြင် ခွဲခြားချက်	၄၁၃
အကြောင်း အဆက်ပြုပုံး	၄၁၄
သယအကြောင်း အားကောင်းပုံး	၄၁၅
ဓမ္မာမာဏြိမ်	

(ည)

မာတိကာ=ခေါင်းစဉ်

ဘကြောင်းဆရာ

စာဖျက်နှုံး

အယူအားလုံး အကြောင်းဆက်ပြုပုံ	၁၀၅
တရားအားထုတ်သော ရဟန်း	၁၀၆
၄၅၈အသနာဖိုက်မှ လွှတ်သော မီစ္စာဝါခီမရှိ	၁၀၇
အသနာဖိုက်တွင်း၌ ကိုယ်တော်မြတ် မပါဝင်ပုံ	၁၀၈
အမည်	၁၀၉
၆၂-ပါးမီစ္စာအယူများ၏ အချုပ်မှတ်ဖွယ်	၁၁၁
မှုန္ဒၢု၏ ဉာဏ်တော်	၁၁၃

မြှုပ္ပါလာလယ့်တော်
မန်မာပို
မာတိကာ ပြီး၏။

ပုဂ္ဂိုလ်မာဏ္ဍာ

ခြေထန်ကာယ် ဆီလက္ခာနှင့်

မြတ္တအာလသုတေတာ် မြန်မာပြန်

၁။ ဤလုပ်ကို စောရခြင်း အကြောင်း

ဆရာတပည့် အခါတစ်ပါး၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဖုဝါရိဟန်နှင့်
အနုကျင်ဖက် နာမြန်ဘြို့ အကြေား ဝယ် ရဟန်းဝါးရနှင့် အတူ
ပြောကြပုံ အသေဝာရီ၊ ကြချိတော် မူလေသည်၊ ထိုအခါ
သုပ္ပါယပရှိစ်လည်း တော် မြတ္တတ္ထလုလင်နှင့်
ထိုခရီးလမ်းကိုပင် သွားလေရာ မင်္ဂလာလင့်သဲ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနှင့် ကြုံ
ဦးကြိုက် နှုန်းသောကြောင့် ပိုလုပ်းလုပ်း နောက်မှ လိုက်သွားလေ
သည်၊ ထိုသရာတပည့်နှစ်ယောက်တွင် သုပ္ပါယပရှိစ်သည် (နဂါးကပင်
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို မြှုပြုနေသူဖြစ်သောကြောင့်) လူခြောရရ ကြတော်မူ
သော သံသာဆတ်များနှင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို လုပ်းမျော် ကြည့်ရမဲ့

(၁). အသေ=အရပ်တစ်ပါးသို့+စာမျိုး=လုညွှန်လည်သည်။

(၂) မြတ္တအဗျာ လုလင်သာမက ပရှိစ်အများလည်း ပါသေး၏။

လလာ(သာ၍ လယာ၌ ပြစ်လေရကား)အတွင်း၌ မျှော်ပြု၍ မထားနိုင်တော့ဘဲ ရတနာသုံးပါး၏ မဟုတ်မပူန် အပြစ်များကို အမျှော်ဖို့ ပြောဆိုလေသည်။ ပြော့တွဲလုလင်ကမူ ဆရာ့ပြောသမျက်ကန်ကွက် ပြစ်တား၍ ဂုဏ်ကျေးဇူးဝကားကိုသာ ပြောဆလသည်။ ထို့ကား ပြုပြတ်စွာသည်။ နာများမြှို့သိမောက်မီ နောင်ခါနီးသော ရက်ဗုံး “အမွှေလိုကာ” ပညော ဥယျာဉ်သို့ဝင်၍ မင်းကွန်း၊ စံအိပ်ခတ်ပယ် တစ်ညွှန်မျှ တည်းခိုတော်မူသည်။ သုပ္ပါယပရှိုင်လည်း နောက်လိုက်ချားနှင့်အတူ ဝင်ရောက်တည်းခိုပြီးလျင် ညွှန်အချိန်မှာလည်း ရွှေးနည်းအတိုင်းပင် ဆရာက အပြစ်ပြော၍ တာညွှန် ရက်ခကျေးဇူးကိုသာ ပြောဆိုလေသည်။

ရဟန်းများ၊ ဓမ္မမြတ်စွာ၏ နောက်တော်ဂါ သံယာတော် ဂုဏ်ကော်ကိုပြုပြီး များသည်၍ (ရတနာသုံးပါးနှင့် ဝင်လျဉ်းရှု ထုတေပတ်တွဲ အယူအဆ မဗ္ဗာကြပုံကိုကြားရ သဖြင့်) နံနက်စောငော အိပ်ရာမှ ထာသည့်အခါ တနောက်းဂိုင်းက်ခုံ၍ ပေါ်ပါးစု နေထိုင်ကြပြီးလျင် ဓမ္မမြတ်စွာ၏ ညှက်တော်ကြီးမားပုံကို ပြောဆိုကြသည်မှာ “အရှင်ဘုရားတို့—ဓမ္မမြတ်စွာ၏

- (၁) ဗြယား=ကိုယ့်ထက်သာ အနာလိမ္မာ၊ ပြောစုတတ် စောင်းချိပ် ပြောဆိုတတ်သောတရား။
- (၂) တစ်ရုံတစ်ခါ မင်းများလာ၍ ခေတ္တနိုင် ဆောက်ထားသော အိမ်တော်ကို “မင်းကွန်း” ဟ ခေါ်သည်၊ နတ်စင်ကုံး “နတ်ကွန်း” ဟ ခေါ်သကဲ့သို့တည်း

နာနာမီး “ကတာ” ဥက်တော်သည် အဲသွှေ့ယ် ကောင်းပါပေစံ ရျေးက မဖြစ်ဖူးသေးသာ အထူးအဆန်း ဥက်တော် ဖြစ်ပေါ် လာပါပေသည်၊ အလိုအန္တချင်း မဘူးကြသော ဆရာတာပည့် နှစ်ယောက်တို့တို့ ဆရာမြို့ယူ သို့ယောရမြို့ယ်သည် (ယုတေသုံးသော အလိုအန္တရှိသွှေ့ယ် ဖြစ်သောကြောင်း) ရတနာသုံးပါး၏ မာုတ်မမှန် အပြစ်ချားကို ပြောဆို၏၊ တပည့်ဖြစ်သွှေ့ မြို့တွေ လုလင်ကမူ (ကောင်းမွန်သော အလိုအန္တရှိသွှေ့ယ် ဖြစ်သောကြောင်း) ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်းကျေးဇူးနှင့်ပေါ်သောစကားကို ပြောဆိုပေသည်”

ဤသို့မဟုမြတ်စွာ၏ နာနာမီမှုအိုကတာ ဥက်တော်ကိုအကြောင်း ပြု၍ ရဟန်းတော်များ စကားဝမြှုပ် ပြောဆိုကြော်လေသည် / ဤသို့ ရတနာသုံးပါးကို သို့ယက အပိုစ်ပြောခြင်း၊ မြို့တွေက ဂုဏ် ကျေးဇူးပြောခြင်း၊ ရဟန်းတော်များက “ နာနာမီမှုအိုကတာ ဥက်” ဟုခေါ်ရသော သူ့သူတော်တော်ကို ခါးမွမ်းကြခြင်းသည် ဤမြို့လာလသုတေသန ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အကြောင်းရင်းပေ တည်း။)

(၁) တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အလိုအန္တ (နှလုံးသွေးငါတ်ထား) မတူကြခြင်းကို “နာနာမီမှုတို့” ဟု ခေါ်၏၊ (နာနာ=မတူဂျုပြားသား အမိမှုတို့=နှလုံးသွေး၊ အလိုအန္တ) ထိုသို့ အလိုအန္တချင်း မတူပံ့ကို သိသော ဥက်ကို “နာနာမီမှုတို့ကတာဥက်” ဟု ခေါ်၏၊ မွှေမြတ်စွာသည် ထို ဥက်တော်ဖြင့် သွေ့ဝါ အချင်းချင်း အလိုအန္တ မဘူးကြရှိကို သိရှု ဖော်တော်မှုများ၏၊ ထို တရားတော်ကား နိုဝင်ရှင် ဓာတုသံယုတ္တု လာ၏။

၂၁ ရခိုင်းမြတ်စွာ အီ ၈၀ ပေးကော်မူခြင်း

မျိုး မှာမြတ်စွာသည့် ရဟန်းတို့၏ကားကိုကြာ သိတော်
ကြော်မြင်း မျှ၍ တန်ဆောင်းပိုင်းသို့ကြောတော်ဖြီးလျှင် “ယခု
အခါ အဘယ်စကားကို ပြောဆိုနေထိုင်ကြသနည်း”
ဟု(သိတော်မူပါလျက် စကားလက်စရာအောင်)ပေးတော်မူကော်
သုပ္ပါယနှင့် ပြောဖွဲ့တို့၏ ကဲရဲ့ခြင်း ခါးမွှမ်းခြင်းကို အားထာက်
အထားပြု၍ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အလိုအန္တ တတ္ထြပ်ကို
သိတော်မူထော ဥက်တော်၏ အကြောင်းကို ပြောဆို နေကြ၊
ပါကြောင်း သလောက်ထားကြရလေသော် ကဲရဲ့ခြင်း ခါးမွှမ်းခြင်း
နှင့်ပုံစံ၍ ထွေ့ပေးတော်မူသည်မှာ—

တိက္ခုတို့— ဆန့်ကျင်ပက်ကို လိုလားသူတို့သည် ၃ ဘုံးရား၏
အပြစ်၊ သို့မဟုတ် တရား၏ အပြစ်၊ သို့မဟုတ် သံထား၏ အပြစ်ကို
ပြောကြလျှင် ထိပြောသူတို့ အပေါ်၌ အာယာတဲ့ မထားကြနှင့်၊
မနှစ်သက်၊ မကျော်ပို့ထော အမူအရာတို့ကို မပြောကြနှင့်၊ ဂိတ်
မပျက်ကြနှင့်။

- (၁) မကျော်နိုင်လောက်အောင် စိတ်ဆိုးသော ရန်မြှေးဖွဲ့သော
ဒေါသာ
- (၂) စိတ်ပချုပ်းသာသော ဒေါဇ်သား
- (၃) စိတ်ပျက်နေသော ဒေါသာ

မြို့လာလသုတေသန

၁၃

ဘိက္ခာတိ.. ထိုအပြိုင်ပြောသူတိအပေါ်၌ သင်တို့အာစာတ
ထားကြ, မနစ်သက် မကျေနှစ်ကြ, စီတ်ပျက်နေကြလျှင် ထိုဒေါသ
ဒေါမနသာ ဖြစ်အနေကြောင့် သင်တို့မှာသာ ရျာန် မဂ်ဖို့နတရား၏
အဆိုရှယ် ဖြစ်ဖွံ့ဖြိုးသည်။ (ဒေါသ ဒေါမနသာ ဖြစ်နေမှုကြောင့်
တရားအားထုတ်၍ မရရှိ၍ - ဟူလို့။)

ဘိက္ခာတိ.. ထိုအပြိုင်ပြောသူတိအပေါ်၌ သင်တို့က ဒေါသ
ဒေါမနသာ ဖြစ်နေကြလျှင် စကားကောင်း စကားဆိုးကို ခဲ့ခြား၍
သိနိုင်းချိုးမည်လော့။ [မိမိက ဒေါသ ဒေါမနသာ ဖြစ်နေလျှင်
ဘုံစကားကို စဉ်းစဉ်းစားစား ဝေဖန်နိုင်းမှာလား ” ဟု မေး
တော်မှာသည်။ [ရဟန်းများကလည်း “ ဒေါသ ဒေါမနသာ လူမ်း
နေလျှင် သူ့စကားကို မဝေဖန်နိုင်ကြတော့ပါ ဘုရား ” ဟု
လျောက်ကြသည်။]

ဘိက္ခာတိ.. ထိုသို့ အပြိုင်ပြောသူ၌ မဟုတ်ကြောင်း, မမျှန်
ကြောင်း, သူတို့ ပြောဆိုအပ်သော အပြိုင်ဆိုင်ကြောင်း ဖြေရှင်း
ငြုံရမည်။ [မဟြေရှင်းဘဲ ငံ့ခံနေလျှင် “ဟုတ်လို့ သာ ခံနေတာဘဲ”
ဟု ယူဆဖွှုထဲ ရှိသောကြောင့် စိတ်မဆိုးဘဲ မြန်၍ ဖြေရှင်းကြရ
မည် ဟူလို့ ဘင်ဟာ ခွေးဘဲ နွားကြီးဘဲ စသည်ဖြင့် ဆဲဆ္ဗာမှာကား
ဖြေရှင်းအနဖွှယ် မလို့ အည်းခံရမည်သာ။]

ဘိက္ခာတိ.. ရတနာသုံးပါးကို ကြော်ညီသော နတ်လူတို့သည်
ဘုရား တရား လုပ်သတို့၏ ဂုဏ်ကျော်းရွှေးကို ပြောကြလျှင် ထိုပြော

ခြင်းကြောင့် သင်တို့သည် နှစ်သက် ရွှေ့ပျော်သာ အမူအရာကို မပြု
ကြနှင့်၊ ဝမ်းသာအားရသာ လွှာကာ့ကို မပြုကြနှင့်၊ စိတ်တကြ
ကြ့ တဆျားဖြစ်ကာ (ရေးပေါ်မှာ ဗုံးပေါ်ဘလို့) မပေါ်လွှင်ချင်
ကြနှင့်။

ဘိက္ဌဗုံး.... သူတစ်ပါးတို့က ရတနာသုံးပါး၏ ဂဏ်ကျေးဇူးကို
ပြောခြင်းကြောင့် သင်တို့သည် နှစ်သက်ရွှေ့ပျော် ဝမ်းမြောက်လျှော့
တကြကြ့ ဖြစ်နေလျှင် သင်တို့မှာသာ စျေန် မင် ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်
ဖြစ်ဖွဲ့ယူ ရှိသည်။ (သာယာ နှစ် ဆက်မှု လောဘနှင့် ယျဉ်သော ပိတ်
သောမနေသာသည် အကုသိုလ်ဖြစ်ခါကား ထိုအကုသိုလ်ဖြစ်နေလျှင်
တရားအားထုတ်၍ မရရှင် ဟူလို့)

နဘိက္ဌဗုံး သူတစ်ပါးတို့က ရတနာသုံးပါး၏ ဂဏ်ကျေးဇူး
ကို ပြောခြင်းးကြာင့် သင်တို့သည် နှစ်သက်ရွှေ့ပျော် ဝမ်းမြောက်လျှော့
၍ တကြကြ့ ဖြစ်နေလျှင် စကားကောင်း စကားသိုံးကိုပင် နဲ့ခြား၍
သိနိုင်ကြီးမည်ဆလာ”....၊ “မသိနိုင်ပါ ဘုရား”။

(၁) နှစ်သက်မှု ပီတီ။

(၂) စိတ်ချမ်းသာမှု သောမနေသာ။

(၃) ကလေးများ ပျော် ရလို ဒိသုကြေသာ ပီတီမျိုး။

* ဤစကားစကား ပါ၍ကော်၍ မပါ၍၊ ရသနှင့် အငွေကဘာပြောသာ
စကားသာတည်း၊ ရလည်း ရသင့်ပေ၏၊ ကိုယ့်ရှာ့ကို အခြားခံရ၍
တကြကြ့ ဖြစ်နေလျှင် သို့စကားအပေါ်၌ “ဘရိုးနပြာလား၊ အဆန်း
ကြောလား”ဟု မခွဲခြားနိုင်။

၃၁ ရှုံးသီတ္တန်း

ဟိုက္ခာတို့....သူဘဝ်ပါးတို့က ရတနာသုံးပါး၏ ကျေးဇူးစကား ကို ပြောကြလျှင် ဟုတ်မှန်ကြောင်းကိုကား ထောက်ခံ ပြောပြရ မည်၊ ကိုယ့်ရှင်ကို ပြောလာသလျှင်လည်း ဟုတ်မှန်လျှင် ဟုတ်မှန် ကြောင်း၊ မဟုတ်လျှင် မဟုတ်ကြောင်း အတိအလင်း ပြောရ မည်၊ မဟုတ်ဘဲနှင့်ကား [ပိုမ်းရှုံး မနေရ။]

ဤအသောကားအဓိပ္ပာတ်အပြုံပြောခံရ၊ ဂုဏ်ပြောခံရသည် အခါ ပြု ချင့်ရမည့် အတော်မျှ ဗိုးပြီးပြီ။

တိုက္ခာတို့ ပုထောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် တထာဂတ္တုကို အစွမ်းကုန် ပြောဆိုခြီးမွမ်းလျှင် သီလရှင်လာက်ဖြင့်သာ ပြောဆိုခြီးမွမ်း နိုင်စရှုံး၏ပုထောင်တို့ ပြောဆိုခြီးမွမ်းနိုင်သော သီလရှင်ဘူသည် အဘယ်နည်း။

၁။ ရဟန်း ဂေါတမသည် ပါကာတိပါတ (သူ့ဘသက် သတ်ခြင်း)မှ ရွှောင်ကြိုးတော်မူ၏။ သူတော်ပါးကို ညွှန်းဆဲဖို့ ဒုတိ စား စသော လက်နက်ကို ကိုင်ဆောင်လေ့ရှိတော်မူ၊ မကောင်းမှု

(၁) မျိုးမြတ်စွာသည့် ဂုဏ်တော်ကို ပြုခန်း၌ ကိုယ်တော်ကို “အဟံ” ဟု သုံးစွဲလေ့မရှိ၊ “တထာဂတ္တ” ဟုသာ သုံးစွဲတော်မူလေ့ရှိ၏။ ဤ သီလရှင်တော်များကိုလည်း မြှုပ်နှံကြလောင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ပြော မူနှင့် ပေါ်ရှု တော်မူသည်၊ ပုထောင်က ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ချိုးမွမ်းလျှင် ဤ သီလရှင်ဖြင့်သာ ချိုးမွမ်းနိုင်သည်။ အထက်တန်းကျသော သမာဓိရှင်၊ ပညာရှင်ဖြင့်ကား မချိုးမွမ်းနိုင် ဘူလို့။

ပြုရမည်မှ ရှုက်တော်မူ၏။ သတ္တဝါတို့ အပေါ်၏ မေတ္တာစီး
ရိုတော်မူ၏။ အားလုံးသော သတ္တဝါတို့၏ စီးပားကို လိုလားသော
စိတ်ဖြင့်သာ အမြန်တော်မူပါပေသည်။ ဤသို့လျှင် ပထုဝ်ပုဂ္ဂိုလ်
သည် တထာဂတ၏ ရှုက်တော်ကို အစွမ်းကုန် ချီးမွမ်းလျှင် “ဤ
ပါဘာတိပါဘ တိရတိသိလဲ” ရှုက်ဖြင့်သော်လည်း ချီးမွမ်းနိုင်စု
ို့သည်။

၂။ ရဟန်းဂေါတမသည် အခိုန္တာဒါနမှ ရွှောင်တော်မူ၏။
ဉာဏ်ရှင်တို့ ပေးအပ်သော ပစ္စည်းကိုသာ ယူဇူးရှိတော်မူ၏။ ဉာဏ်
ရှင်တို့ ၈၇၄၊ အပ်သော ပစ္စည်းကိုသာ စိတ်ဖြင့် လိုလားတော်မူ
၏။ ခိုးငှက်မူး၏း၌ သန့်ရှင်းသော ကိုယ်ဖြင့်သာ နှုတော်မူပါ
ပေသည်။ ဤသို့သော်လည်း ချီးမွမ်း ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။

၃။ ရဟန်းဂေါတမဗားည် မြှုပ္ပါဒရိယ၏ (မြတ်သာ အကျိုင်း
၏) ဆိုကျိုင်ပက်ဖြစ်သာ မေတ္တာနှင့်ကို ပယ်စွန်၍ “မေတ္တာနှင့်
ရွှောင်မှုဟုသာ မြတ်သာ အကျိုင်းကိုသာ ကျိုင်းတော်မူလေ့ရှု၏။
ရွှေးသူးသားတို့၏ အကျိုင်း၍သော မေတ္တာနှင့် ဝေးစွာ ကျိုင့်
တော်မူပါပေသည်။ ဤသို့သော်လည်း ချီးမွမ်းပြောဆိုနိုင်ရာ၏။

၄။ ရဟန်းဂေါတမသည် မူသာဝါ အကိုယ်စွန်၍ မူသား
ပြောခြင်းမှ ရွှောင်တော်မူ၏။ မှန်သော စကားကိုသာ ပြောတော်
မူ၏။ (အကြား အကြား၌ မူသားမည်ဟဲ) သစ္စာစကားချင်း

(၁). မာတ္တာမေး၏ လက် ခြေ ဆုပ်နယ်မှုစသော မေတ္တာနှင့် ၂-ပါး
ရှိသေး၏။ ထိအားလုံးပုံ ရွှောင်သာကြောင့် “ ဝေးစွာ ” ဟု ဆိုသည်။
ပါ့်တော်၌ “အနာစာရို” ရှိသည်ကို “အာရာစာရို” ဟု ပြင်သည်။

ပစ္စတတ်မူ၏၊ တည်တံ့သော ဝကားရှိခတ်မူ၏၊ အရာရှု၏ ယုံကြည်
စိတ်ချထိက်ခတ်မူ၏၊ လောကကို (လွှာများကို) ချွတ်ချေ၍
ဘိမ်းပါးခြင်း ရှိတော်မူ၏၊ ယခုခေတ်၌ အထက်တန်းရောက်နေသူ
လူတစ်ခါ့၊ သည် တိုးသူပြည်သားအား လမ်းမှားကို ညွှန်ပြန်
ဆက့်သို့ ဗုဒ္ဓဓမ္မတွေအတွက် တယ်အခါမှ လမ်းမှားကို ညွှန်ပြတော်မူ၏
ဟူလို့) ဤသီလသော်လည်း ခါးမွှမ်း ပြောဆိုနိုင်ရန်။

၅။ ရဟန်းရောဂါတမသည် ဒါသုကာဝါစာကိုပယ်စွန်း၍ ချောပစ်
ကုန်းတိုက်ဝကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရွှောင်တော်မူ၏၊ ဤသူတို့၏
(ထိုသူတို့နှင့်) ကဲပြားဖို့စာ ဤသူတို့ အထံမှ ကြားရနသာဝကားကို
ဖို့သူတို့အား ပြောတော်မူ၊ (ထိုသူတို့၏ ဤသူတို့နှင့်) ကဲပြားဖို့စာ
ထိုသူတို့အထံမှ ကြားရသော ဝကားကိုလည်း ဤသူတို့အား ပြော
ခတ်မူ၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် ကဲပြားနေသူတို့ကိုလည်း စောပ်ပေး
ခတ်မူ၏၊ စောပ်ဖြီးသူတို့ကိုလည်း (သာ၍ စွောပ်အောင်) အား
ပေးတော်မူ၏၊ ညီညှတ်သူသာ မွှေ့လျော့ရာရှိ၍ ညီညှတ်သူတို့၌
သာ မွှေ့လျော့တော်မူ၏၊ ညီညှတ်နေသည်ကို မြင်ရကြားရလျှင်
အားရ နှစ်သက်တော်မူ၏၊ ညီညှတ်အောင်ပြုနိုင်သော ဝကားကို
သာ ပြောဟောလျော့၌ တော်မူပေသည်၍ ဤသီလသော်လည်း ခါးမွှမ်း
ပြောဆိုရန်။

(၁) တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ရန်တိုက်ပေးသော ဝကားရှိ
“ချောပစ်ကုန်းတိုက် = ကတုန်းကတိုက်”ဟု ခေါ်၏၊ ပါ့မြို့လို့၊ ပါသုက
၁၀၁။”ဟု ခေါ်သည်။

(၂) ပွဲမအကြော်

၆။ ရဟန်းရောက်မယည် ဖရာထဝါစာကို ယ်စွန်း၍ ပြု၏အမျှ
သော ဝကားကိုပြောခြင်းမှုချောင်းတော်မူ၏၊ ဒေါသည်။ ယောက်နှင့်
အပြိုင် အနားအသာ နှိမ်သော ဝကား၊ နားဝင်ချိသော ဝကား၊
နှစ်သက်နှစ် ဝကား၊ နှုလုံး အသည် စွဲလောက်သော ဝကား၊ မြို့သုံး
ပြုသုံးပြု၍ ယဉ်ကျေးသော ဝကား အသုံးအနွန်းနှင့် အားလုံး
နှစ်သက်နှစ် ဝကားကိုသာ ပြောဆဟာလေ့ ရှုပါ ပေသည်။ ဤသုံး
သော်လည်း ချို့မှုမ်း ပြောဆိုနိုင်စေ၏။

၇။ ရဟန်းရောက်မယည် သမ္မပုံကာပို ပယ်စွန်း၍ ပြန်ဖျင်း
သော ဝကားကို ပြောဆိုခြင် မူ ရွှောင်တော်မူ၏၊ အခါကာလ
လိုက်၍ ထိုက်တို့သော ဝကားကို ပြောဟောတော်မူ၏၊ (အသုံး
အိမ်၌ မရေးလေးတရား၊ လက်ထပ်ပွှဲ အသုံး ဝကား၊ ဂို ပြောဟော
ဓတဲ့မဗ္ဗာ-ဟူလို့)၊ ဟုတ်မှုံးသော ဝကားကိုသာ ပြောဟောတော်မူ
၏၊ (အာ ကာလအလိုက်စဟု ပြန်သော်လည်း မဖွန့်တာကိုပဲဟော
ဟူလို့) အကျိုးရှိသော ဝကား ဘုံးသာ ဟောတော်မူ၏၊ (မျှန်စေကာမူ
အကျိုးမရှိလျှင် မဟော-ဟူလို့) အစောင့်အမှန် သဘာဝကျသော
တရားကိုသာ ဟောတော်မူ၏၊ ဝိနည်းကိုလည်း ဟောတော်မူ၏၊

(၁) ပေါးပိန် ပပါးအျင်းသည် အနှစ်အဆင့် မရှိသကဲ့သို့ အနက်
အမြဲ့ပြုပို့မရှိသော ရယ်ဖွှဲဖြုံပြင်သော အန္တာမီအာတ်ဝဏ္ဏာမျိုးကို “ပြု
အျင်းသော ဝကား”၊ ဟု ခေါ်၏၊ ပါ၌လို့ “သမ္မပုံလာပ” ဟု ခေါ်သည်။
သံ=ပိုးပွားချုပ်းသာကို + ပ=အျက်ဆီးတတ်သော ဝကား၊ (သို့စကားကို
နားအဘားသူမှာ အကျိုးစီးပွားမမျှားထဲ အချို့အစိန်းဘာ ပိုးပွားယျက်ဇူး
ရာသာ ဖြစ်သော ဝကား) ပလားပ=ပြောဆိုပြောင်း တော်နာ။

(၂) အဋ္ဌကသာ၌ “လောကုလွှာ ကိုပါးကို မြှုပ်သော တရားကို
ဟောတော်မူ၏” ဟု ဖွင့်၏၊ ဝင်းစားပါ။

ဆင့်လျှော်သာ အခါ်အခေါ်အောင် ဥပမာ အကြောင်းပြနှင့် တက္က အဆုံး အပိုင်း အခြားရှိသာ ဆိုလိုရင်း အကျိုးနှင့် ဝပ်သာ (ကျယ်ဝန်းသာ အနက်အင်ပြုလိုနှင့် ဝပ်သာ) စိတ်ထဲ၌ အမြဲ သိမ်းထား၍ မှတ်သာ ဖွှေ့ယ်ကောင်းကောစကားကိုသာ ပြောဟော တော် မူပါပေသည်၊ ဤသို့သော်လည်း ချို့မှုမ်း ပြောဆိုနိုင်နာ။

၅။ ရဟန်းဂေ ဒါတမသည် ပီဇာဂါမ် ဘုတဗိုလ်တို့၏ ဖျက်ဆီး ခြင်းမှ ရွှေ့ခြောင်တော်မူ၏၊ မျိုးစွေကို “ပီဇာဂါမ်” ပေါက်ပြီးသစ်ပင် ကို “ဘုတဗိုလ်ဂါမ်” ဟု ခေါ်၏၊ မိုက် သစ်ပင် ခုတ်ဖြတ်သတ်ခြင်းကို လူတိုက မနှစ်သက်ကြ၊ သစ်ပင်၌ အသက်ရှိသည်ဟု အထင်ရှုမြင်ကြ သည်။]

၆။ ရဟန်း ဂေ ဒါတမသည် နံနက်စာ တစ်ထပ်ကိုသာ စား၌ ညွှေ့စာ စားခြင်းမှ ရွှေ့ခြောင်တော်မူ၏၊ နေထွေသည့်အခါစားခြင်းမှ ရွှေ့ခြောင်တော် မူပါပေသည်၊ ဤသို့သော်လည်း ချို့မှုမ်း ပြောဆုံး နိုင်နာ။

၁၀။ ရဟန်း ဂေ ဒါတမသည် ကိုယ်တိုင် ကခြင်း သူတစ်ပါးကို အကခိုင်းခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်သီချင်းချိုခြင်း၊ သူဘာစ်ပါးကို အဆိုင်းခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်ပါးမှုတ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို တီးမှုတ်ခိုင်းခြင်း၊ သူတို့

(၁) တချို့တရားဟောရှုံး အခါ်ကိုမသိတတ်ဘဲ မပြီးနိုင် မဆုံး နိုင် ဟောတတ်ကြ၏၊ မူးကား ထိုသိမဟတ်၊ ပြန်ချို့နှင့် ကြော်အောင် အဆုံး အပိုင်းအခြားထား၍ ဟောတော်မူ၏၊

(၂) ရွှေစ်ပါးသီ ဗတ္တ်ပါသော နစ္စ ဂီတ=သီက္ခာပုံးတော်း၊ နစ္စ=ကိုယ်တိုင်ကခြင်း၊ သူများကိုအကခိုင်းခြင်း၊ ဂီတ=ကိုယ်တိုင် သီချင်းဆုံး

ဘယာက က-ဆို-တီးမှတ် နေသည်ကို (သူ့အတောက်၏ တရားနှင့် ကန်လန်ဖြစ်သော) ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင် မှ ရွှေ့ပို့တော်မူပါပေသည်၊ ဤသို့သော်လည်း ချို့မှတ်းပြောဆိုရမည်။

၁၃။ ရဟန်းဂေါတမသည် ကံလေသာ တိုးပွားခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပန်းပန်ခြင်း၊ နှံသာလိမ့်းခြင်း၊ အမောင်တင်ဆေးရရွေ့းစာသည်ကို သာယာခြင်းမှ ရွှေ့ပို့တော်မူပါပေသည်။ ဤသို့သော်လည်း ချို့မှတ်းပြောဆိုနိုင်းရ၏။

၁၄။ ရဟန်းဂေါတမသည် မြင်းသောနေရာ မြတ်သော (ကြီးကျယ် ခမ်းနားသော) နေရာ၌ နေထိုင်(အိပ်)ခြင်းမှ ရွှေ့ပို့တော်မူပါပေသည်၊ ဤသို့သော်လည်း ချို့မှတ်းပြောဆိုနိုင်ရမည်။ [ဉားသယန် မယာသယန် ထိက္ခာပုံးဖြစ်သည်၊ မဖြောမသီလအခန်း၌ ဤနေရာများ ကျယ်ဝန်းစွာ လာလိမ့်းမည်။]

ခြင်း၊ သူများကိုအဆိုခြင်းဖြင်း၊ ဝါဒီတွေ=ကိုယ်တိုင်တီးမှတ်ခြင်း၊ သူများကို တီးမှတ်ခြင်းခြင်း၊ ဝါသုကာသုန် = (သူတို့ဘာသာ ကရှုန်သီဆိုတီးမှတ် နေသည့်ကို) ဝါသုကာ-တရားတော်နှင့်ကန်လန်ဖြစ်သော+ခသာန = ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း၊ (အငွေကထားမြှုပ်သာသနနှာတော်နှင့်ကန်လန်ဖြစ်သော ငြောင့် တန်ကျွဲ့သဖွယ်ပြင်၍ ဆန့်ကျင်ပေါက်ဖြစ်သော-ဟု ဖွင့်သည်။)

(၁) လေဘက္ကာသိက္ခာပုံးတည်း၊ ဗောလာ၊ ၅၇, ၆၇, ၇၇, ၈၇လေပန် သုံးပုံးကို ခာရာက၊ မဏ္ဍာန်၊ ဝိဘုသု သုံးပုံးနှင့် တွဲ၊ မာလာဓာတ်ကာ=ပန်းမျိုးစုံ ဆောင်ခြင်း (ပန်ခြင်း) + ဝါဒီတွေန = ကော်ဌာက်ပေါက်ရာဇ်သော နိုင်းသော အရပ်ကို သနပ်ခါးအသော နှံသာပြစ်တို့ဖြင့် ဖို့သိပ်ခြင်း + ဝိလေပန် ဝိဘုသု သန=အန်းမွေ့းအောင် အသားအရေး ကြည့်လင် လုပေအောင် ရေမွေး၊ အရောင်တင်ဆေး၊ မျက်နှာသူမျှနှင့် သသည်ဖြင့် ရှို့ယိုးကို ခြို့လှယ်ခြင်း + ဗြာန်းကိုလေသာတိုးပွားကြောင်း။

၁၃။ ရဟန်းဂေါတမသည် ရွှေ ငွေကို ကိုယ်တိုင် ခံယူခြင်း စ ဝည်မှု ရှောင်တော်မူပါပေသယ်၊ ဤသို့သော်လည်း ချိုးမှုမ်း ပြောဆိုရှု၏။

၁၄။ ရဟန်းဂေါတမသည် စပါးစိုင်းကို ခံယူခြင်း စ သည်မှ ရှောင်တော်မူပါပေသည်၊ ဤသို့သော်လက်း ချိုးမှုမ်း ပြောဆိုရှု၏။ [စပါးစိုင်းဘူရာ၏ စိစိမ်းနေသည်ကို မဆိုလို့ ဆန်ဖြစ်သေး သည်ကို “အစိုင်း” ဟု ဆိုလိုသည်၊ စပါ ဟူရာ၏လည်း ဂျို့ ပြောင်း စသည်တို့ပါ ယူ။]

၁၅။ ရဟန်းဂေါတမသည်(မကျက်နေသော ဗားစိမ်း ၈ီ စိမ်းတိကို၊ (၁၆)မိန်းမအိုးမိန်းမပျိုးတိကို၊ (၁၇)ကျိုး-ယာကျိုး ကျိုးမိန်းမတိကို၊ (၁၈)ဆောင် သိုးတိကို၊ (၁၉)ကြောင် က်တိကို၊ (၂၀)ဆင် နွားးမြင်းမြည်းတိကို၊ (၂၁)လောက်ယာတိကို ခံယူခြင်း စသည်မှ ရှောင်တော်မူပါပေသည်၊ ဤသို့သော်လည်း ချိုးမှုမ်း ပြောဆိုရှု၏။

၂၂။ ရဟန်းဂေါတမသည် လူတို့၏အမှာစား နှုတ်မှာစကားကို ယူ၍ ထိုထိုအရပ်သို့ ခရီးရှုည်သွားခြင်း၊ လူတို့စေခိုင်းအပ်သည်ဖြစ်၍ တပ်အိမ်မှသည်တပ်အိမ်သို့ ခရီးတိသွားခြင်း ဟူသော နစတမန် အလုပ်ကို အားထုတ်ခြင်း ပြုလုပ်ခြင်းမှ ရှု င်တော်မူပါပေသည်၊ (လူအဖျား၏ အစေအပါး မခံ- ဟူလို့) ဤသို့သော်လည်း ချိုးမှုမ်း ပြောဆိုရှု၏။

(၁) ခံယူခြင်းခြင်း၊ လူသည်ကို မပယ်မြင်ဘဲ စိတ်ဖြင့် သာယာခြင်း ထိုကိုပါ ယူစေရှု၍ “ခံယူခြင်း စသည်မှု” ယူ ဆိုသည်။

၂၃။ ရဟန်းက စိတ်မသည် ရောင်းချင်း ဝယ်ခြင်းမှ၊ (၂၄)ခါန့်ခိုင်ဖြင့် လိမ့်လည်လည်စားခြုံး၊ ရွှေခုက်ဖြင့် လိမ့်လည်လည်စားခြုံး၊ တင်းတောင်း ချင့်ခွက် တို့၏ တာကို တို့ဖြင့် လိမ့်လည်လည်စားခြုံး၊ ရွှေးင်တော်မူပါပေသည်။ ဤီးသော်လည်း ချိုး၊ ပြောဆိုရာ၏။

၂၅။ ရဟန်းဂေါ်စိတ်မသည် မတရားပြုလပ်ဖို့ရန် တံ့ခိုးလက်ဆောင် ယူခြင်း(လာဘ်စားခြင်း)，နည်းရို့ယာယ်အသွယ်သွယ်ဖြင့် လည်စားခြုံး၊ ဂါထာမဲ့နှုန်ဖြင့်ပြင်စေ၊ မျက်လှည့်အတတ်ဖြင့်ပြင်စေ လည့်ပတ်ခြင်းဟု ဆောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုကို အားထုတ်ခြင်းမှ ရွှေးင်တော်မူပါပေသည်။ ဤသို့သော်လည်း ချိုးမှုမ်းပြောဆိုရာ၏။

၂၆။ ရဟန်းဂေါ်စိတ်သူတစ်ပါး၏ လက် ခြေစည်ကို ဖြတ်ခြင်း၊ တုတ်စားစသည်ဖြင့် ညွင့်ဆုံးရှိရန် ခြင်း၊ ကြီးစသည်ဖြင့် ဖွဲ့တုတ်ချုည်နှောင်ခြင်း၊ ဆီးနှင်း ချုံးပဲ့ပါး ပေါ်ပေါ်စသည် ထူထောင် ရှုပ်ထွေးရာ အရပ်၌ ပုန်းကုတ်ရှုံးခုရီးသားသူတို့ကို လုယူခြင်း၊ ရွှေးနိုင်းစသည်ကို လုယူက်ခြင်း၊ တစ်အိမ်အိမ်သို့ ဝင်ရှုံးအနုကြေမြဲမိုးစီးခြင်း

(၁) ခါန့်ခိုင်ကို အမျိုးမျိုးကိုင်ရှု ခါန့်ခြင်း၊ အလေးခိုးခြင်းများ သည် ခါန့်ခိုင်ဖြင့် လွည်စားခြင်းတည်း။ ရွှေခုက်အစ်နှင့် အတူကို ဇူးအောက် ပြဿနာအခါး၊ အစ်ပြုလျက် ရောင်းသည်အခါး အတူကို ပေးခဲ့ခြင်းသည် ရွှေခုက်ဖြင့် လူညားခြင်းပည်၏။ စပါးဆီ စသည် ချုပ်လှုပ္ပါဒ်အမျိုးမျိုးဖြင့် စီးပွားရေးကို သာအောင် ချင့်ခြင်းသည် ချုံးဖို့ နှုန်းခြင်း၊ လိမ့်ယူခြင်းမည်၏။

(၁) ဂါဘာ့နှုန်းပျော်လွည့်စွမ်းမပါဘဲ လူကောက်၍ သင့်တော် သလို လွည်းခြင်းကို နည်းပရီများဖြင့် လွှာ့မှုံးခြင်း သူ့၏သည်။

မှ မရှာဝ်တော်မူပါပေသည်၊ ပုထုဇ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် တထာဂတ၏
ဂုဏ်တော်ကို အစွမ်းကန့်စပြာဆီမည်ဟု ကြီးစားပြောဆိုပါသည်
လည်း ဤကဲ့သို့သော သီလလောက်ဖြင့်သာ ပြောဆိုနိုင်ရမ်း။

(၁) အကျယ်ချုပ် ပြောခြင်းမဟုတ်ဘဲ (အကျဉ်းမျှသာ ပြောနိုင်
သူသို့အတော်) ထိအကျဉ်း ပြောအပ်သော သီလကို “ရွှေသံ” = သဲ
ငယ်”ဟု နာမည်တပ်၍ ကန့်သင် ခွဲခြားထားသည်။

ရှုံးသီလအန်း ပြီးပြီး

၄။ ဖွံ့ဖြိုးမ သီလ အခါး

၁။ ချို့မွှေ့ဗုံးပုံ တစ်နှီးကား အရှုပ်ကောင်း အရှုပ်မြတ်ဖြစ်ကန်
သော သမဏမြားဟွေကုံး တရှုံးတိသည် (လူတိုက)သုဒ္ဓါတားဖြင့်
လူအပ်သောပစ္စည်းများကိုသုံးစွဲကြပြီးလျှင် သွေးတိသည်(အမြတ် မျိုး
စွဲ-ထို မျိုးစွဲမှ ဖြစ်သော သစ်ပင်၊ ပင်စည်းမျိုးစွဲ-ထို မျိုးစွဲမှ

(၁) ရသော ရဟန်းဝတ်နေသူကို သမဏ၊ ထိုသုံးမဟုတ်ဘဲ ဆရာ
သမားကြီး လုပ်၍ ဝေဒကျိုးစာများကို ရွှေတ်ဆော့ပါသော အပူအဇ်ခံ
နေကြသော ပုန်ကားတို့ကို မြှောဖွေကုံး ဝေါ၏၊ သူတို့သည် လူတိုက
ပေးလှုပူဇော်ထားသော ပရှည်းလေးပါးကို သုံးစွဲ၍ အေးချမ်းပြီးသက်
စွာ ကိုယ်တရားနှင့်ကိုယ် နော်ကိုပါလျက် မနေကြဘဲ မျိုးစွဲသစ်ပင်
များကို ဖျက်ဆီးနေကြသည် ဟု ကဲရဲ့၍ ထိုသုံးမဖျက်ဆီးသော မွေးကို
ချို့မွှေ့ဗုံးသည်၊ ရှုံးသီလအန်း၏ ဤသီလမျိုး နံပါတ် (၁) အပြစ်ဖြင့် ပါ
ခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြုံ အကျဉ်းမျှ ချို့မွှေ့ဗုံးသူအတွက်လာ၍ ဤ၌ အကျယ်ချို့မွှေ့ဗုံးသူ
အတွက် ထပ်ပါနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဖြစ်ရသာ သုတေသန၊ အဆိုမျိုး၊ ခေါ်-ထိမျိုး၊ ငော့မှု ဖြင့်သော သုတေသန၊ အညွှန်မျိုး၊ ခေါ်-ထိ ပျိုး၊ ငော့မှု ဖြစ်ရသာ သုတေသန၊ ပွဲမေမြာက် အငော့မျိုး၊ ခေါ်-ထိ မျိုး၊ ငော့မှု ဖြစ်ရသာ သုတေသန) ဤသို့ သဘောရှိသော မျိုး၊ အဝေါင်း၊ သုတေသန အပေါင်းကို ခုတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးမှု၏ အားလုတ်နေကြသကဲ့သို့ ထို့အတူ ရဟန်းခါ တိမေသည် ဤသို့ သဘောရှိသော ဖျက်ဆီး ခြင်းမှ ငရှာ်တော်မှာ ပါပေသည်။ ပုဂ္ဂိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တထာဂတ်၏ ရက်ကို အစွမ်းကုန် ပြောဆုံးကော်မှု ဤသို့ သုတေသန၏ ချို့မွှမ်း၊ ပြောဆုံးနှင်း။

(J) ချို့မွှမ်းပုံ တစ်မျိုးကား၊ အရှင်ကောင်း၊ အရှင်မြတ် ဖြစ်ကုန်သော သမား မြားယွေးတတ်ချို့၊ တို့သည် သွေ့တာရားဖြင့် လူအပ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကို သုံးစွဲပြီးလျင် သူတို့သည် သို့လောင် သဲမ်းထားအပ်သောပစ္စည်းများကို သုံးစွဲလျက်နေထိုင်ကြကုန်၏(တယ်အရာများကို သို့လောင် သိမ်းထားကြသန်း၊ စားဖွယ် သောက်ဖွယ်၊ အဝတ်၊ ယာဉ်(ဖိနပ်ကို ဆိုလိုသည်) အိမ်နာ နေရာအပို့နှင့်သာ၊ နှစ်း၊ ဆန် ပဲစသော ကြိုင်းသမျှ ပစ္စည်းရ၊ ဤသို့သော

(၁) နှစ်း ချင်းစသည်တို့သည် အမြန်ပျိုး ခေါ့မှ ပေါက်၏၊ တာဗျို့လည်း အငော့မှ ပေါက်၏၊ ကြံးကျူး၊ ဝါးတို့သည် အဆိုမျိုး၊ ငော့မှု ပေါက်၏၊ ကောက်ပဲစသည်မှာ အငော့မျိုး ခေါ့မှ ပေါ့သည်။

(J) လူတိုက ရူဒါန်းနေသောကြောင့် အပိုအမို သိမ်းထားရ ယ်မျို့၊ ယခုလို့ အပိုအပို သိမ်းထားရှုံး သိုးစွဲနေကြခြင်းသည် ကို့ကြောင့် ကြောပါရ များလှသဖြင့် သကေမြားယွေးတို့အလုပ်မဟတ် ဟု ယူဆ၍ သို့လောင် သဲမ်းထားသူတို့ကို အပြုံ့တင်ကာ သို့လောင်မှု၊ သဲမ်းထားမှု မျို့သော မှုခွဲကို ချို့မွှမ်းကြသည်။

ပွဲည်းများကို သို့လောင်သိမ်းထားရှု သုံးစွဲနှင့်သကဲ့သို့ ရဟန်း
ဒါ စေမသည် ဤသို့ သို့သူင် သိမ်းထားရှု အုံ့ခြင်းမှ ရှောင်
ဆတ်မူပါပေါ်သည်၊ ဤသို့သော်လည်း ချို့မျှမှုံးကပြာဆိုကော်။

၃။ ချို့မျှမှုံးပါတင်၍၍ကား၊ အရှင်ကောင်း၊ အရှင်မှတ် ဖြစ်ကြော်
သိမ်းသော သမက မြားလွှာက ကရီ၊ တိသာ် ဆန္ဒ ပါတာမှူးဖြင့် လှုအင်
သုံးသော်စွဲ့၊ တိုကိုသုံးပွဲကြပါ လာ့ရှင် လူတို့ဘယ်သူတော်းကောင်း
ဘဏ်းနှင့် ဆန်းကျင်တက် ကန့်လုပ်ဖြစ်သော ကြည့်ရှုနားထောင်း
မှုကို အားလုတ် နေသိုင်းကြည့်နဲ့၊ (ဘုံးအကျော်းကို ကြည့်နဲ့
စားထောင်နှင့်အသန်း၊) ကခြင်း၊ သီချင်းခါးခြင်း၊ တိုးပါးတို့ခြင်း၊
ကြော်ရွှေ့ဖွှဲ့ဖွှဲ့နှင့် ကြော်ရွှေ့ဖွှဲ့အား ကပ္ပါသတ်၊ ကွက်ဖိပ်ဆရာတျား
ကဲ့သုံး ပလေကျော်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြောဆိုအပ်သော ဘာရတည်နောက်
ဆုမ်င်းတို့ ဝိုင်တိုက်ခန်း ဝေသာ ဝကား၊ လက်ခုပ်တ်းသံး၊
(စာင်နည်း၊ လက်ပြင့် တို့အပ်သော လင်းကွဲ့ကိုးသံး) “ယန်”
မည်သော တရာ့ယာဘီးသံး (အတိုင်အခေါ်းကပါသော “ခွဲက်ခွဲင်း”
ခေါ် သစ်သားချုပ် “ ဇြေးနှင်း-ဇြေးနောင် ” ခေါ် မောင်း
ဘီးသံး) အေးဝည်တီးသံး မကပြုမီ နတ်တင်သော အား ဖြင့် တင့်တယ်
အအား ပြုခြင်း၊ (တစ်နည်း၊ မမ်းသွှေ့၊ မရ်းသား၊ တွဲရှု ကခြင်း ဝေသာ
ကင့်တယ်ဖွှဲ့ဖွှဲ့နာအောင်ပြုခြင်း)， ကျိုးမာသနစွဲမ်းအောင် သံလုံး
ကေားခြင်း၊ (တင်နည်း၊ စက္ဌာလတို့၏ ပိုက်ပံ့လျှော်တိုကို ရေဆွဲ
ခြုံ အချင်းချင်း ရိုက်တမ်း ပုံတိတမ်း ကစားခြင်း)， ဝါးလုံးဖြင့်
ကေားခြင်း (ဝါးလုံးရိုက်ရှု ချော့တိုင်တက်သော ကေားခြင်းကို
သို့လိုန် တူသည်) အရိုးအေး၍ ကစားခြင်း (သေသူ ဇွဲဗျိုး၏
အရိုးကို နှုန်းဖြင့် သုတေသနမ်း၍ နက္ခတ်အောင်းသည့်အခါ သောက်
မြှုံး) ပွောကျကြော်

ကြ, ဝါး၊ ငိုက်သော ကဝားပွဲတ်မျိုး), ဆင်တိုက်ပဲ, ၇၃.
ဘီ ဘဲပဲ, ကျွဲတိုက်ပဲ, န္တားလားဉာသတိုက်ပဲ, ဆိတ်တိုက်ပဲ, သိုး
ဘုံး၊ ၇၄ပဲ, ကြော်တိုက်ပဲ, ငိုးတိုက်ပဲ, တုတ်ရိုက်ပဲ, လက်ထွေပဲ, စိုး
တိုက်ပဲ, စိုးသည်မိသပါတိုကို ရေတွက်ဖာအရပ်, ဝိုင်ဆင်ရာအရပ်,
ဘိုးဘိုးတိုက်ကို ကြည့်ရှုခြင်း၊ ဤသို့သော ကြည့်ရှုရားတော်ခြင်းကို
ဘားထုတ် နေကြေသကဲ့သိုး ရဟန်းဂေါ်တမသည် ဤသို့ကြည့်ရှု
ရားတော်ခြင်းမှ ရှောင်တော် မူပါပေသည်၊ ဤသို့သော်လည်း
မျိုးမှုမ်း ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။

၄။ ချီးမွှမ်းပံ့တစ်ချိုးကား - အရှင်ကောင်းအရှင်မြတ် ဖြစ်ကြ
ကုန်သာ သမက မြာ့ဟွှေတခါးတို့သည် သွေ့စာမျက်နှာ၊ ဖြင့် ပေးလူ
ဘားပိုက်သော ပစ္စည်းတူကို သုံးခဲ့ကြပါးလျှင် သူတို့သည် ဤသိုး
ပေးလေ့လျှော်ခြင်း၏ တည်နာအကြောင်း ဆလောင်း
ဘစား ကဝားပွဲကို အားထုတ်နေကြောက်နှင့်၊ (အဘယ် ကစားမျိုး
ဘားနည်း၊)ရှုစ်ကွက်ကျားကစားခြင်း၊ ၁၀ ကွက်ကျားကဝားခြင်း
(ပစ်တုရှင်ထိုးခြင်းနှင့်လည်းဆိုင်သည်)၊ ကောင်းကင်္ခားကစားခြင်း
(အားကြုံမရေးသားဘဲ ကိုယ် ၁၀ကွဲက်ပိုက်နှင့်ထားရှုံး မည်သည်
အကွဲက်သိုး (ယော်, ကြော်, ကျား) ရှေ့လိုက်ပြီ ယူ နှုတ်ဖြင့်သာ
ပြောရှုံးကစားခြင်း၊ ကြော်(ယော်)လမ်းတူကိုရေးသားရှုံး မထိအောင်
ကွဲ့သွားကစားခြင်း၊ (ပရှုက်ဆိတ်ကြောင်းလိုက်တမ်း ကစားခြင်း
ဟု ဆိုပြုနိုင်၏၊ သို့သော် ထို့ကစားမျိုးမှာ ယော်မပါသောကြောင့် စဉ်း
စားသင့်၏၊)ကယ်တော်က်ဘမ်း၊ ယော်ကောက်တမ်း ကစားခြင်း၊ အန်
ပြုချုပ်ပြု၍ အန်ဘူးချုပ် ကစားခြင်း၊ (ကြော်ပြုခြင်းမျိုး ဖြင့်ယန်

တူယည်)၊ ကျိုးသားရှိက်ဘမ်းကစားခြင်း၊ ထန်းမြှိုင်အစည်း (တံပြက်စည်း)၊ စသည်တိုကို ချိတ်ရသု စသည်ဖြင့် ဆွဲတ်၍ ဆင်ရွှေပ် မြတ်းရှုံး၊ စသည်တင်အောင် ဖော်ကြီး၊ ရုံရုံတို့၏ ရှိက်ချုံကစားခြင်း၊ ဂေါ်လီလီး၊ စသည်ကို ကစားပြုး၊ ထန်းရွှေက်စသည်ကို ပိုပိုလုပ်၍ (နဲ့သွေး၊ လပ်ရှု) မှုတ်တမ်းကစားခြင်း၊ ထုန်းယော်ဖြင့်ကစားမြှိုင်း၊ ရွှေမြှိုင်းကေားခြင်း (တစ်နည်း၊ ဘားကေားခြင်း)၊ ထဲးရွှေက် စသည်ဖြင့် စကြော လုပ်၍ ကစားခြင်း၊ သမ်းရွှေက် ပြည်တောင်းဖြင့် သံစသည်ကို ချင့်း၊ ကစားခြင်း၊ ရထားယော်ဖြင့်ကစားခြင်း၊ လေးယော်ဖြင့်ကစားခြင်း၊ အကွဲရာဖော်တမ်းကစားခြင်း (ကောင်းကင်မှာဖြစ်စေ၊ အမေ.၊ ရု သု၏ ကျောကုန်းမှာဖြစ်စေ စာရေး၍ ထိစာကိုသိလျှင်ဖော်စေမှုးဟေးမြှိုင်းသော ကစားနည်း)၊ စိတ်ခက်ကို ပေါ်တမ်းကစားခြင်း (ယခုခေတ်၌ ပုံစွားတိုင်းမေးတမ်း၊ ကစားခြင်းမျိုး၊ လည်း ဖြစ်သင့်၏)၊ ကန်းယန်းကောက်ဟန် ကုန်းယန်းစသည်ဖြင့် အပြစ်တစ်မျိုးမျိုး၊ ကိုယန်းဆောင်၍ ပြတမ်းကစားခြင်း၊ ၌၌သို့သော ကစားခြင်းမျိုး၊ ကို (အရှုံးအနှစ် အလောင်းအစားလုပ်လျက်) အားထုတ်နှုကြ ကုန်သကဲ့သို့ ရဟန်းဂေ တော်သည် ၌၌သို့သော ကစားခြင်းမျိုး၊ ခရာ်တော်မူပါပေသည်၊ ၌၌သို့သော်လည်း ချိုးမွှေ့မြှင့် ရာ၏။

၅။ ချိုးမွှေ့မြှင့်းပုံတစ်မျိုးကား၊ -အရှင်းကောင်း အရှင်မြတ်ဖြင့်ကုန်သော သမက မြားလွှာတတော်၊ တို့သည် သွေ့ဂါတရားဖြင့် ပေးလှု ပေးကုန်သော ပစ္စည်းတိုကို သုံးစွဲကြပြီးလျှင် သူတို့သည် ဤကုန်သာရှိသော မြင့်သောနေရာ မြတ်သော ကြီးကျယ် ခမ်းဗား၊ သော နေရာတို့၏ (အိမ်စက်နေထိုင်ဖို့လူ) အားထုတ်နှုကြကုန်၏။

(အဘယ်နေရာများ၊ ပြည့်လျှော့သား၊ မာအခြေ(ခြေထာက်) တပ်းသာ့ ပြောစ်စောင်း အင်းပျဉ်(ခုတင်ဘို့)၊ [ဤဘင်္ဂဘာ့ “ဥ္ဓာ”၊ သယနှင့် မြှေ့မြှေ့ဆောင့်ရာတည်း၊ ဒေသက်းလာပု၌ ပလ္လာပိစသာ့ တို့ကား၊ “မဟာသယနှင့်” မြှေ့မြှေ့ဆောင့်ရာတည်း၊ မြှေ့သံ့ကျား၊ ပြောသံ့ကျား၊ ဝယော ရဲရင့်သာ့ သား၊ ကောင်တို့၏ ရုပ်နှင့်ကိုပဲ၍ ပြုလုပ်သော ပလ္လာ (ထိုင်ခါး)၊ လက်ခဲးသံ့တက် ပို့ဖွဲ့ခြင်း၊ အမေးဖီးသော မက်းဇူး၊ အကွက်အပြောက် ဖော်ကာ ထန်းကြော်ရွှေ့ ရှုံးအပ် ချုပ်အပ်သော သားမွေးအခင်း၊ အဖြူဗုဏ်သံ့တက် သားမွေးပြု့၊ ရက်အပ်သော အခင်း၊ ပန်း၊ ပြား၊ ပြည့်နှင့် သားမွေးပြု့၊ ရက်အပ်သော အခင်း၊ လဲ(မို့) ဘုံးတဲ့၊ အပ်းသား၊ အခင်း၊ ခြေသံ့ရှုံးကျား၊ ချုပ်ရုပ် စသည်တို့ဖြင့် တူးဝါးထွား ရှုံးကြုပ်အပ်သော သားမွေးအခင်း၊ အတွင်းအပြုံး နှစ်ဗူးကိုလုံးခြုံ ပေါ်ထက်သော အမွေးရှိသော (နှစ်ဖက်ချော့) သားမွေးအခင်း၊ တစ်ဖက်ရှိသာ့ အမွေးပါးသား(တော်ဖက်ချော့) သားမွေးအခင်း၊ ရတနာ ရွှေချော် ငွော်ညှို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော ပိုးချေသံ့ အချော့အခင်း၊ (ရတနာ ချုညှို့ဖြင့် မချုပ်အပ်သော ရှိ ရှိ ပိုးအခင်းကား ခုတစ်စာသည်၌ ငင်းကောင်းမျှ)၊ ၁ ကုပ်ပြောက်းယာကဲ့သော ကချေသက်းမြို့နှင့် ကလောက်သော သားမွေးအခင်း၊ ဆင်မြှိုင်းတို့၏ ကျောကုန်းအပေါ်၌ ငင်းအပ်သော မေးနား၊ ကြိုးကျော်သော အခင်း၊ ရထား၊ ပေါ်၌ ငင်းအပ်သော ဘဝ်၊ အထပ်ထပ် ချုပ်အပ်သော သားမွေးအခင်း၊ ပေါ်၌ ငင်းအပ်သော ဘဝ်၊ အထပ်အပ်သော မြှေ့မြှေ့ဆောင်း၊ (သမ်္တရေး) အခင်း၊ ပံ့ပိုင်နေဖြင့် ပြု့အပ်သော မြှေ့မြှေ့ဆောင်း အခင်း၊ ပောင်စောင်း (ခုတင်) အထက်ရှိ အမိုး မျက်နှာကြောက်နှင့် တက္က

ဖြစ်သောအခင်း၊ (“အနို”ဟူရနှင့်ပိဋက္ခိ ပေါ်ရှင်နိမျိုးကား အပ်၏၊ “ဝတ်ပန်းနိမျိုးသာ မအပ်”ဟု ဆို၏) နှံသော အဆင်းရှိသော ငခြား ခေါင်းအုံနှင့်လုံး၊ (တစ်လုံးတည်း အနိုပြုပျော်လည်း လည်း ကောင်း၊ ဝတ်ဗုံးနှင့်သော စာနိုးရောင်မှုအား နှုန်းဖြစ်လုံး ဖြစ်လည်း လည်း ကောင်း အပ်၏) ဤသို့ အလားဘုံး သယနှင့် ယားယန် အိပ်စက် နေထိုင်ဖို့စွာ အားထဲကြုံနှင့်သကဲ့သို့ အယန်းဂေါ်ဘမ သည် ဤဘုံးသို့သော ဥုံးသယန် ဖယာသယန်မျိုးမှု ရွှေ့တော် မူပါပေသည်။ ဤသို့သော်လည်း ချို့မွှမ်း ပြောဆိုနိုင်ရန်။

ဒါ။ ချို့မွှမ်းပုံ တစ်ဦးကား- အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်ဖြစ်ကြ အနိုသော သမဏ ပြားဟွာတတ်ချို့ တို့သည် အွေးတားပြင့် ပေး ရွှေ့အပ်ကုန်သော ပွဲည်းတို့ကို သုံးစွဲကြပြီးသွင် သူတို့သည် အကု

(၁) (ဥုံးသယာ = မြန်းသယာ + သယန် = နေထိုင် အိပ်စက်ရာ၊ မယာ = မြတ်သော၊ ကြုံးကျိုး ခမ်းနားသယာ+သယန် = အိပ်ရှာရေးရာ)၊ လက် ရှုပ်သစ်ထက် ပို့သော ဥုံးသယယ်ကို မပို့အောင် ပြတ်၍၊ ပျော်မှုခြင်း ရှုပ် ကျားရှုပ်တို့ကို ဖျက်၍၊ လ(မြိ.)ပေါ်သော အိပ်ရာ ဓမ္မ၊ ရှုံးများကို လိမ့်းထုတ်ပော်၍ သုံးစွဲရမည်၊ ထို့မှု ကြော်းသယျာ ခမ်းနားသယာ အခင်း လွှဲကို ခုတင် ထဲင်ခံပေါ်၍ မခင်းဘဲ ကြော်းပြင် ၄မြဲပြင် ဧာပြင်ပေါ် စသည်၌သာ ခင်း၍ သုံးစွဲရမည် ဥပုသ် သည်တို့လည်း ရယန်းတော်များ ကဲသို့ ရွှေ့တော်ရမည်၊ တရားဟောပည်းသည်၌ လူ ရှိုက အေးတလသ် ခင်းပေးလျှင် (လျိမ့်အခင်းမှ တစ်ပါး) အခြား အခင်းများ ထိုင်ရုံး ထိုင် ကောင်း၏၊ အိပ်ကား၊ မအိုးကောင်း၊ သားမွှေးသားခင်းကိုသာ ပယ်ရကား သားဓမ္မး၊ မဟုတ်သော ချည်ကော်လော့၊ ပိုးခုံးခုံးခုံးများမှာ ခုတင် ပေါ်၍ ခင်း၍ အိပ်ကောင်း၏ပုံ ယူကြား၏။

သို့လဲ တိုးပွားခြင်း၏ အနကြောင်းပို့ဆော တန်ဆာဆင် ၁၁။
 နှုန်းသာ(အဘေး အကြံ့င်)ထဲ့ခဲ့သောခြင်းကို အားထုတ်နေကြဖို့
 ငါ။ (အဘယ် အရာများနှင့်။) ရိုက်နှင့်ကောင်းအား နှုန်းသာမှန်
 ဝသော်တို့၍ ပွဲတ်တိုက်ခြင်း၊ ကိုယ်နေသည့်နှင့်ဟန်-ကြိုး
 အောင်(အဆင်အလက် ပြုပြစ်အား) ဆင်းယိခြင်း၊ နှုန်းသာရည်
 တို့ပြင် ရေချိုးခြင်း၊ လက်ခွဲ့သည်တိကဲ့သို့ လက်ရုံးလက်ဆာင်း
 ဆားကောင်း တိုးတက်အောင် (လက်ရိုက် စသည် နှုံးပြင်)
 ထုတ်ခြင်း၊ မှုန်ကို ဆောင်ခြင်း၊ (မှုန်ကြည့်ခြင်း)၊ ပျက်ရှုံးကွင်း
 စရာ မျက်စိုးကို ဆောင်ခြင်း(မျက်၊ အူးကွင်းခြင်း)၊ ပန်းနှုန်းသာ
 အထောင်တင်ဆေးတိုက် ဆော်ရှုံးခြင်း၊ မျက်နှာ၏အဆုံးကို ကြည်
 လပ်အတတ်ဆော ပြုသက်မှုန် မှုန်သာဝ်မှုန် နှုန်းပွဲန် နှုန်းပွဲန်
 ဟူသာ မျက်နှာသေးမှုန်တို့ကို ဆောင်ခြင်း၊ မျက်နှာ၊ ပုံ၊
 အပ်ဆသာ သနပ်၏ အီးဝါးလှည်တို့ကို ဆောင်ခြင်း(လိမ်းခြင်း)၊ လက်၌
 ဆပ်အပ်သာ တန်ဆာအော်၍၊ အေးကို ဆောင်ခြင်း (ထပ်ခြင်း၊
 ဦးစွန်းထုံးခြင်း(ထုံးပြီးဘိုလည်း တင်ဆားခြင်း)၊ တုဇ်ကောက်
 ဝောညှကို ကြုံခြင်း၊ မိန်းမ ထောက်၍၊ အချုပ်အျားပြုပုံးဆေးကြော်
 သော အေးကျဉ်းသာက်ကို ကောင်ခြင်း၊ သံလျက်-ဘုံဆော်ခြင်း၊
 ဆန်းကြော်ထား ထိုးကို ကော်ခြား၊ ဆန်းရှုံးယုံးသာ ပို့ဆုံးနိုး
 စီးခြင်း၊ နုံးချို့ သင်းကျဉ်းပြားကို ဖူးဖူးကဲ့ကဲ့ကော်များ၊ မကိုင်း၍ အဘုတ်
 တပ်ဆသာ ကျော်က်မျက် ရတနား ဘုံးဆောင်ခြင်း၊ ဝာပဒါဘားဦး
 ယပ်ဘုံး ဆောင်ခြင်း၊ ပြုကို ရှုံး၊ စား သော အပြီး အမားရှုံးကျိုး
 သော အဝက်တိုက် ဆောင်ခြင်း၊ ကြိုလိုးသာ အကုပ်လုံးပွား
 ကြောင်း ပြုဆော တန်ဆာဆင်း အမွှေးအကြံ့င်သာယာမှုတို့၏

အားထုတ်နက္ခာကုန်ဘကဲသို့ ရဟန်းဂေါ်ဘမသည် ထို့ပဲသို့အောင်လပ်သို့ကို အားထုတ်ခြုံးမှ ရွှေဝင်တော်မူပါးပေသည်၊ ဤနှစ်သော်လည်း ချို့မွမ်းပြောဆိုရန်။

၂။ ချို့မွမ်းပဲ တစ်ချိုးကား၊ အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်ဖြစ်ကြော်သော သမဏ ပြားလွှာကတေသူ့၊ ရုံးသည် သဒ္ဓိတရားဖြင့် ဇူအပ်ကုန်သော ပစ္စည်းဘို့ကို ထဲ စွဲကြပြီးလျှင် သတို့သည် ဤသို့သော ရှိမသာ နတ်ပြည် နို့ခု့သနလမ်းကြောင်းတို့၏ ပီလာကန်လန့်စားကို ပြောဆိုအားထုတ်နန်းကြုံ၏၊ (အဘယ်ခကားများနှင့်ဗုံး။) မင်းနှင့် စပ်သော စကား၊ စပ်ဘပ်နှင့် စပ်သော စကား၊ ဘေး၊ စပ်တိုက်ပဲ့၊ စားဖွှဲ့ယ်၊ သောက်ဖွှဲ့ယ်၊ အဝတ်၊ အိမ်ရာဇ်ရာ၊ ပန်း၊ နှံသာ၊ ဈွေမျိုး၊ ယာဉ်(ရထား)， ရှား၊ နိုင်း၊ မြို့ငန်ပုဒ်၊ မိန်း၊ ယောကျိုး၊ သူခဲ့ခကာင်း၊ လမ်း(လမ်း၌ ကြော်သူများ၊ ရေဆိပ်၊ (အို ထိန်းကျွန်းမှု)， ရူးက သေလှုံးကြာသာ ဈွေမျိုးများနှင့် စပ်သော ကေား၊ ရွှေနောက် စကားတို့မှု ကြပ်းကျွန်းသော အမျိုးမျိုးသော စကား၊ လောကနှင့် ပို့သော စကား “ဤလောကကို မည်သူဖန်ဆင်းထားသနည်း” စအောာစကား)သမုပြာနှင့်စပ်သော

।(၁) မင်းစကားစသည်ကိုပေါ်ခဲ့ရန် သူတို့၏ ကြီးကျယ်ကြောင်း မေးနားကြောင်း စသော ဇလာကိုသက်သက်ကိုသာ မပြောဆိုကောင်း။ မည်သည့်မင်းသည် သဒ္ဓိတရားကောင်း၏ စသည်ဖြင့် လည်းကောင်း “ဤသို့ကြီးကျယ်သော မင်းသည်လည်း သေးရသေး၏၊” စသည်ဖြင့် လည်းကောင်း တရားသော သံဝေဂူသဘောပေါ်အောင် ပြောလျှင် ကား ပြောကောင်း၏။

စား ("ဘုရားကို ဘုရားဖြောင် သာဝရ ယ ခေါ်သနည်း" စေသာ စကား)၊ "ဤ ည်းဖြင့် ကြီးပွားနိုင်၏၊ ဤ ည်းဖြင့် ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးတတ်း" စေ သာ စား၊ ဤ အိုး ပုံမှန်သော ငရာ ၏တတ်းရာ စားတိုကို ပြောဆို၍ ကြော် သက္ကာ သိန့် ရဟန် ဂေါ်၊ မ၊ ဤ ဤ သိန့်သော စကားပြီးကို ပြောထို ခြင် မှ ရောင်းတဲ့ပူပါသောည်၊ ဤ သိန့်သော်လည်း ချီးမှုမှုး ပြောဆိုပို့ကိုရှင်၏။

၈။ ချီးမှုမှုးပံ့တစ်မျိုးကား - အရှင်ကောင်း အရှင်မိတ် ဖြစ်ကြ ကုန်သော သမဏ မြားယူကတခါ့၊ တို့သည် သွေ့ဘရားဖြင့် ပေး အ အင်ကုန်းသာ ပစ္စားလိုက် သုံးစွဲကြပြုးလျင် သူတို့သည် - နှင့် သငောရှိသော ဆန်းဘုင်ပက် စကားကို အားထုတ်ပြော နှင့် ကြကုန်၏။

(အဘယ်စကား နမ်း၊) ဟင်သဟ် ဤမွေဝိုးယကိုနားမလည်။ ငါသာ နားလည်၏၊ ၅၁၁။ (ဟင်လို့ပွဲစားသည်) ဤမွေဝိုးနယကို အဘယ်နှာ နားလည်းမြင်လို့ပည်းည်း၊ (ဘယ်ဗာ နားလည်းမြင်လို့ပည်းလဲ)။ သ်သည် ဒ မူးဗောင်းနှင့်နှစ်သည်း။ ငါကား အမျှေးကျင့်နှစ်သူတို့။ ငါ၏ ကားသည် ရွှေဇ်သက်ညီလျက် ညက်ညောဖူး၊ သင်၏ငါကားသည်ကား ငွောနာက်မည်၊ သင်သည် အလျင်းပြောရ မည် ဝကားကို ငါ ဘုံးမှုံး ပြော၊ နောက်၊ ပြုးရှုံးလည် ဝကားကို

(၁) ဒီပို့ပြုး ပေးအားသော တော်းပေားကို ပြော၊ ပြုလုပ်၍ ဟု တားပြုပြီး မျှော် ၃။ ၁၇၀။ ကို ဘုရားယိုင် တည်ထောင် စားသော သာသနာရိုလည်း "ဝမွေဝိုး" ဟု ခေါ်သွင်။

အပြုဂိုဏ်၏၊ သင်၏ ကာလရှည်စွာ လျော့လာအပ်သော စကား
သည် C'၏ စကားတစ်ခိုးကြောင့် ဖောက်ပြုပျက်ပြား၍ အလ
ကား ပြင်းတော်၏၊ ထင်၏ အယူဝါဒ၏ C ဘာသ်(ပည်သည့်)အဖြင့်
ဘုံတင်၏။ပြီ(စင်လိုက်ပြီ)၊ သင့်ကို C က နိုင်အပ်ပြီ(နိုင်လိုက်ပြီ)၊
C စောင်းပိုးသော အပြုံးလွှဲတို့၏၊ ပို့ဆုံးသွားလိုက်လိုက်၍ သင်ယူ
ချော်းလော့၊ ပြန်လျှင်လည်း ယော့လက်လင်း ဖြော်ရှင်းလော့၊
ဤသို့ အလားတုဖြော်သော ဆန်ကျော်ဘက်စကား(ရန်စကား)တိုကို
ပြောဆိုသားထုတ်နေကြသော့သို့ ပုဂ္ဂန်း၊ ဝေါးမသည် ဤသို့သော
ဆန်ကျော်ဘက်စကားမျိုးကို ပြောဆိုပြုံးမှ ရှောင်တော်မူပါပေါ်
သည်၊ ဤသို့မော်လည်း ချိုးမွမ်းပြော့ပို့စု၏။

၉။ ချိုးမွမ်းပို့ဘပ်မျိုးကား-အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်ဖြစ်ကြ
ကုန်သား သမက မြို့ဟာတတချို့၊ တို့သည် သွားတရားမြှင့်ပေးလူ
အပ်ကုန်သား ပုံညွှန်းတိုကို သုံးစွဲကြိုး၊ သွေ့ကြိုး သူတို့သည် ဤသို့
သဘောရှိသော သဝက်စာလာ့၊ နှိုတ်ပုံးဝကားကို လူဆောင်၍
ကတ်ရွှေမြှေ၊ တစ်မြှေမြှေတစ်မြှေမြှေမြှေမြှေမြှေမြှေမြှေမြှေမြှေမြှေမြှေမြှေမြှေမြှေ
သည်တဲ့၏ အလုပ်၊ တင်အိမ်မှု တစ်အိမ်သို့ စောင်းအိမ်ဖြစ်၍
သွားကြုံး ဟာဝေးအလုပ်ကို အားထုတ်နေကြုံကုန်၏၊
(ရှာတယ်ဆိုနည်း၊) ရှင်ဘုရင်၊ ဓမ္မတကြီး၊ (သမ္မတ - ဝန်ကြီး၊)
ရှင်းမျိုးမားနှင့်၊ သူကြော်မျိုးနှင့်ရှုံး၊ သတိုးသား ဝသူတို့၏
“ရည်ရွယ်အရာရုံးဘုံးသွား၊ ပေးပို့ပေးပါ။ ထို့ဘရပ်မှ မည့်သည့်အရပ်
သို့၏ ဘွဲ့ဝါ၊ သည်ဟာကို ဆောင်ယူလုပ်သော်၊ ထို့ဘရပ်က မည်လည့်
မွေ့ဘက် လောင်ယူခဲ့ပါ” ဤသို့စော် ဝေခိုင်းမှုကို ခံနေကြသကဲ့သို့
(၁၃)၊ ပွော့အကြော်

ရတန်းက စေတာဆည် ဤသို့အောင် တပန်လုပ်ဖူး၊ အထောက်ခိုင်းမျှဖူး
ဆုံးတော်မူပါပေသည်၍၏နှစ်သော်သည်။ ချီးမွှမ်းပြောသိနေ။

၁၀။ ချီးမွှမ်းပုံတော်မျိုးကား-အရှင်ဝကာင်း အရှင်ပြတ် မြို့လေ
ကုန်သော သမကြာဟုကတ္ထိသည် ထွေ့တော်ပြင် ပေးလျှောင်ရန်
သော ပစ္စ်းတိုကို သုံးခဲ့ကြပြီးလျှင် သူတို့သည် လေကကို အုပြု
လာအောင်။ ချီးမွှမ်းအောင် ပြုလုပ်တတ်ကြကုန်၏၊ ပိုပိုကို လျှောင်
လာအောင် ဒါယကာ စ ဒါယကာပတ္ထိကို ဝမြှာက်၍ ပြုပြု။ ပိုပိုကို ပစ္စ်းကို ဖွေ-လှ

၌။) ဆွမ်းသက်နှင့်စသော ပစ္စ်းများကို အမောင်း အမွန် တူ
စေသော်လည်း (နောက်မှ များများကောင်းကောင်း ရာအောင်) ယခု အမျှ
မေးသေးဘဲ ခေါင်းပါးစွာ အညွှန်းများကိုသာ အလျော်ခြင်း၊ သုံးစွဲ
ခြင်းအားဖြင့် လူအများက "တယ်တော်လဲ ကိုယ်တော်ဘဲ" ဟု အထောက်
ပြီးလာအောင် ချီးမွှမ်းအောင် ပြုခြင်း၊ ဤသို့မြှုပ်ကို "ပစ္စ်းပြုသောစွဲ
စွဲလေးလေးပါး သုံးခဲ့မှုဖြင့် အုပြုအောင် ပြုခြင်း" ဟုစာတော်၊ တရာ့
ကား သုံးကို အရှင်ယာအောင်အောင် "ဒီလို ဝတ်စားသွားကာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
တာ တန်ဖိုးကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များသာ ဖြုတ်တယ်" ဟု ပြောသိ၏၊ ဤသို့
ပြောသိခြင်းကို "သာပန္တပြနာ=ပဂိုလ်ဘရား၏ ဘန်း၌ ပြုခြင်း" ဟု
ခေါ်၏၊ တရာ့၊ ကား အထင်ပြီးအောင် လေနှေ့လုပ်၍ သွား၏၊ မြှုပ်လုပ်
စားသောက် ငါးတိုင်၏၊ ဤသို့မြှုပ်ကို "မြှုပ်ယာပသသိမ်းသိ=အရှင်ယာ
ပုထိကို ပြုခြင်း" ဟု ခေါ်၏၊ ဤသို့မြှုပ်ကို သည် အလပ်ကောင်း ပြုပါ
လျက် အထင်ကြီးအောင် အခါးမွှမ်းခံရအောင် ပစ္စ်းများများ လျှောက်
ကောင် လုပ်မှုကြောင့်သာ မကောင်းပြုရလသည်၊ အထင်ကြီးလိုင်သာ
ပိုက် ပထားဘဲ မိတ်ရှိုး၊ မိတ်ကောင်းဖြင့် ပြုလုပ်လျှင် ထိ သုံးပျိုးလုံးပော်
အပြုံးမရှိ၊ မကောင်းချည်း ပြုပါပေသည်။

အအောင် အရိပ်နိမိတ်ကိုလည်း ပြုတတ်ကြံကုန်၏၊ မဆုတဲ့ မဂ္ဂနှစ်င် အောင် ဆဲဆို ချွော်ချွေတတ်ကြံကုန်၏။ [“သွေ့ဘာ့ အင် ၁၁ နည်းတဲ့လဲ” ဝသည်ဖြင့် ပြောတတ်ကြံကုန်၏။] တပ်ဆိုမှု ချုံးသာတ်ဖြင့် တစ်အိမ်မှ အာတိကို ရာတတ်ကြံကုန်၏၊ ရုတ္တုံး စိုက်တော်လည် ဤနည်းများကို ပြုလုပ်ထဲ ရွှေ့ပေါ်တော်သူပါ အဖွဲ့ သည်၊ ဤလို့သာ်လည်း ချိုးမှုများ ပြောဆိုရာ၏။

မြို့မသီဒေသခုံး မြို့မြို့

(၁) တစ်အိမ်မရသော လာတီကို အခြားတစ်အိမ်၏ ကလေးအသိထူး အား ပေး၏၊ ထိခိုက်က အလိုက်သိရှိဘဲ သူမေးဘာတက် ကောင်းလော ပစ္စည်းကို ရွှေ့ရတော့၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် နောက်ဆုံးအိမ်မှ အကောင်းဆုံး ပုံးပေါ်ရအောင် ရှာသည်။

၅။ မဟာသီရိဘဏ်

၁။ ချိုးမှုများပုံးတစ်မျိုးကား-အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ် ဖြစ်ကြ သုန္တသာ သမဏော်ဘွဲ့က တော်၏ တို့သည် သွေ့ဂါတရားဖြင့် ပေးထူး အပ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကို သုံးစွဲကြပြီးလျင် သွေ့တို့သည် ဤပြီးသဘောရှိစာ၊ တိရှိရှိဘာန်ပုံးတွေကြုံး လမ်းရှိုး လမ်းမှုနှင့် မဟုတ်ဘော

(၁) တိရှိရှိဘာန် = နတ်ပြည့်လမ်း၊ နိုဗ္ဗာန်လမ်းတို့၏ ဒီလာကန်လာရှိ ပြစ်သော+ဝိဇ္ဇာ=အရ တ်၊ ထို့အပ်မျိုးကို ဝယ်၍ အသုံးချက် ရှိနို့ နတ်ပြည့်လည်း မရောက်၊ နိုဗ္ဗာန်လည်း မရောက်နိုင်သော အတတ်မျိုး

အသက်သူး ဝမ်းကျောင်းမွှေကို ပြီးစွဲကြော်နှင့်၊ အသယ်အတတ် မျိုးနည်း၊ လက်-ခြေသော ကိုယ်အတ် ကို ကြော်၍ အကျိုးအပြစ်ကို သိသော အဂ်ကျော်းအတတ်၊ သောင်းသော အဆိပ်နိမိတ် အဖွဲ့ အသားကို ကြော်၍ (နားဗောင်း) ပါပီအလိုချို့အပ်သော အနာကို သိနိုင်သော နိုပ္ပါယူမှုးအတတ်၊ မိုးဗြီးကျောင်း (ဥပဒါပံ-တော်လှ မြင်း) စသော တိတ်ကြုံး နိမိတ်ကြုံးယျားကိုကြော်၍ ပြစ်စာတဲ့သော အကျိုးအပြစ်ကို ဉာဏ်ပြု၍ သော ဉာဏ်တွေ ဉာဏ်တွေ အတတ်၊ ဘိပ်ကို ကျော်းအတတ်၊ အဂ်ဘြူးဗြီးဗောင်းတိတ် လက္ခကာ (အပွဲ့ အသား) ကိုကြော်၍ (ပင်းပြိုပည် ဘိပ်ရွှောင်းပြိုပည် စသည်ဖြင့်) သိသော လက္ခကာသက္ကားအတတ်၊ ကြော်ကိုယ်မြင်း၏ အကျိုးအပြစ်ကို သိသောအတတ်၊ “ပည်သည့်ထင်းဖြင့် ဖည့်ကဲ့မျိုး ပီးပုံးပော်လျှင် ပည်သည့်သွေးသော အကျိုးကို ရှုံး”ဟု သိသော အရှိုးယာပ အတတ်၊ “ပည်သည့် ယောက်မပြင့်မွေ့၍ ပူဇော်လျှင် ပည်သည့် အကျိုး ကို ရှုံး”ဟု သိသော အလိုက္ခကာမအတတ်၊ “ပည်သည့် သန်ကဲ့ဖြင့် ပီးပုံးပော်လျှင် ပည်သည့် အကျိုး ရှုံး”ဟု သိသော ကုက္ခကာအတတ်၊ ထို့အတွက် ဆန်၊ ထောပတ်၊ သိစွဲပြု ပီးပုံးပော်မြင်း၏ အကျိုးအပြစ်ကို သိသောအတတ်၊ မုန်ညွှေးစွဲ

တည်း၊ ထို့အတတ်မျိုးကိုဘက်ဖြင်း၊ တတ်အောင်သင်မြင်းကား အပြိုင်ဖို့ပါ၊ ထို့အတတ်ကို တတ်၍ လိုက်တတ်ဖြင့် ဟောပြော၊ အသက်ဓမ္မးသော ရဟန်းယျားသာ အပြိုင်းပါသည်၊ ထို့အတတ်ဖြင့် အသက်ဓမ္မးမှုးဆိုလည်း “မိစွဲဘို့”ဟု ခေါ်ပေါ်၏ (မိစွဲ့=ရဟန်းယျားအတွက် လပ်းရှိုးလပ်းမှု့န် ပဟန်းသော့၊ အာဒို့ဝ်= အသက်ဓမ္မး့ယူး)

စသည်ကိုပါးစပ်ဖြင့်ယူ၏ မီးနှုန်းကျော်ခြင်း(ပါးစပ်မြှင့်ခံစွမ်းမှုဖြင့်)ဟူသော မူးဟာသာဘာတ်၊ လက်ယာဗျာပုံး၊ ဒေါ်၊ ပုံးဆုံး စသည်တို့၏ သွေးပြီး ပုံးဖြင့်ခြင်း ဟူသော ကော်မာရီတေသာ်တေသာတ်၊ ကိုးအော် အစိတ်အပိုင်းကဲ့ ကြိုးနှုံး ဂါယာ ပျော်နှင့်ပြီးနောက် ထိုသူး အကျိုးအပြုံးကို သာသာ အပ်ခဲ့ခြား အတတ်၊ အိမ်နေ့၊ ဝင်းချံခန်းရာ စသည်တို့၏ အကျိုးအပြုံးနှင့် သိသော ဝတ္ထုပို့စ္စာ့ရဟတ်၊ အငြောက်ပျော်၊ မာသုရု ဗျားမြို့ မှုသေတ်ကျော်များ ဝသော လောကဓိုးပွား နှိုသာ ပြုစသာ ခဲ့ခဲ့သူ အတတ်၊ သုသာန် ယင်းချို့ရှုံးသွား၍ တေးဥပါဒ် ကင်းငါးမြို့ အောင် ပြုဆော်ကို ပြုသာ သိပို့စ္စာ့ရဟတ်၊ ဘုရားတင်း (လိုကို မိမိအလို့အား ပြုသော ဘူးမို့ရာရကာတ်၊ ဝင်းချံး၊ ငြှုံး သင်ယူအပ်စသာ (တစ်းည်း- အောက်ပိုင်လျှော့၏ တေးပွားအည်းကို ပြုသော) ဘူးရို့စ္စာ့ရဟတ်၊ ပြုကိုက်သည့်ကို ကုသ်တ်၊ ပြောကို ခေါ်ယတ်နှင့်သာအပို့စ္စာ့ရဟတ်၊ အဆိုပ်း၊ နိုင်း၊ အသံးမတက် အောင် စွာင့်ရှောက်နိုင်စသာရို့အပို့စ္စာ့ရဟတ်၊ ကင်းမြို့၊ ကောက် ကိုက်နာကို ကုရို့ရို့သော ဝိုစို့ကိုစွာ့အောင်၊ ကြိုးကို ပေးနာက်၊ ဘုရားတင်း၊ မြို့သို့ သွေးပို့စ္စာ့ရဟတ်၊ သွေးဝါး၊ အေးတို့၏ ပြု့စွဲ မြှုပ်နည်းတွင် သွေးလာယ်တို့၏ အဆောင်းအဆိုးကို သို့သာ သကုက

(၁) ဤပါ့ဖို့အားကထာ် “ခေါ်သို့စ္စာ့”ဟု ဖို့၏ အောမိုးတော်၊ သွေးလားတော်တို့၏ အွေးပို့စ္စာ့၊ ခွဲ့ခွဲ့မှု့၊ ဟာတွေ့ရသုံး၊ လိုကျမ်း၏ ကို့စွဲတစ်ခုတစ်နှုန်းတွင် (အကျိုး့မည် ထင်သွင်း) ပေးကိုပင် သတ်နိုင်၏— ယူ ဆိုသတဲ့။

ဝို့အတတ်၊ ကျိုးပြည်သံကို သိသော ဝါယသဝို့ဘဏ်၊
[သာကုလာဝို့ဘဲ] ပြင် ဝါယသ့ုံးလည်း ထင်ရှားစသာ
ကဲ မီးတစ်ကျပ်း ပြို့စုံရန်ဖြေးလာ့၊ အရှုန်ကို ထောက်ချွဲ
နောက်ငွေညှဉ်းမည်၊ အသကဲကို ဟောပြုသံကို ပေါ်ဖြာနှင့်
အတတ်၊ ၂၁။ ကို ကာကွေးစောင့်ရောက်နိုး၏ သရပုဂ္ဂိုလ်ကျော်
အတတ်၊ ငှုက်ချွဲးသား ကာင်းပျိုး အား ပုံးတို့ မီးည်ထွန်းသံကို သိ
သော ပါး၊ ဝက္ခအတတ် ဤနှင့်သော အတတ်မျိုး ပြင့် လမ်းချုပ်မဟုတ်
သော အသက်မွေး ဝန်းကျော်းမှု၊ ပြုပျော်အကဲ့ထို့ ရာ၏၊
ဒဂါတမထည် ဤသို့သော အတတ်နှင့်၍၊ အသက်မွေးပုံး ရွှေ့ခြား
ကော်မူပါပေသည်၊ ၅၇။ သို့မှု ပြုသံကိုစား။

၂။ ချို့မွှေ့ပုံးလပ်ပျိုးအား- အရှင်၏ က ပ်း၊ ကျိုးပြုတ် ပြို့ကု
ကုနဲ့သော သာကုပြာ ခ စ တ တ ာ ၂ လ ာ ပ ါ ဝ က ာ း ပ ို င ့ ပ ေ း သ ူ
အပ်ကုန်သော စွဲသံ နှိုက် သံးခဲ့ကြပြီးလျှင် မှ တို့သည် ဤသို့
သကားဝါးသာ ဘိရှုံးနံပါးမှု၊ မီးကော်မူးမှု၊ ပြင်းကုန်း၊ ပြင်းကုန်း၊
ပြင်းကုန်း၊ အား သိသတတ်မျိုးနှုန်း၊ ပို့ချိုင်းသာ ဥ္ဓာရ်
မှာ ပို့လာတတ်အသာ အကျိုးအပြင် ၂၂၂၁၈၁၁။ မြို့ေတာက်
ကျွဲ့ေတာ်၊ အဝတ်၊ တုတ်၊ အား၊ သံလျက်၊ ပို့၊ လေး၊ (သူ့ပြီးကောက်နှစ်
ဝားမှု ပြို့ကု) တော်၊ ကော်အပျိုးနှုန်း၊ အား၊ ဘကျန်း၊ ၂၉
ထို့ငြင်းအားမျိုး၊ ၂၄ ပုံးပြီး၊ ဆုတ်ပူ့ပြို့ကို ပို့ချိုင်သာ မို့ေ
လွှားကျွဲ့ေတာ်၊ အောက်ားလွှားကျွဲ့ေတာ်၊ အတို့သားလွှားကျွဲ့ေ
တား၊ သည်းပါး၊ ၁၁၃၁၁၁၈၁၁၁။ ၂၇၃၇။ ၂၇၃၇။ ၂၇၃၇။ ၂၇၃၇။ ၂၇၃၇။

ငိုး, ဖွဲ့စွဲကျော်ကူမှုမ်း၊ [အိမ်ဝယ်ညွှေ့ ဖွဲ့စွဲချို့သျောင်လအေး အကျိုးအမြဲ့ပ်ကို ပြန်ကျမ်းက ပြသေး၏] ဘန်ဘာအတွက်, အိမ် အထွက်တို့၏ လက္ခဏာကူမှုမ်း၊ ကြံးသချေသာ သားကေ ငို့၏ လက္ခဏာကျမ်း၊ ဤသို့သော ကျမ်းအတတ်ဖြင့် လမ်းမှန်မဟုတ် သော အသက်းမွှေးမှုကို ပြန်ကြသကဲ့သို့ ရဟန်းဂေ ဘာမသည် ဤသို့သော ဘဘက်မွေးမှု ရှေ့ငွေတော်မှုပါမေသည်၊ ဤသို့ သော်လည်း ချိုးမွှုမ်း ပြောဆိုရန်။

၃။ ချိုးမွှုမ်းကို ဘင်မျိုးကား- အရှင်ကောင်း အရပ်မြတ် ဖြစ်ကြ ကုပ်သော သမာန ပြောဟူကတေသူ၏ ကို သည် သဒ္ဓ စိတ္ထား ပြုင် ပေးလူ အပ်ကုန်အော ပုဂ္ဂိုလ်းတို့၏ သု စွဲကြပြီးသျောင် သူတို့သည် ဤသို့ သဘောရှိပေးကာ တိမိန္ဒာနနိုင်းကြပြင့် လမ်းမှန်မဟုတ်သော အသက် မွေးမှုကို ပြုဝါကြကုန်၏၊ အဘယ် အကာယာဖူးနည်း၊ မည်သည့်နေ့ မည်သည့်နေ့၊ ပုဂ္ဂိုလ်းတို့၏စိတ္ထား ပြုင်သူ သက်ခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ မည်သည်နေ့ မည်သည့်နေ့ကြုံပြင့် မင်းတို့၏ ပိန်သ-ခြင်း ဖြစ်လိမ့် မည်။ မည်သည့်နေ့ မည်သည့်ကွက်ပြင့် ၁၈၆၂ပြုသွား မင်းတို့၏ ပြည်။ မင်းတို့၏ ပြည်။ (စစ်ဘိုက်ခုန်) ချော်းဆပ်လိမ့်မည်၊ ပြည်းမင်းတို့၏ ဆုတ်ခွာလိမ့်မည်၊ ပြည်ပ-၌းတို့က ပြု၍တွင်းမင်းထဲ ချော်းကပ်လိမ့် မည်၊ ပြည်တွင်းမင်းတို့၏ ဆုတ်ခွာရလိမ့်မည်၊ ပြည်တွင်းမင်းတို့ နိုင်လိမ့်မည်၊ ပြည်လျင်းတို့၏ ရှုံးလိမ့်မည်၊ ပြည်ပမင်းတို့ နိုင်လိမ့်မည်၊ ပြည်တွင်းမင်းတို့၏ ရှုံးလိမ့်မည်၏၊ ဤသို့သျောင်ရှိမှု မည်သူ၏ နိုင်ရှိ မည်သူ၏ က ရှုံးလိမ့်မည်၏ ” ဝသည်ပြု၍ ဟောပြု၍ကာ တိရအ္မရန်ရနိုင်ဗြှုံး လမ်းမှန်မဟုတ်သော အသက်မွှေးမှုကို ပြန်ကြသကဲ့သို့ ရဟန်း ဂေ ဘာမသည် ဤသို့သော အသက်မွေးမှုမှု ရှေ့ငွေတော်မှုပါ ပေသည်၊ ဤသို့သော်လည်း ချိုးမွှုမ်း ပြောဆိုရန်။

၄။ ချီးဖွဲ့ပံ့တင်ခြားကား- အရှင်ကောင်၊ အရှင်မြတ်ပြန်ကုန်၊ သာမဏေမြို့အား အော် တို့သည် ဘွဲ့တေနာ်ပြင် ပေးလွှာ အပေါ်နှင့်သာ ပစ္စားထို့ သို့ ကြုံပါးလျှင် သူတို့သည် ဤသို့ သတေသနတို့သာ တို့ရှုစွာနာရို့အို့ ပေါ်မှန်မဟုတ်သော အသက် ပေးမှုကို ပြုနေကြော်ဆုံး၊ အဘယ် အတတ်ပါးနည်း၊ - လကြော် လိပ်ပုံပည်၊ ဒေါက်ထိမို့ပည်း၊ ကုန်ကြော်လိမ့်ပည်၊ ၈—၉ထို့ လမ်းပုံး သူးသို့မည်း၊ ၈ ၇ ၆ တို့ လမ်းလွှာ့သူးသို့မည်း၊ နက္ခတ်သို့ လမ်း၏သူးလိုပုံပည်၊ နှုန်းတို့လမ်းလွှာ့သူးလိုပုံပည်၊ ဥုံးသူးသို့မည်း၊ [လေထုချင်း တိုက်ပို့မ်း၊ နောက်ကဲ့သို့ အစာမျက် ပြုပြီးလျှင် ကောင်ကို ကျခြုံးကို ဥက္ကသူ့ပြင်း ဖူး၊ ၁၀၁၌၊ မြို့မာတိုက “ဥက္ကာပုံသည်” ဟု ၁၀၁၌ ကြော်သည်] အစုမျက်နှာ တို့မြို့မာတိုက်သို့ ပို့လျှင် အမို့လျှင် ပေါ်တွဲက်လိမ့်ပည်၊ ၁၅၂၂ (လျှောင်)လွှာ့လိမ့်ပည်၊ ကောင်းကိုနှင့် ၅၅၃းထိုးသံကြိုး ပြစ်လို့ ပည်၊ ၁၂၁၁းကိုနှင့် လေတွဲ ပြင်းစွာ တိုက်ခိုက်မှုးကြောင့် အသံ ပြုခြင်းတော်း၊ “တော်လဲခြင်း” ဟု ၁၀၁၌ ကြော်သည်] လေ-၉ထို့ လမ်းမျိုးသွားရှိုး စာဘုရားကြောင့် ပည်သည့် ကောင်းကျိုးပြစ်နှင့်၊ ပေါ်းလွှာ့သွားပို့း စာဦးကြောင့် ပည်သည့် ပည်သူ့ ထိုးကျိုးပြစ်လိုပုံပည်၊ ၈၊ ၁၄၊ နက္ခတ်တို့ ပည်သူ့နာသို့ တက်ပြုး၊ သက်ပြင်းအသွေး မည်သူ့အကျိုး ပို့လိမ့်ပည်၊ ၈၊ ၁၄၊ နက္ခတ်တို့ ပည်သူ့ပည်းပြု့း လိမ့်ပည်၊ ဘန်းသို့ချင်းရှင်းရှင်း ပြစ်လိမ့်ပည်၊ ကြို့သွေး ဖော်ပြုအား တို့ရှုစွာနာရို့အို့ လမ်းမှန်ပဟုတ်သော အဆက်ပေးမှု ပြုခြင်း၊ အကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုးကော်ပေးသည်၊ ကြို့သို့သော်လည်း ချီးဖွဲ့ပြု့သို့နာရို့

၅။ ချီးမွှမ်းပံ့တစ်မျိုးကား—အရှင်ဒကာင်း အရှင်မြတ် ဖြစ်ကြ၍ ကုန်သော သမကြာဗွဲက တခါ့၏ တို့သည် သွေ့ဂါတရားဖြင့် ပေးလဲ အပ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကို သုံးစွဲကြပြီးလျင် သူတို့သည် ဤသို့ သဘောရှိခဲ့သာ တိရဲစွာနိုင်းဖြင့် လမ်းမှန်မဟုတ်သော အသက် မွေးမကို ပြုနေကြကုန်၏အဘယ်အတတ်မျိုးနည်း၊ မြို့ကောင်းလိမ့် မည်၊ မြို့ခေါင်လိမ့်မည်၊ သာယာဝဝှုံလိမ့်မည်၊ ငတ်မထုလိမ့် မည်၊ ဘေးကင်းလိမ့်မည်၊ ဘေးပြိုလိမ့်မည်၊ ရောဂါဖြစ်လိမ့်မည်၊ ရောဂါ ကောင်းလိမ့်မည်၊ လက်ချီးရဲ ရော့ကုန်နည်း၊ တစ်နှစ်ဗော် ဂကန်းအဝင်အတိုင်း ရော့ကုန်နည်း၊ အပေါ်ပါး အနှစ် အမြှောက် အစားတွက်နည်း၊ ကပျေးဖွဲ့နည်း၊ လောကဗုတကျမြို့အတတ်— ဤသို့သောအတတ်မျိုးဖြင့် ဟောပြုလျက် လမ်းမှန်မဟုတ်သော အသက်မွေးမှကို ပြုနေကြကုန်သကဲ့သို့ ငါဟန်းဂေါ်တမသည် ဤသို့ သော အသက်မွေးမှုမှ ရွှေ့ကော်မူ့ဖဲ့ပေသည် ဤသို့သော်လည်း ချီးမွှမ်း ပြောဆိုရန်။

၆။ ချီးမွှမ်းပံ့တစ်ချီးကား— အရှင်ဒကာင်းအရှင်မြတ် ဖြစ်ကြ၍ ကုန်သော သမကြာဗွဲက တခါ့၏ တို့သည် သွေ့ဂါတရားဖြင့် ပေးလဲ

(၁) လောကာယတ (လောက + အာယတ) = မညာ့လူ့ လူ့ ဇလာက၏ + အားတက်အရေ ရှို့နှင့်ဖြစ်သော စီးပွားရေး၊ ကုသိယ် ရောရးနှင့်မျိုးလုံးမပါဘဲ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အပြင်းအခဲ့ဖြစ်စေ သောအတတ်၊ ဥပမာ-တစ်ယောက်က “ကျိုးကန်းသည်မဲ့”ဟု ဆိုလျင် ဘာစ်ယောက်က “ဖြူတယ်က္ဗ္ဗ္ဗ္” (ဟာ့ဇာ့ကုန်လဲ) “အရိုးက ပြုလို့ ” ဤသို့စေသော အထက်မျိုးတည်း။

(၂) အချိမ္မအပြို့

အပ်ရှိသော ပစ္စည်းတိုကို သုံးခဲ့ကြပြီးလျင် သူတို့သည် ဤသူ
သူဘာကြိုးသော တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာဖြင့် လမ်းမှေးမဟုတ်သော အသက်
ကျွေးမှုကို ပြန်ကြကုန်၏၊ အတယ် အတတ်အိုးနည်း၊ သုံးသိုး
ဓမ္မာဝါယူရှင်းမဂ်လာကို ပြုပေးခြင်း၊ သတိသိုးပေးပို့ခြင်းမဂ်လာ
ကို ပြုပေးခြင်း (အခါပေးခြင်း)၊ ကဲ့ပြီးသူတိုကို (သုံးခေါ်ပုံန်းကို)
ပြုနိုင်ပေါင်းမိအောင် ပြုပေးခြင်း၊ ကွာ့ရှုံးပေးခြင်း၊ လယ်စုယာင့်
ကြော်မြှုပို့ရှုံး၊ စုံရှုံး၊ သိမ်းဆည်းဖို့ရှုံး၊ အခါပေးခြင်း၊ အရပ်တပ်ပါး
သာရေးဖို့ရှုံး၊ အတုံးချိဖို့ရှုံး၊ အခါပေးခြင်း၊ တင့်တယ်အောင် ဘုန်း
ကျော်သရေမရှိအောင် ပြုပေးခြင်း၊ (ရန်သူတို့အား) မထင့်တယ်
အောင် ကျက်သရေမရှိအောင် ပြုပေးခြင်း၊ မတည်သောကိုယ်ဝန်ကို
(ဝနာက်တပ်ကြိမ်း) တည်အောင်ပြုပေးခြင်း၊ (ကိုယ်ဝန်တည်ဆေး
ပေးခြင်း)၊ မနှစ်ဖြင့်လျှော့ခိုင်နေအောင် (ဝကားမပြောနိုင်အောင်)
ပြုခြင်း၊ မနှစ်ဖြင့်လျှော့ခိုင်နေအောင်ပြုခြင်း၊ မိမိအား ပုံတ်တော်မည့်သူ
ကို လက်ပျော်ဖြစ်အောင် ပန်နိုစုတ်ခြင်း၊ ပြောအပ်သမျှဝကားကို
ပြေားအောင် မနှစ်ဝါးခြင်း၊ [တရားရုံး၌ ပိမိပြောဝကားကို
ကာားဝက္ခာဘက်တို့မကြားအောင် လုပ်နည်း။] မျှနှစ်နတ်ကိုသွေးချွှုံး
ပြုသာပေးခြင်း၊ သတိသိုးကိုယ်၌ နှစ်သွေးချွှုံးပြုသာမေး
ခြင်း၊ ကျွန်းမကိုယ်၌ တော်ကိုသွေးချွှုံးပြုသာမေးခြင်း၊ အသက်လုံး
ဝမ်းဝကျားအတွက် ငန်ကိုပူဇော်လုပ်အကျွေးခြင်း၊ [နှုန်းသာကို၊
သုံးပဟတ် ရှာသိပ်းတို့ပြုရှုံးပူဇော်ရှုံးခြင်း ဟု ခေါ်သည်။] အသက်လုံး
ဝါကျော်းမှု ငန်ကိုလုပ်အကျွေးခြင်း၊ ကျော်သရေများခြင်း၊ မနှစ်
ဝါးနှင့် ခံဘွဲ့၏ မူပို့ကို တုံးပြုခြင်း၊ ကျက်သရေကိုဝေါးခြင်း၊

၏။ အို-ကျက်သရေ့လာပ ပါလော့၊ င ဦးကိုယ်၏ တည်ပ ပါလော့ ဟူး၊ စ ဦးခေါင်းဖြင့် ကျက်သရေ့ကို ခေါ်ယူခြင်း။ ဤသီသော အတတ်မျိုး ဖြင့် လမ်းမှန်မဟုတ်သော အသက်မျွေးမှကို ပြုနေကြသာကဲ့သို့ ရဟန်းရောက်တော်မှုပါပေသည်။ ဤသီသော အတတ်မျိုးဖြင့် အသက်မျွေးမှု ဓရာဝင်တော်မှုပါပေသည်။ ဤသီသော လည်းမျိုးမှုမ်းပြောဆိုရန်။

၂။ ချိုးမျိုးပုံးကား-အရှင်ကောင်းအရှင်မြိုတ် ဖြစ်ကြ ကုန်သော သမဏမြှာဟုတ်က တချို့တို့သည် သွေ့စာများဖြင့် ပေလှ အပ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကို သုံးခွဲကြပြီးသွင် သူတို့သည် ဤသီ သဘောရှိသော တိရှိခြားနိဇ္ဇာဖြင့် လမ်းမှန်မဟုတ်သော အသက် မျွေးမှကို ပြုနေကြကုန်၏။ အသယ်အတတ်မျိုးနည်း၊ လိုဏာဆို စတာဝ်း၍ ထိုဆုပြည့်စုံသည့်အခါ မန္တုန်စုတ်၍ ပုံဖော်ပသပါမည် ဟု ဝန်ခံမှု (အာမခံမှု)ကို ပြုခြင်း၊ လိုဏာဆု ပြည့်စုံသည့်အခါ ဝန် ထားသည့်အတိုင်း ပုံဖော်ပသခြင်း၊ [ဉာဏ်းများကို သူတစ်ပါ း အတွက် ပြုလုပ်ပေး၍ အဂျာအတန်း အခရခြင်းသည် ရဟန်းများ အတွက် မိစ္စာဖို့ဝ မည်၏။] သူတော်မျိုးဘတ်ဝင်အောင်ပြုမှု [“ဘူတကမ္မာ” ဟု ပါဌိရှိ၏။ အငြကထား၍ မတွေ့ရ။] မြေအိမ်မြို့နေရာ၍ သင်ယူအပ်သော မန္တုန်၏ ဥပစာရခေါ် ဆိုင်ရာကိစ္စကို ပြုလုပ်မှု၊ နပုံးမဏ္ဍာက်ကို ဆေးဖြင့် ယောကျား ဖြစ်အောင် ပြုပေးမှု၊ ယောကျားကို နပုံးမဏ္ဍာက် ဖြစ်အောင် ပြုမှု၊ [ဆေးပေးခြင်း၊ တွေးစွဲထုတ်ခြင်းဖြင့် ပြုသည်။]

အိမ်ရာအသစ်၍ အိမ်တည်ဆောက်မှု၊ အိမ်ရာသစ် (တေးရန် ကင်းအောင်၊ စီးပွားတိုးအောင်) ပုံဖော်ပသမှု၊ မန္တုန်စုတ်လျက် ဓရဖြင့် ခံတွင်းစိုက်ကြယ်အောင်ပြုမှု၊ သူတစ်ပါးတို့ကို ရရချိုးပေးမှု၊

သူတစ်ပါးအတွက် မီ ပုံပေါင်းပေးမှု၊ ပုံးအန်အောင် ဆေးပေးမှု၊
ဝမ်းလျှောဆေးပေးမှု၊ အထက်ခြားသံပ်စသာ အပြောင်း၊ သတ္တိ
ကို အန်ထွက်ဝေမှု၊ အအာက်၏ သလိပ်စသာ အပြောင်း၊ သတ္တိကို
လျှောသက်စေမှု၊ နားအတွက် ဆေးဆိုချက်မှု၊ မျက်ဝိုင်း၊ ဆိုချက်မှု၊
ဆိုနှင့်ရောဝပ်၍ နှာနှုပ်မှု၊ မျက်လွှာ ၂လ္မာ-၃လ္မာတို့ကို ပယ်ရှာ့၊ နိုင်
သော ငန်သော မျက်စဉ်းဖော်ပိုင်း၊ မျက်စိအေးသော မျက်စဉ်း
ဖော်ပိုင်း၊ မျက်စိရောဂါ တိမ်သလာကို ဆေးကုမှု၊ စူးဝင်သော
ပြောင်းကို ထွက်အောင် ဆေးကုမှု၊ သူငယ်နာ ဆေးကုမှု၊ အရှင်း
မူလ ပစာနဆေးတို့ကို ပေးမှု (တင်နည်း-အရှင်းမူလ ရောဂါ ဆေး
ဘို့ကို ပေးမှု)၊ ကြိုလိုသော တိရစ္ဆာနိုင်းဖြင့် ယမ်းမှန်မဟုတ်သော
အသက်မွေးမှုကို ပြုနေကြသကဲ့သို့ ရဟန်းဂေါ တိမေသည် ဤနှုန္လာ
သော အတတ်မျိုးပြင့် အဆက်မွေးမှုမှ ရွှေ့ပိုင်တော်မူပါပေသည်
ဤသို့သော်လည်း၊ ချိုးမွှမ်းပြောဆိုရာ၏။

[ကြိုပြခဲ့သော ဆေးအတတ်များ၊ လည်း တတ်ခြင်း၊ တတ်အောင်
ဆင်ခြင်း၊ ကြောင်း၊ အပြုံနှင့်ပါ၍၊ ဝိုင်ည်း၊ မဟာဝါ တေသာဇ္ဈာက္ခက္ခြား
ဆေးနည်းများကို သောတော်မွေ့၍ စီဝိရက္ခန္ဓက္ခြား ဂိုလား၊ ပြုစုစု
များ၏ ငှက်အား တိုင် “ ဆေးပော်ပိုင်နည်း သိရမည် ” ဟုလည်း
မိန့်တော်မူပါသည်၊ အုက္ခာ့သို့ ဆေးအတတ်ကို တတ်ရှိ လူဘုံအား
ဆေးကုမ္ပဏီကြောင်း ကျေးငါးတင်စွာ လူကြိုသော ပစ္စားပြုင့် အသက်
မွေးမှုကိုသာ “ မိစ္စားဝိုင်း ” ဟု ခေါ်သည်။]

မဟာသိလခန်း ပြီး၏။

.....

၆။ သုညအဖြစ်ကို ပြခန်း

[**ဤအခန်း၏ ၆၂-ပါးသော မီစ္ဆာအယူများကို ပုံထား၏၊ ထို့မီစ္ဆာအယူရှိသူတို့သည် “အတူရှုံး၏၊ မြဲ၏၊ သို့မဟုတ် ပြတ်လဲ၏” ဟု မှတ်ယူထားကြ၏၊ သူတို့ မှတ်ယူသည့်အတိုင်း အတူမရှိ၊ မြဲလည်း မမြှုံ၊ သို့မဟုတ် အဆက်မရှိသော နည်းဖြင့် ပြတ်လျှော်လည်း မသွား၊ သူတို့ မှတ်ယူထားသည့်အတိုင်း “ဘာမျှမဟုတ်၊ ဘာမျှမရှိ၊ သုည ချည်း ဖြစ်၏” ဟု ပြသောကြောင့် ဤအခန်းကို “သုညတာ ပကာ သန=သုညအဖြစ် ပြခန်း” ဟု။ ။ ၍၈၁။]**

သမ္မတညာ၏ ကို ပြခန်း

[ထိုကဲ့သို့ မီစ္ဆာအယူဝါဒအတိုင်း မဟုတ်နိုင်၊ မရှိနိုင်ဘဲ သုည ချည်း ဖြစ်နောကြောင်းကိုလည်း သမ္မတညာညာက်တော်ဖို့သာ သိရသောကြောင့် မီစ္ဆာအယူဝါဒတို့၏ သုညဖြစ်ပုံကို ပြထိက်လျှင် သမ္မတညာညာက်တော်ကို ပြပြီးဖြစ်ရကား ဤအခန်းကို သမ္မတညာ ညာက်တော်ပါသော အခန်းဟုလည်း ခေါ်သင့်သည်။ သမ္မ=သိစရာ အားလုံးကို+ညာတာ = သိနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းညာ၏။ ဤစကားစဉ်အရ ဤအခန်း၏ ၆၂-ပါးသော မီစ္ဆာအယူတို့ကို လည်းကောင်း၊ သမ္မတညာညာက်တော်ကိုလည်းကောင်း သံကြရတော့မည် ဟု မြှော်လင့်ကာ ရုံသေးလေးစားစွာဖြင့် ကြည့်ရကြပါကုန်။]

ဘုရားမြတ်အပေါ် တိက္ခကို..... မြအော် ဝေါ်တိမ် တစ်ပါး
တခြား မြတ်ကုန်၊ နက်နဲ့ကုန်၊ ပြင်ဖို့ရင် ဝက်ခဲ
ကန်၊ သိဖို့ရင် မလျှယ်ကုန်၊ ဦးမြူးတော်ကုန်၊ မွှေ့မြတ်ကုန်၊ ကြံ့စဉ်
တော်အခြင်းပြင် မသက်ဝင်နိုင်ကုန်၊ သိပ်ငွေ့ကုန်၊ ပညာရှိတို့သာ
ဘီခိုင်ကုန်သော ဂုဏ်စတ်တို့သည် (ငါဘုရားမှာ) ရှိကုန်သေး၏

(၁) နက်ခြင်းဝငော် ရော်တို့သည် ဘုရားတော်ဝင်းကို ရက်
တော်၊ ဘုရားတော်း၊ မျှေားတို့တော်၍ ဘုရားအား ဘုရားတော်ကို
အော်းသုတော် ရှိပြိုကြုံးအော်လည်း အထံအကျ မသုတေသန၊ ဥပော့-
သမ္မတရာ အလယ်ခေါင်ဝါး၊ ပြီးချုံ ထိုင်းအုပ်အုပ် ဒို့ပြီးက
သပ္ပါဒနာက်သလောက် ဖို့ပောကြောင့် သုခြေး၊ င်ပုံးကိုသာ သိပါ
ငါ၊ မည်မျှောက်သည်- ဟုကား အတိအကျ မသုတေသနသကဲသို့ မျှော် ညက်
တော်ကို အရှင် သာရိပုဇွဲ့ ဗုဏ်သို့ လိပ်တန်းပြန်စွာ ပြုသော
ဆောင်း သို့ ညက်တော် နက်နာသလောက် ပြီးညက်သူ့ နှင့် ဗမ္မားသော
ကြောင့် မည်မျှောက်သည်ဟု ဒါဘုရား မသုရာ၊ အလျှင့်အ ဟူ။ နက်နာသမျှ
ဟုသာ မှန်းဆုံး သိရေးပုံးည်၊ မှာက်ပို့သတ်လိုင်သာ ပြန်လျော်၍ ဖော်
မည်မျှောက်ဖြောင်း သိတော်မှုသည်။

မှန်းနှင့် လောက်၍ အတော် ညာ "ပြီးသွေးချို့ ဤပြုးည်းသို့ကဲ
ပုံးဆုံး ပြန်သော်လည်း ဖုန်းပုံ့တိုင်း မော်တွေ၊ ညာ့ပုံးသူ့ပုံး
ကိုယ်ပဲသာ သို့ဖော် အသားတဲ့ ညာ့ပုံးသူ့မှာ ပုံး ညာ့
ပြုးကျယ်ဖြောင်းကို သိမ်းသကဲသို့တည်း။

မှုပြုတော်စွာသည် ကိုယ်တော်သွေ့သူ့နှင့် ဦးကိုနာသာ ညောက်တော်ပြီး
ဝိနောက်ဖြောင်းကို သိတော်နှေ့သာဖြောင့်သာ "ငါသည် မျွှေးပြု့ပြု့" ဟု
ဝိနောက်ပုံပါသည်၊ ထို့ညောက်ပြု့ သရှာတေားပါးဝငေားတဲ့

မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်း ဂုဏ်သတ်တိုကို ကိုယ်တော်တိုင် (ဆရာ မရှိဘ) ထူးခြားသော အရဟတ္တမင်္ဂလာက်ဒြောင့် (တစ်နည်း-ပန္း ဝေက္ခကာ ဉာဏ်ဖြင့်) မျက်မျှောက်ပြု၍ သစ္ဓာလေးပါး စသော တရားတိုကို (သုတေဝါတိအား) သံစောင်မူနှင့်ပေါ်သည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်နှိုက်ပြောလုံသူ၏ သည် ယင်း သုတေသနတည်တော် ဂုဏ်တို့ဖြင့် ပြောမှုသာ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ပြောပြုရားရာက်မည်။

ထို သုတေသနတည်တော် ဂုဏ်တော်တိဟူသည် အဘယ်နည်း၊
[မိစ္စာအယုဉ်းကို ရှင်းလင်းပြခြင်းဖြင့် ဉှိအမေးကို ဖော်ပြီး ဖြစ်လိမ့်မည်။]

ယူးများကို ဟောတော်မူပါသည်၊ မျှုပ်ဂုဏ်သတ်ကို အပြည့်အစုံပြောမည် ဆုံးလျှင် ထိုည်ဗ်တော်ဖြင့် ပြောမှုသာ အမှန်အတိုင်း ပြောရာရောက်ပေ မည်၊ ရေးမြို့ပြခဲ့သော “ရဟန်းဂေါတမသည်” သူ့အသက်ကို မသတ်၊ မိစ္စာဖိုဝင်မှုကို မပြု” စသော ဂုဏ်ကလေးများကား သုတေသနတည်တော် ကို ထောက်လျှင် အလွန်အောက်ကျသော ကိုယ်ကျနှစ်သီလကလေးမျှသာ ဖြစ်ပါသေးသည်၊ ထိုဂုဏ်ကလေးများဖြင့် မျှုပ်ကို ချီးမွမ်းနေခြင်းကား သာသနနှုအပြင်ဘက်က မျှုပ်သာသာဝင် မဟုတ်သူတို့၏ အမြင်ဖြင့် အပေါ်ယံ ချီးမွမ်းခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

၆၂-ပါးသော မိန္ဒာဘယူများ

အပုံးနှင့်ကျိုက ဘိက္ခတို့၊ ရှေးအတိတ်က အင်ကြာင်းအရာရှုကို
ဝါခ ၁၀-ပျိုး ကြံးဝည်တတ်ကြကုန်၊ ရှေးအတိတ်က အကြောင်း
အရာရှုသို့ အဆင့်လိုက်၍ မိစ္စာအယူကို ယူတတ်ကြ
ကုန်သာ သမဏ မြားဟက တခါ်ရှိကုန်၏၊ သူတို့သည် ရေး
အကြောင်းအရာဝါကို အာရုံပြု၍ (စိတ်ပွင့် စဉ်းစား၍) အယူးမျိုး
သော မိုးသာအယူ ဖြစ်ထိရန် အာခြားစကားတိုကို အကြော့ဒ်းပြီ
၁၀-၃၇:လုံပွင့်။၃၇ ဘို့ သုသာ အမှန်အခြားအယူတွေ အမှား။
ကုန်ပြုသူ ဖြောနိုက်ချေသာသည်။ “သူတို့သည် ဘယ်အချက်ကိုလဲ၍
ပြောဆို၍ သနည်း” ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။

။သသတဝါပ ဘိက္ခတို့ ...သသတအယူရှိသော သမဏမြားဟက
ငလေးမျိုး တခါ်ရှိကုန်၏၊ သူတို့သည် အကြောင်းပြ ၄-မျိုး
တို့ပြင့် အနှစ်ကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်း
ကောင်း ပြင်ယူ ပည်တွေ(ပြောဆိုကြ)လေသည်။ “သူတို့လည်း
ဘယ်သာ၍ ကိုလဲ၍ ပြောဆို ပည်ကုန်သုည်း” ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။

* ပုံးနှင့်ဘုံး - ဂေးအသိရှိက ပြီခဲ့သော တရား၏ (ထင်ကြာင်း
ပ) ဂုံးကျိုက = ပြု-ဘုံးလုံးလားသု နှိုင်း။၎ ဝါခ=အင်ပြောအကျိုးအယာ
သာဆာ ပ အောက် ၅၇ ၁၀-၃၇:သော လာယူဝါခကို ပြုမည်။ ၁၀-၅၇းတွင်
လည်း သသတဝါပ ၄-၅၇းကို ရှေးဦးရာ ပြလိမ့်မည်။

* သသတ = သက္ကဝါလို့သန္တာ၌ ၂၇၁၁။၏ လိုအဖွဲ့သည် ဘယ်
အောက်မှ မပျက်စီးဘဲ ပြီ၏ ဟု ယူငသာ အယူဝါခ

(၁) ဘဂါနီး ပေါင်း တိက္ခုံတို့ ဤလောက၏ တချို့ သော မျှုံစွာကို ပြုခဲ့၍ သမဏ၊ ထို့မဟုတ် ပြာယွှန်သည် အော်ဖြင့်မြှော့ ပုယွှန်ပြုပါ၍ ကိုလေသာတို့ကို နှိပ်က်တတ်သော ရိရိယ၊ လွှဲနှုန်း တိုးစားသော ရိရိယ၊ အထပ်ထပ် တိုးစားသော ရိရိယ-ကျိုး ရိရိယ သံးမျိုးကို လည်း ကောင်း၊ မမေ့မလသွေ့သော သတိကိုလည်း ကောင်း၊ လမ်းမရှေ့ပို့ သမ်းမှန် ကမ္မဋ္ဌား နှုန်းသွင်းသော ညွှန်ကိုသည်း ကောင်း စွဲ့ခြုံချုံ ချုံးပြားစွာသော ရွှေးပြုစ်ဟောင်းကို အောက်ပေါ့နိုင်သော စိတ်

(၁) ရိရိယသံးမျိုးတွင် ပဋိမရိရိယဖြင့် မိမိရိတ်အစဉ်မှာ စိုးလေသာ သာနောက်အကြော် မရှိဘောင် တိုးစားစား၏၊ ထို တိုးစားမှုကြောင့် မျှုံစွာနှင့် အနိုင်း ဥပော်လောက် ရောက်အောင် သမဏမံရသည်၊ စုတိယရိရိယဖြင့် ဆက်လက်တိုးစားပြန်၍ ပုံမှန်မှုဝါ၍ စတုထွေချာန်အတိရေး၏၊ တထိယ ဒီရိယဖြင့် ဆက်လက် တိုးစားပြန်၏ “ပုံမှန်စိုးသာနှင့်သတိ” ခေါ် ရွှေး ပြုစ်ဟောင်းကို အောက်ငမ္မာ့နိုင်သော အားလုံးတို့ ရလေသည်၊ ထိုကဲ့သို့ ပြုရိယသံးမျိုး ပြန် တိုးစားရှုဝယ် ကုမ္ပဏီအာရုံး ရွှေ့က်မသွားအောင် အမြဲ စိတ်တို့ကိုယားအသေး ပာတိတရားလည်း ရှိရိ၏၊ ကမ္မဏာန်းလမ်း မလွှာ ချောင်း နားလည်သော ညွှန်လည်း ပါဝင်ရေး၏၊ ဤသို့လျှင် အလွန် ပြိုးမှုးသော ရိရိယ.ထတ်, ည်းတို့ကိုအခြားပြီးမှ ပုံမှန်စိုးလိုက်သည်။ ရှုံးလေသဗ္ဗာ၊ ဤ ကုမ္ပဏီအရ ယခုပြဿည့် မြှိမ့်သာအယူကို မှုံးယူယူသည် သာမည်ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်၊ ည်းတို့ရိရိယနှင့် သတိကြီးမားသော သမဏ (ပြာယွှာ) တို့ပါ ၂၅၇ခုပါသည်။ သို့သော် လမ်းမှန်ကို ဟောပြုမည့် မြှုံး ရှင်တော်ကို မဆွော့၍ ပြု၍ ၃၉၁၀၈၂ကို ယူမှုံးရှာရတော့သည်ဟု သတိ ပြုလိုက်ပါ။

(၆) ပုံမှန်တို့

တည်ကြော်မှ သမာဓိရ၏ “ဘယ့်လောက် များပြားစွာအသာ စွဲ၊ ဖြစ်လောင်းကို အောက်မှနိုင်သနည်း” ဟု ဆိုလျှင် လွန်ခဲ့ပြီ၊ စ တစ်ဘဝ်ဖြစ်ခဲ့သမျှကိုလည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ J.ဘဝ ၃.ဘဝမှ ၁၅၇ဘဝသိန်းပေါင်း များစွာတူ့၌ ဖြစ်ခဲ့တွေကြံခဲ့သမျှတိုက်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ [ပြန်၍ မှတ်မိသည်ကို “အောက်ပေါ့” ဟု ခေါ်သည်။]

အောက်မေ့နိုင်ပံကား—မည်သည့် ဘဝ၌ ငါနာပည်ကို ဘယ်လို ခေါ်၏။ ငါအန္တယ်ကား မည်သည့် အန္တယ်တည်း၊ ငါအဆင်းသည် မည်သည့် အဆင်းတည်း၊ မည်သည့်အစာကို ငါစားခဲ့ရ၏။ ဘယ်ပုံ ချမှုးသာခဲ့၊ သို့မဟုတ် ဆင်းရဲခဲ့သည်၊ မည်မျှ အသက်ရှည်ခဲ့သည်၊ ထိုဘဝမှ စုတေပြီးနောက် မည်သည့်ဘဝမှာ ဖြစ်ရသည်၊ ဤသို့ တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်ခဲ့လေစာ နောက်ဆုံး ဘဝမှ စုတေပြီးနောက် ဤလူ၊ ဘဝ၌ ဖြစ်လာရသည်၊ ဤသို့လျှင် အမည် အန္တယ် အဆင်း အစာ ချမှုးသာ ဆင်းရဲ အသက်အပိုင်း အခြားနှင့်အကွဲ ဘဝသိန်းပေါင်း များစွာ၌ ဖြစ်ခဲ့သမျှ အခြား အရာကို အောက်မေ့နိုင်လေသည်၊ ထိုသို့အောက်မေ့နိုင်စာာ သမာ မြားဖြတ်သည် (သူတစ်ပါးအား) ပြောပြသည်မှာ - အတွေ့သည်

(၁) ဘဝပေါင်း များစွာ ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်စုဝယ် စန္ဒာဖို့ သာ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ပြောင်းလွှဲရ၏၊ အတွေ့ (၁၈)ကား ၆၀ပြောင်းလွှဲ ခွဲ့ဖို့မြို့ ပပါက်မဲ့ အမြိတ်သုတေသန အတွေ့သည် ၈ကုန်နှင့်၏၊ ဤသို့ ယူဆ၍ ထို ဆဲယုဝါးပုံ့နှင့်အောင် သူတစ်ပါးအား စောင့်ပြောသည်။

(၂) အန္တာငါးပါးတွင် သုတေသနပါးပါးကို အတွေ့ (၁၈) ဟု ခွဲ့လောင်း၏ လောကဟုလည်း မှတ်ထင်၏၊ (ရှုပ်) အတွေ့၊ ၁၁၀ လောက္ခကာ၊ ၁ သာရီ-

လည်းကောင်း၊ လောကသည်လည်းကောင်း မြဲ၏၊ အမြှုံးမနှင့်တူ၏၊
တောင်၏ အထုတ်ကဲ့သို့ တည်ဟု၏၊ စိုင်ပြွား စိုက်ထားအပ်သော
တံ့ခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ဟု၏၊ ထို ထူးစွာ ဂါတ္တိသည်ကား တစ်ဘဝမှာ
တစ်ဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ဗြရှ၊ စုတော်ဗြရှ၊ ပုံးသန္တော်ကြြ
ရသည်။ ဒေမြို့ကို မြှင့်မြှင့်တောင် လ နေတိုင့် တူစွာ အခ ပေါ်သိမ်း
ထင်ရှားရှုံးသော အတ္ထကား အမှန်ရှိပေသည်သား။

တော့ စာတိ အဖွဲ့အစည်း လောကများ ပညာပေဆို = ရုပက္ခိုးသည် အဖွဲ့
လည်း ဟုတ်၏၊ လောကလည်း ဟုတ်၏၊ မြိုလည်း မြို၏ ဟု အဖွဲ့ကို
လည်းကောင်း၊ သောကကို လည်းကောင်း ပညာတ်ကြသည်၊ မြှုံသော
မိန့်းမသည် အခြားကိုယ်တစ်မျိုးကို မပြုစေခေါ်င်းသကဲ့သို့ ထို အတ္ထသည်
လည်း အခြားအဖွဲ့အစည်းမျိုးကို ဖြုံးပြုစေတော့၊ တောင်တွယ်သည် ခိုင်မြို့စွာ
တည်းသကဲ့သို့ အဖွဲ့လည်း ခိုင်မြို့စွာတည်၏၊ ခိုင်မြို့စွာ စိုက်ထားအပ်သော
တံ့ခါးတိုင်သည် လေမှန်တိုင်းစသည်တို့ကြောင့် မတန်လှပ်သကဲ့သို့ အဖွဲ့
လည်း တစ်ဗုံးတစ်ရာ ဆန်ကျင်ဘက်ကြောင့် ပြောင်းလွှဲခြင်းမျိုး၊ သတ်
ချင်တိုင်းသတ်၊ ဖြတ်ချင်တိုင်းပြတ်ဆောင်လည်းအဖွဲ့ကား မပျက်စီးနိုင်-
ဟူလို့။

(၃) ခန္ဓာအိမ် အပြောင်းအလွှာကို ကြည့်၍ ထို သတ္တွေဝါတို့သည်
တစ်ဘဝမှုတစ်ဘဝသို့ ပြေးသွားကြရ၊ ကျင်လည်ကြရ၊ စုတေ (သေ)ကြရ
ပဋိသင့်ခြေကြရ၏ဟု ခေါ်ဝေါ်ရသည်၊ မြှေကြီးစသည်တို့သည် အထင်
အရှား ရှိနေသလို အဖွဲ့သည်ကား မပျက်ပြားဘဲ အထင်အရှားပင် ရှိပါ။
သည်၊ အနှစ် အမေတော့ဘဲသို့ တည်နေသော ထို အဖွဲ့ကား သေသည်
မေသာ၊ အသာ၌ပြုသောတားပြု၌ ပြုသော်လည်း မနေရပါ-ဟုပါ။

“ဘာ့ကြောင့် ဤသိပ္ပါနိုင်သနည်း”ဆိုလျှင် ငါသည် ဝိရိယ
သတိနှင့် ဌာက်ကို စွဲမြှုပ်၍ ရွှေးဖြစ်ဟောင်းကို အောက်မေ့နှုն်သော
သမာဓိကိုရရှိ။ (ဤသို့စသည်ဖြင့် သူအောက်မေ့နှုն်ပုံတွေကို စုံလင်
စွာ ပြောပြသည်၊) ဤသို့ ငါ ကိုယ်တိုင် ရွှေးဖြစ်ဟောင်းကို အောက်
မေ့နှုն်သောကြောင့် “အတွေလောကသည် မြှုပ်” ဟု ငါ သိရတေ
သည်။ ဤသို့ သူတစ်ပါးအား ပြောပြလေသည်။ အထောက်အထည်ဖြစ်
ပေါ်လာဖို့ရန် အကြောင်းလေးမျိုး ရှိရာဝယ် ဤသို့ ဘဝ သိန်း
ပေါင်းများစွာကို ပြန်ချုပ်အောက်မေ့နှုն်ခြင်းသည် ပင္းမောက်ကြောင်း
တစ်မျိုးပေတည်း။

(ခ) ဆယ်ကဗ္ဗာဘအထိ (သယာတအလူပြစ်ဖို့ရန် အကြောင်း
ပြန်ချုပ်သိသူ လေးမျိုး ပါရှိသည်တွေ) ခုံတိယ
အကြောင်း၏ တစ်ဘဝ နှစ်ဘဝ မှ
ချုပ် ဘဝကဗ္ဗာများစွာကို ကဗ္ဗာဖွံ့ဖြိုးလျှင် ထိုကဗ္ဗာပေါင်း ဆယ်
ကဗ္ဗာအထိ ပြန်ချုပ်အောက်မေ့နှုն်ခြင်းသာ ပင္းမောက်ဖူးမှ ထူး
ခြားတော့သည်။

'(၁) ဘဝသိန်းပေါင်းများစွာကို ပြန်ချုပ် ဝှုံးဝှားသည့်အခါ ခန္ဓာ
အိမ် တစ်ပြီးပြီး တစ်မျိုး ပြောင်းသော်လည်း “အဖွဲ့” ခေါ် ငါကား
မပြောင်း၊ သိန်းပေါင်း များစွာသော ဘဝဝယ် ငါ၏ ‘ယောက်ကြည်း
သာ ဖြစ်၏၊ ထိုကြောင့် ငါဟူသော အဖွဲ့၊ ငါ ရှု-ဘာ လေးကသည်
“မပျက်မစဲမြှုပ်”’ဟု ယူယူသော် ဝါဒကို “သယာတရှိ-မြှုပ်ဟု ယူယူသော
ဖူး”ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုသို့ ယရှိနှင့် သူတစ်နောက် “အဖွဲ့” ကား စိတ်
စိုးညာဉ်သော်လည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ သို့မဟုတ် ဝေအားသော ခန္ဓာ
လေးပါးထိုတွင် တင်ပါးပါးသော်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်သည်။

(၈) ကမ္မာ ၄၀-အထိ သယာတ အယူပြစ်ဖို့ဆို အကြောင်း
ပြန်ရှိ သီသူ လေးမျိုး ရုံသည်တွင် တတိယ
အကြောင်း၏ ကင်ကမ္မာနှင့်ကမ္မာမှ
စဉ် ကမ္မာ၏အထိပြန်ရှိ အောက်မေ့နိုင်ခြင်းသာတူးတော့သည်။

(၉) မှတ်ရက်။ ၁၇၁၁ဘကာလ၏ ၂၁၁၁အတေက်ဆုံး ဒီဇိုင်း။
အယူရှိသူသာ၏ ပုံဇွန်ဝါသာနသယ်ပေါ်တို့ကို လျင် ကမ္မာ လေးဆယ်
အထိသာ ပြန်သိနိုင်သကဲ့၊ ၁၇၁၁ခုလုပ်ရ ဟို၏ကို သူသည် မပြစ်
ခဲ့ဘဲ၊ ကမ္မာသလေးဆယ်လောက်မှ စဉ် ၆၀ခဲ့သာ၏။ ထိုသို့ မြင်ရနှင့်လည်း
ဘာအကြောင်းမျှမရှိဘဲ အကြောင်းလုံသာ၏ ၆၁၄၂၈၂-ဟံ့ဖွံ့ဖြိုး
သမုပ္ပါယ္ကဲ့။ ၁၇၁၃ခုနှစ်တော်မျိုး မြင်တဲ့သေးဆုံး။ ထို ကမ္မာ
လေးဆယ်က စဉ် ၁၇၁၅ခဲ့သော ၁၇၁၇ယ် ယခုလည်း ၁၇၁၈။ ပြစ်ရကား
မပျက်မစဲ့ခြင်း၊ ဟာသာ ဘာသာ ၁၇၁၉။ ပြစ်ရလသည်၊ ဤကို အလတ်သား
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆယ်ကမ္မာအလော့သာ အောက်မေ့နိုင်ရှိ၍ ဤကို၏သော
ပုဂ္ဂိုလ်ကား ဘဝသိန်းပေါင်း များစွာကိုသာ အောက်မေ့နိုင်၏။
ထို့ကြောင့် ပုံဇွန်ဝါသာည်ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံးမျိုးမျိုးခြားရှိ ထို့ကြောင့် အရင်း
ခံရ၍ ဖြစ်သော သသာတိဖို့ကိုလည်း သုံးမျိုးပင် ဟောတော်မူသည်။ ဆယ်
ကမ္မာအထိ အောက်မေ့နိုင်သူသည် သုံးကိုယ်သူ ဆယ်၁၄၈၁။ လောက်မှ
စဉ် ပြစ်၏ ဟု၏ ဖူဆဣ်၊ ဘဝသိန်းပေါင်းများစွာ အောက်မေ့နိုင်သူက
လည်း သုံးစဉ် ပြစ်ခဲ့သည်မှာ ဘဝတစ်သိန်းလောက်သာ ကြောသေး၏ဟု
ယူဆလေသည်။ (ကော် ၁၇၁၁ ဒွေးကမော် ၂၇၈၇။ ပရံ ၁၇၁၁ ၁၇၁၁)
ကဏ္ဍာဏိ = ထုံးပုံဇွန်ဝါသာည်ပုဂ္ဂိုလ်ရသော တို့ကိုယ်သူ သူသို့ မပြင်နိုင်ရာ
အရပ်၌ တည်၍ “သည်တော်သာ သည်ပြင်တော်မှာ မရှိတော့” ဟု
အမိုးသမုပ္ပါယ္ကဲ့၌ (အကြောင်းရှုံးဘဲ ပြစ်၏ကျသော အယူ) ကို ယူကြ
လေသည်။ (သုတေသနာဝ်) အငွေကထား။

(၁) ထတိ. စတုတေအကြောင်း၌ အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်
ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ကျန်သော သမဏ္မာဟနာတိသည် အဘယ်
အချက်ကိုစွဲ၍ သသာတဝါဒရှိကြကျန်လျက် အတူ
ကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်းမြစ်ဟု ပညာတိကြကျန်
သနည်းဟု မေးဖွယ် ရှိ၏၊ ကိုက္ခာတို့၏ ဉ်လောက၏ အချို့ သော
သမဏ္မာ၊ ဆိုမဟုတ် မြားဟနာသည် ကြံစည်လဲ၊ စဉ်းစားနှင့် ချိန်လဲ
ရှိ၏၊ သူသည် ကြံစည်အပ်၊ စဉ်းစားနှင့် ချိန်အပ်သော ပိမိတင်မြင်
ချက်ကို ဉ်သိ ပြောပြ၏၊ (ပြောပြပုံကား) - အတူသည် လည်း
ကောင်း၊ လောကသည်လည်းကောင်း မြစ်၊ အမြှုမန္တုင်း တူ၏၊
ခတာင်ထတ်ကဲသို့ ထည်တဲ့၏၊ ထိသတ္တဝါတိသည်ကား တစ်ဘဝမှုတစ်ဘဝ
သို့ ပြုးသွားကျင်လည်ကြရ၊ စုတေကြရ၊ ပန်သန္ဓနနေကြရသည်၊
မြေးကြီး မြင်းမို့နှင့်တူစွာ အခ ဒေတိနှင့်တူစွာ အခ ဒေပါ်သီး ထင်

(၂) (တတိ=ကြံးည်လဲရှိသူ) ဉ် စတုတေသသာတ အယူရှိသူ
ကား ရွေးပုဂ္ဂိုလ်များကဲသို့ ကမ္မဇာန်းပြီးစား၍ တရားထူးရသူ မဘုတ်၊
ကြံးည်းအား နှိုင်းချိန်မှုကြောင့် သသာတအယူဝါဒရှိသူတည်း၊ ထိတို့
ပုံးပိုလည်း လေးပျီးရှိပြန်၏၊ (၁) အတ်အောင်များကို ကြေားနာကြည့်
ရှာရှည်အား “ဝေသာစွာရောမင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာ၏” စသော စကားကို
၃၀။၁၇၅၅ခုက်ချိ၍ “ဝေသာစွာရာ၏ ခွဲ့ကိုယ်ကြီး ပျက်စီးခဲ့သော်လည်း
မြွောကား မပျက်စီးဘဲ ဘုရားဖြစ်ရသည်” ဟု ကြံးည်နှင့် ချိန်၍ “အယူ
သည်၏” ဟု ယူဆလေသည်၊ (၂) ထံအားလုံး၏ နှစ်ဘဝ သုံးဘဝ
သောက်ကို ပြန်၍ သိနိုင်သူလည်း ထိအတိုင်း ကြံးည်၍ သသာတအယူကို
ယူ၏။ (၃) ယနှစ်ဘဝ၏ သုက္ခဏ္မာဘုံး စံဘေးရသူလည်း “နှုံးထုန်းကလဲ

ရှား ရိုသော အတ္ထကား အမှန်ရှိပေသည်။ ဤသို့ ပြောပြလေသ ၏၊
ဘိက္ခုတို့—ဤသို့ ကံစည်းချိန်ခြင်းသည် သယာတအယူဝါ၏ ပြုစ်
ဖို့ရန် အကြောင်းတစ်ခုးပောင်တည်း၊ ဘိက္ခုတို့ သယာတအယူဝါ၏
ရှိသုတိသည် ဤစွဲပြခဲ့သော အင်ကြောင်းလေးမျိုးတို့ဖို့ အား ဘို့
လည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း မြှင့်ဟု ပညတ်ကြေးလ
သည်။ ဘိက္ခုတို့ သယာတအယူဝါ၏ ပြရှိကြေးသာ သမဏ္မာသွာက
ဟူသမျှတို့သည် ဤလေးမျိုးလုံးသော အင်ကြောင်းတို့ဖြင့် ဖြစ်ခဲ့၊
(လေးမျိုးလဲတွင်)တစ်မျိုး၊ နှစ်မျိုး၊ သုံးမျိုးသော အင်ကြောင်းဘို့
ဖြင့် ဖြစ်ခဲ့ သယာတအယူဝါ၏ ပြတ် ပညတ်သားကြေးလေသည်။ ထို့
အင်ကြောင်းလေးမျိုးအပြင် (သယာဝါ၏ ပြစ်ပေါ်လာဖို့ရန်)
အင်ကြောင်းတစ်မျိုး မရှိတော့ဘေး

သမ္မတကြောင်းတော် ဘိက္ခုတို့ ပြတ်စာဘုရားသသ် ဘိုးလေးမျိုး
ပြခန်း သော မိစ္စာအယူကို အမျိုးမျိုး အစားစား
သိတော်မူး (သိတော်မူပုံကား) - ဤမိစ္စာ
အယူတို့သည် “အတ္ထ၊ လောကသည် မြှင့်”ဟု ဤသို့ ယာတားလျှင်
ဤ သုံးအဖော်ဖန် သုံးသပ်ထားလျှင် “ (ငရဲ တို့ရစွာ့န် ပြီတွာ့ကတိ
ထို့တွင်) ဤမည်သော ဂတိသို့ ဇောက်ကြရလိမ့်မည်။ ဤမည်သာ

ဒီလိုဘဲ ခံစားရ၊ နောက်လ ဒီလို ခံပဲရမှာတ ” ၁၁ ကြံ့ညွှန်၍ ၁ သုတေ
အဖွဲ့ကို ယူခဲ့။ (၄) အတ္ထသည် မြှေသာကြော့နှင့်သာ မိပြုခဲ့သော ကံ၏
အကျိုးကို ပို့ခံစားရသည်၊ မြှေသာ ကံပြုသုကာကြေား၊ ခံရသူကတော်း
ဖြစ်မာဘဲဟု ကံ့ညွှန်းချိန်ခြင်းကြောင့်လည်း သယာဝါအတ္ထ၏ ပြု
ပေါ်လာရသည်။ ဤသို့ တစ္ဆိတ်ပုံးလျှပ်းမျိုး လွှပ်းပြန်သောသည်။

တမလန်ဘဝ ရှိကြသို့မည်”ဟု သိတော်မှုသည်။ [ထိမိစ္စာအယူကို သည်လိုလျှင် ငရဲ ဖူ မသ်၊ သည်လို ယူလျှင် တိရစ္စာန်ဖြစ်မည်။ သည်လိုလျှင် ပြိုတ္ထာဖြစ်မည် ဘ ယူပုံနှင့် ဆက်စပ်၍ ရောက်ရမည် ဘဝကို သိတော်မှုသည်-ဟူလို။] မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းနှင့် တက္ခ လားရာဂါတ်နှင့်တက္ခသော ကိုမိဋ္ဌာအယူကိုလည်း သိတော်မှု ၏။ ထို့ ထက်အလွန်ဖြစ်သော သီလ သမာဓိ သဗ္ဗည့်တည်ပညာ ကိုလည်း သိတော်မှု၏။ ထို သီလ သမာဓိ သဗ္ဗည့်တည်။ ညာ တရားထူးကို သိပါသော်လည်း (ထို အသိဘိုပင်) တရှား မာန ဒီဇိုင် အားဖြင့် အမှား သုံးသပ်တော်မှုပုံး၊ ထိုသို့ အမှား သုံးသပ်တော်မှုမှ ခြင်းအကြောင့်လည်း ထိုအမှား သုံးသပ်တတ်းသော တရှား မာန ဒီဇိုင် ကိုလေသာတို့၏ (ကိုယ်တော် သန္တာနှင့်) ပြိုမြေအေးမှု နိမ္မာနကို ကိုယ်တော်တိုင်ပင် သိရပေးသည်။ [မိစ္စာအယူရှုဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်း လေးမျိုးကို သိနိုင်ခြင်း၊ မိစ္စာအယူရှုသူကို၏ လားရာဂါတ်ကို သိနိုင်ခြင်း၊ ထို့ ထက်အလွန် သိပါ သမာဓိ ပညာတို့ကို သိတော်မှုနှင့်ခြင်း၊ သည် သဗ္ဗည့်ဘုတ်တော်စွမ်းချည်းတည်း။]

(၁) ငါ၏ အသိညွှတ်တော်လေး ဟု စွဲလမ်းမှုကို တရားသုံးသပ် ခြင်းဟု ခေါ်၏။ “ငါသိနိုင်သည်”ဟု အထင်ကြီးမှုကို မာနဖြင့် သုံးသပ် ခြင်း၊ ဟု ခေါ်၏။ ထိုအသိသည်ပင် “ငါ=အဖူ” ဟု စွဲလမ်းမှုကို ခို့၌ဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းဟု ခေါ်သည်။ (ကိုတရားမျိုး ထပ်ကာထပ်ကာ ဖြစ်ခြင်းကို “သုံးသပ်ခြင်း” ဟု ခေါ်သည်။) မှုမြှုတ်တော်ကား ထို ထူးခြားသော သီလ သမာဓိ သဗ္ဗည့်တည်တော်ကို သိတော်မှုသည့်အတွက် တရား၊ မာန၊ ဒီဇိုင် သုံးမျိုးလုံး ဖြစ်စိုက်ပါလျက် ဖြစ်တော်မှုမှ- ဟူလို။

၁၀၁၃၁၊ ဘိက္ခာတို့ ... မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကမ္မဋ္ဌာန်း ကြောင်း၊ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာအပ်စံ ဘာ အရသာကိုလည်းကောင်း၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ လွှတ်မြော ခြင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမျှနှင့် ဘိတော်မျှ၍ တက္ကာဒီး ဘို့ဖြင့် မစွဲလန်းဘဲ (ကိုင်လသာတို့မှ) လွှတ်တော်မူပြီ။

'(၁) အမှားသုံးသပ်တတ်သော တဏ္ဍာ၊ မာန့် ဒီဇိုတို့၏ ချုပ်ပြမ်း ကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းအော်းမျိုးရှိရှုဝယ် ထို့ကြိုးသည် ခံစားမူဝေဒနာ-ဒါ လွှန်စွာ နှစ်သက်ကြရကား ထို ဝေဒနာနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း တဏ္ဍာ၊ မာန့်၊ ဒီဇိုတို့၏ ချုပ်ပြမ်းကြောင်း အနေအားဖြင့် ပြခဲ့သည်၊ ဝေဒနာ၏ဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အောင်ဇား၊ တဏ္ဍာ၊ ကံ၊ ဖသူတည်း'

ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ခြင်းကား ဇာတိခေါ်သော ဥပါဒ်တည်း၊ အိုဉ်-သည်တို့ ချုပ်ခြင်းသည် ဝေဒနာ၏ ချုပ်ကြောင်းတည်း၊ ဝေဒနာ-ပျက်ခြင်း (ဟင်) သည် ဝေဒနာ၏ ချုပ်ခြင်းတည်း၊ ခံစားဖူးသော ဝေဒနာဂါးမျိုး၏ သုခြော်ခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဝေဒနာ၏ သာယာအပ်စေသာ အရသာတည်း၊ ဝေဒနာ၏ မမြောင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ သုခေသောမှ ပြောင်းလဲ ပေါ်ပြန်ခြင်းသည် ဝေဒနာ၏အပြစ်တည်း၊ ထို့ဝေဒနာကို တပ်မက်မှု၊ နှစ်သက်မူ မရှိတော့ခြင်းသည် ဝေဒနာမှ လွှာ အမြာက်ခြင်းတည်း၊ ရှိသားလုံးကို ဗျုံမြတ်ခွာသည် ပိုင်နိုင်စွာ သို့ မူသောကြောင့် ဝေဒနာနှင့်တရွေ့ ဖည့်သည် လောက်တရားစုံကို လန်းတော့၊ မနှစ်သက်တော့၊ မသာယာတော့ဘဲ နှိမ့်လေသာအာ..၊ ဤ လွှုလှုမြားက်တော်မူရလေသည်။

(၂) ပရ်မအတို့

နိဂုံး စီက္ခုတို့၏ နက်ကုန်၊ မြင်ဖို့နှင့် ပဲယဉ်းကုန်၊ အွှေ့ရှုံး
အလွယ်ကုန်၊ ငိမ်းဇားကုန်၊ မွန်းကြော်ကုန်၊ ကြံ့ဝည်တွေးဆောင်၊ ဖြင့်ဖြင့် မသက်ဘင်္ဂါင်ကုန်၊ သိမ်မျှေးကုန်၊ ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်
လုပ်သော ငိုးရှုံးကိုယ့်ဟု ဤပြုခွဲးသာ သူမှုသူတော်တော်
ရှုပ်သည်။ ယင်းရှုံးကို ပြသွားသူရှုံးသည် ကိုယ်တော်တိုင်
(ဆရာ မရှိဘဲ) ထူးခြားရသာ အရဟတ္တုမင်္ဂလာကြောင့် (ပဋိ
ဝေက္ခာတ္ထားညွှန်းပြင်) မျက်မှုံးကိုပြု၍ ထဲတွေ့တိုးအား ယဉ်း
ပြုးစသော ကမ္မားကို သိမ်းတော်မျှော်ပြုး “ ငါ သူ့ဘုရားပြုခြင်း ” ဟု
ဝန်ခံတော် နှိမ်ပေသည်။ မြတ်စွာသူရှုံး၏ ဂျားတော်တို့ကို ပြေား
လိုသူတို့သည် ယင်းသူမှုသူတော်ကိုဖြင့် ပြောမသာ
ဟု တိုင်းမှုနှင့် ပြောကြေား မရှိဘဲဖြစ်၏

အိုးကား ပြောမ ဘာ ထော ဘူး

(၁) မလ အခြေခံကေားကို ပြရဲ့ ထိစကား ငါး ရောင်ရာကို အကျယ်
ချေပြုးနောက် မူလအောက်ပေါ် ပြန်၍ဖို့သောကားကို “ နိုင်း ” ဟု
ခေါ်သည်၊ သူညာအပြုံးကို ပြခန်းတစ်၌ သူမှုသူတော်ကို အခြေခံခဲ့၏
ယခုလည်း လိုသူမှုသူတော်ကိုပင် ပြန်၍ မြဲးသားသည်။

(၂) (ဘာကာ = ချွဲတံ့အပ်သော + ဝါရာ = အကြိုင်) စိတ်ကြိုင်ချွဲတံ့
တော်တော် စကားတစ်ပို့ကို “ ဘာကာ ဘူး ” ဟု ခေါ်သည်၊ ဂုဏ်
ချည်း ပြုံးယင်း ၂၅၀ ရှိ၍၏ အကျော် အချေအတွက်အားဖြင့် ၁၀၀၈
(ရှုံးတော်) ရှုံးသော စကားတစ်ပို့ကို ထစ်ဘာကာဝါရာဟုတွေ့
ပြောမအကြိုင်

ကေစ္စသသတ် သီရိဘဏ္ဍာ... ကေစ္စသသတ် အယူရှိကုန်, ကေစ္စ^{ဝါဒ}လေးမျိုး အသသတ် အယူရှိကုန်သော သမဂၢ၊ ပြာဟွာ
တို့ရှိကြ၏၊ သူတို့သည် အကြောင်းပြ လေးမျိုး
တို့ဖြင့် အတူကိုယည်းကောင်း၊ လောကကိုယည်းကောင်း “တချို့
မြဲ၏၊ တချို့မမြဲ” ဟု ဖုန်တွေ(ပြောဆိုတွေ)လေသည်။ “သူတို့
လည်း အသယအချက်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုပည့်ကြသနည်း” ဟု
ပေးဖွံ့ဖြိုး၍ [ကေစ္စ-တချို့+သသတ်=မြဲ၏၊ ကေစ္စအသသတ်-
တချို့မမြဲ၏]

(က) မြို့ဘတ်ဘဝ္မာ အောက် စောင့် စွဲနိုင်၍ ဒီနှာသယူဖြစ်ပါ

ကဗျာယျက်ချို့ ကာလအလွန်ကြောမြင့်သောအခါဝယ် သတ္တဝါ
တို့နေရာ ကြိုကမ္မာလောကကြီး ပျက်စီးခါနီးသော် (တချို့
စွဲကိုယ်၏၊ ကမ္မာလောကကြီး ပျက်စီးခါနီးသော်)
ထို့အပြု့ သတ္တဝါတို့သည် တတိယချာန် စတုတွေ့ချာန် မြို့ဘု့ဘဝ္မာ
လည်းကောင်း၊ အရှုပ်ပြုဘု့ဘဝ္မာသို့လည်းကောင်း၊ ကမ္မာ မပျက်
သော အခြားကဗျာသို့လည်းကောင်း ရွှေက်ကြ၏) များသော
အားပြင်သား အတိယ မြို့ဘု့ဘဝ္မာပြစ်သော အာသယရာ့သို့ ရောက်
ကြလေသည်။ ထို့မြို့ဘု့ဘဝ္မာတို့ဘု့ဘဝ္မာသို့ မြောန်စိတ်ကြောင်းပြစ်ကြ၍
သည်။ ပိတ်သာလျှင် အစာရှိကြကုန်၏၊ [အစာ အထူးမစားရဘဲ

(၁) ကဗျာယျပုံးတည်ရွှေသော သီစွဲယူများကို အခြားကျမ်းတို့
သီးခြား ဖြည့်ရှုကြပါတယ်။

ရုံးသော တန်ခိုး၊ အကျိုးများကို အား ရှုနစ် ဗက်မူ ပိတ္တြင်သာ နေ
နှိုး ကြသည်၊ ယခုကာလုပ်လည်း တစ်စုံဘင်္ဂါက် အမြတ်ပုံင်းပြု၍
ပိတ္တြင်နေသည့်အခါ အစာမစားသဲ နေနိုင်သကဲ့သို့သည်။] မိမိ
ကိုယ်အောင်သာသျောင် အဖောင်အဝ ၍ ရှုကုန်၏၊ (နေ - လ စသော
အဖောင်များ မလိုတော့ - ဟူလို)၊ ကောင်းကင်းလှည့်လည် သူး
လာနိုင်ကုန်၏၊ တင်တယ်သော မိမာန် ဥယျာဉ်စသည်တို့က တည်နေ
ကြကုန်၏၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ ထိုဘုံး တည်နေကြရသည်။ [မဟာ
ကပ် ရှစ်ကပ်လောက် ကြာအောင် တည်နေနိုင်ကြသည်။]

ကမ္မာတည်ချိန် ကာလ အလွန်ကြာမြင့်ပြန်သော အခါဝယ် ဤ
ကမ္မာလောကကြီးအသစ်တည်ချိန် ရောက်လာပြန်
၏၊ ကမ္မာလောကကြီးတည်သည်အခါ မြို့ပွဲမရှိလေးသော မြို့ပွဲဘူး၊
များ (ပွဲမရှိဘူးတဲ့ ဌာနနှင့်) တည်ကြလေ၏၊ [နတ်ဘုံနှင့် လူ့ပြည့်
စသောအောက်လောကလည်း တည်သည်ပဲ၊ ထိုဘုံး ထိုလောကတို့
သည် မည်သူမျှ ဖန်ဆင်းရသည် မဟုတ်၊ ဖြစ်လတဲ့သော သတ္တဝါ
တို့၏ ကံကို အရင်ခံချိ ဥတုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရပ်တရား
များသာတည်း။] ထိုအော သတ္တဝါ (မြို့ပွဲ) တစ်ယောက်သည်
(အသက်တမ်း စွဲသဖြင့်) အသက်ကုန်သောကြောင့် ဖြစ်စေ၊
ကုသိလ်ကံကုန်သောကြောင့်ဖြစ်စေ အာဘယ်ရမြို့ဘုံးမူတေ၍
(ပွဲမရှိဘူးဘုံးဝယ်) ပိုင်ရှင် မရှိသေးသော မြို့ပွဲဘုံးမြှို့ပြုလာ၏၊
ထိုမြို့ပွဲသည် ထိုဘုံး ဗျာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ရ၏၊ ပိတ္တာလျောင်
အစာ ရှု၏၊ ပိမိ ကိုယ်ရောင်သာ အဖောင်ရှု၏၊ ကောင်းကင်းလှည့်
လှည့်လည် သွားလာနိုင်၏၊ တင်တယ်သော မိမာန် ဥယျာဉ်စသည်၏
ကည်နေရ၏၊ ကြာမြင့်စွာလည်း (မစုတေဘာ) တည်နေရသည်၊ ထို့
ပြုမှုအကြိမ်

မြတ္တာ? ဘုရား တစ်ဦယာက်တည်း ဗြာမြင့်စွာ နေချသည့်အတွက် ထိခြားကြီးမှာ “အခြား လတ္တဝါတွေ ဤဘုရား ရောက်လေး ကြလျှင် ကောင်းမှာဘဲ” ဟု တောင့်တဲ့မှု ပြုလေလသည်။ ထိုနှင့် ကောင့်တဲ့ခိုက်မှာပင် (ထန်းသီးကြေခိုက် ကျိုးကင်းခိုက် သီသလို) အခြား မြတ္တာတို့ဆည် အသက်တစ်းကုန်အသာကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ကောင်းမှု ကုန်သောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အာဘသာရမြတ္တာတို့မှ စင်တရှု ပွဲမ နရာက်နေသော မြတ္တာကြီးမျိုး အဖော်အပေါ်မျိုး ဖြစ်လာကြလေ သည်။ နောက်နှင့် ရောက်လာသော ထိခြား ဘုရား ဘည်း စုံသိနိုင် ကြောင့် ဖြစ်ကြရ၊ ပိတိသာလျှင် အစားကြုံ၊ မှန်လျှောက်သောလျှင် အရောင်ရှိကြ၊ ကောင်းကိုနှင့် လူည့်ဗည် သွားဂားနိုင်ကြ၊ တင့်တယ်သော မိမာန် စသည်၌ တည်နိုက်ကြ၊ ကြမြင့်စွာသည်း တည်နေနိုင်ကြသည်။

ပွဲမ မြတ္တာကြီး ဘိက္ခာတို့၏ ထိမြတ္တာတို့တွင် ပွဲမ ဖြစ်နိုင်သော အထင်ကြီးပုံ မြတ္တာကြီး အဆင်ကြီးတာသည်မှာ - “ငါ ဒါလျှောက်မြတ္တာ(မြတ္တာကြီး မြတ္တာမင်း) ဖြစ်သော မြတ္တာတည်း၊ သူတစ်ပါးကို လှမ်းမှုးနိုင်သူ၊ အခြားသူတို့၏ အလှမ်း အမိုး မခံရသူတည်း၊ စင်စစ်အားပြင် အားလုံးကို ထိမြှင်နိုင်သူ၊ သတ္တဝါအများကို ပိမိအလိုက် လိုက်စေနိုင်သူ၊ အနီးရသူ၊ အလာက

(၁) အစိုးရသူကို ပါမြို့လို “လူသာရ” ဟု ခေါ်၏၊ ဖန်ဆင်းမှုကို “နိမ့်ဘာန်” ဟု ခေါ်၏၊ ကမ္မားကြီးတာလ ထိမြတ္တာကြီးက ဝ၍ “လူသာရ နိမ့်ဘာန် = အစိုးရသူ တစ်စုံတစ်ယောက်က လောကကြီးကို ဖန်ဆင်းထားသည်” ဟူသော ဝါဒပေါ်လာခဲ့သည်။

ပွဲမအကြောင်

၃။ ပြုကပ် ဖန်ဆင်းတတ်၏၊ ဝလာကတက် ပြတ်သူ၊ (သင်္ကာည် ချွှဲယြောင်စေ၊ သင်ကား မြောမွှေကြောင်စေ စသည်ပြင့်) စီမံနိုင်သူ၊ အစွမ်းသတ္တုရှိသူ၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်နောက် သတ္တုဝါတို့၏ အဘဖြစ်သူပေ တရာ့၏၊ ဤဘဏ္ဍာတ္ထဝါတ္ထုကို ၁၈၂၅ ဖန်ဆင်းထားသည်၊ (ဘုရားကြောင့် ပြုသူ ဆိုင့်ဘန်ည်းဟု ပေးလျှင်) “အဲခြား သတ္တုဝါတ္ထု ဤဘဏ္ဍာတ္ထဝါတ္ထု မှာသဲ ဟုလည်း ၁၇၉၄ ဧပြီ ၈ တင်းတောင့်တလိုက်ရော၊ ဤဘဏ္ဍာတ္ထဝါတ္ထု ရွှေလာရော”၊ ထို့ကြောင့် “ဤဘဏ္ဍာတ္ထဝါတ္ထုကို ၁၈၂၅ ဖန်ဆင်းထားသည်”ဟု ဆိုင်သည်။

ပြုဘဏ္ဍာတ္ထုက နောက်မှ ဖြစ်ရသေး ပြုဘဏ္ဍာတ္ထု ပုံတ်ထင်ပုံကား-
ထင်ပုံပါးက ဘုရားကြောင့် အရှင်ပြုဘဏ္ဍာသည် ဖောာ ပြုဘဏ္ဍာပေတည်း၊
၁၈၂၅ ဧပြီကို လွှပ်မှုနိုင်သူတည်း၊ (ဤသို့စသည်ပြင့်
ပြုဘဏ္ဍာတ္ထုက ထုတ္တုယူသူ ထင်နေသလို ထင်နေကြောင်းလသည်၊)
၁၈၂၅ ဧပြီ ဤပြုဘဏ္ဍာတ္ထုသည် ဖန်ဆင်းထား၏၊ (ဘုရားကြောင့် ဤသို့
ဘို့နိုင်သရှည်း၊) ၁၈၂၅ ဧပြီသည် ဤပြုဘဏ္ဍာတ္ထုကို ပုံမှန် ဖြစ်နေသည်ကို
ထွေကြေရနှင့် ၁၈၂၅ ဧပြီက နောက်မှ ဖြစ်ကြရသည်၊ ထို့ကြောင့် “၁၈၂၅ ဧပြီကို
ဤပြုဘဏ္ဍာတ္ထုက ဖန်ဆင်းထားသည်”ဟု ဆိုင်သည်၊ သိက္ခာတို့၏
အောင်ပြုဘဏ္ဍာတ္ထုတိုင် ပုံမှန် ဖြစ်နှင့်သော ပြုဘဏ္ဍာသည် အသက်လည်း
ပို၍ ရှည်၏၊ အဆင်းလည်း ပို၍ လှ၏၊ တန်ခိုးလည်း ပို၍ ကြိုး၏၊
နောက်မှ ဖြစ်သော ပြုဘဏ္ဍာတ္ထုကား အသက်တိုကြုံ၏၊ အဆင်းလည်း
ထို့ပြုဘဏ္ဍာတ္ထုးလောက် မလှကြုံ၊ ၁၈၂၅ ဧပြီသည်း ထို့လောက် မကြုံး
ဘုရား၏[ထို့ကြောင့် နောက်ဆန်ကြသော ပြုဘဏ္ဍာတ္ထုက ပုံမှန်ပြုဘဏ္ဍာ
ကို အထင်ကြီးခြင်းမှာ ဖြစ်သင့်ပါပေသည် – ဟူလို့။]
ပရီမအပြော

ရူးသဲ့ရေက် (ထိုအသက်တိုကြောင်းသာ မြှုပ္ပါယ်များတို့ မြှုပ္ပါယ်၊ ရသေ့လုပ်သူ မင်းကြီး၏ အလျင် စုတော်မြှုပ်တင် တချို့၊ အထက်ဘုံး တချို့၊ အောက်ဘုံး၏ ပြုခြင်းလရာ) တင်ယောက်တစ်လေမြှုပ္ပါယ်သည် ထိုဘုံးမှုရတော်၍ လူပြည်ဆိုရေက် လာဖို့ရာ အကြောင်းရှိခို့၊ လူပြည်ရောက်ပြီးနောက် (ကန္တာ၏ ရွှေပိုင်းကာလ သာဆနာပဝါယ်) ရေသေ့လုပ်ဖို့ရာ အကြောင်းရှိခို့ (မြှုပ္ပါယ်မှု စုတော်၍ လူပြည်ရောက်သူ အများထွေသုတေသနများ တင်ယောက်တစ်လေ ရသေ့လုပ်ဖို့ရာ အော်ကြောင်းရှိသည်-ဟလို့။ ဒုသည် ရသေ့လုပ်ပြီးနောက် ကိုလေဘာငျိုက် နှင့်ဝက်ဘာက်ရေး ပို့ရိုယ်၊ လွှှို့စွာ ကြံးစားပော် င်ရိုယ် အတပ်ထပ် ပြီးစားခေါ် ပို့ရိုယ် ပို့ရိုယ်၊ ကြိုင်ရိုယ် သုံးမျိုးကြိုလည်းကောင်း၊ မမေ့ဇာသုံးသာ သတိကိုလည်းကောင်း၊ လမ်းဖြောင့် လမ်းမှု၏ ကုန်းလွှှို့စွာ အသာ အသာ အား နှင့်လည်းကောင်း စွဲ့ခြို့ရှိ လုံးငွေ့ပြီးသော ၁၀၈ သာက် ကို အောက်မှုပိုင်း၊ ထိုတစ်ဘုံထက် လွှှို့စွာလည်း မော်ဘက်ဂုဏ် နှင့်သော ပုံးမွန်ဝါယဉ်ကို ရရှိခြား အော်ကြောင်းရှိသည်။

မြှုပ္ပါယ်ကြီးမြှုပ်၏ (သူသည် ရေးဘဏ်၏ စဉ်းစားသုတေသနအခါ မိမိတို့ပြုသူ မြှုပ္ပါယ်ကြီးသည် ယခုထိုင်းအောင် ရှိခြားရှိ ပူးပုံး မင်္ဂလာတဲ့နှင့်၊ မိမိဘုံးတွေကား မြှုပ္ပါယ်ကြီး ဘောက်မှု ဖြစ်ပါလျက် အလျင် ဦးစားရုံးကို ခတ္တးဆုံး မြှုပ္ပါယ်ကြီးသည် မြှုပ္ပါယ် သယော သယာတတည်း၊ မိမိတို့ကား အသယာတတည်း ဟု အယုဝါးပြုခြင်ပေါ်လာသြော်) တို့ဝါးအောက် သူတစ်ပါးအား ဖြော ပြုသည်မှာ အော်ကြောင်းရှိသည် မြှုပ္ပါယ် ပဋိမအကြောင်း

မင်းကိုးဖြို့ရှု သူတစ်ပါးကို လမ်းမိုးနိုင်သူ၊ သူတစ်ပါး၏ အလုမ်းမိုးကို မခံရသူ ပြု၏၏၊ စင်စစ်အား ဖြင့် အရာအားလုံးကို သိနိုင်၊ မြင် နိုင်၏၊ သူတွေဝါများကို မိမိအလိုသီ လိုက်စေနိုင်၏၊ အစိုးရသူ၊ လောကကို ပူလပ် ဖန်ဆင်းနိုင်သူ၊ လောကထက် မြတ်သူ၊ လောက ကို စ်ဗို့နိုင်သူ ဖြစ်၏၊ စုမ်းရည်သတ္တရိယူလည်း ဖြစ်၏၊ ဖြော်ပြီး ဖြင့်ဆဲ ဆက် ဝါတို့၏ အခိုက်ကြီးလည်း ဖြစ်၏၊ ယင်း မြှုပ္ပာမင်းကြီးသည်ပင် ငါတို့ကို ဖန်ဆင်းထား၏၊ ထို မြှုပ္ပာမင်းကြီးကား၏ နိုစ္စ (ထာဝရ) ဖြို့ရှု မသေမပျောက်ဘဲ ပြု၏၊ အခါ ခေါ်သိမ်း ထင်ရှားရှိ၏၊ အုပ်င်း မူးဆုံးသောအား ဖြင့်လည်း ဖောက်ပြန်ခြင်း ဟရှိ၊ ပြောကြီး၊ မြင်း မိုးရှုတော်၊ လှ၊ ပုံတို့နှင့် တူစား ခိုင်မြတ်တုလိမ်းလည်း၊ ထို မြှုပ္ပာ ကြီး ဖန်ဆင်းလိုက်သော ငါတို့ကား မမြှုကြ၊ မခိုင်ခဲ့ကြ၊ အသက် တိုကြ၊ စုစတော်ရကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤလူပြည်သို့ ရောက်လာကြရ သည်- ဟု ပြောပြီးလသည်၊ ဤသို့ လွှဲပြီးလသာ မြှုပ္ပာဘဝ တင်ဘဝမျက် အောက်မူးနိုင်ခြင်းသည် ကောစွာသာတေ၊ ကောစွာ အသာသတော်၏ ပဋိမအကြောင်းတည်း။

(၁) ကြိုဝင်ဘားကို ဤ မဟာမြတ္တာကြီးကို ထာဝရဘဏ္ဍာရေးသမင် ဟု သူ့အိုးဖျင့် ဤ၏ အား ထာဝရဘဏ္ဍာရေးသမင် အန်ဆင်းလိုက်သည်။

(၂) မြှုပ္ပာမင်းကြီးနှင့် မြှုပ္ပာမင်းကွဲ့သီ တန်စိုးကြီးလေား သဖွားက ဆုံးရှု တရာ့၊ ကို မြှုပ္ပာမှု ယုံ၍ မင်္ဂလာနှင့် မင်္ဂလာနှင့် တို့ကဲ့သီ တန်ရို့နှစ်းပါး၊ အသာ သတ္တဝါ ပုံးရှုတော်၏၊ ကို ပြောကြ၍ ယုံသည်။

ပြောမာရှိ၏

(၅၉) အပျော်များ၏ ပျော်ပြေားရသော
နှစ်တော်မှုလာသူတရီ၊ အယူမှားမှု

အကွဲထောက် အယူဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်းလေးမျိုး ရှိသည်တဲ့
နံတိယအကြောင်း၌ အရှင်ကောင်းဖြစ်ကြသော သမဏ္မာ မြာဟ္မာ
သို့သည် အဘယ်အချက်ကို စွဲ၍ “အခါး၊ အတ္ထကိုလည်းကောင်း၊
အလာကကိုလည်းကောင်း မြေ၏၊ အခါးအတ္ထ၊ လောကကိုမမြေ”ဟု
သူကြ ဝည်ကြသနည်း”ဟု မေးဖွဲ့ရှု၏။

အပျော်များသော	တိက္ခုတို့	ခို့သာပဒေါသိက	မည်သား
နှစ်သား	နှစ်တိရှိကုန်၏	သူတို့သည်	အလွန်ကြောမြေ
	စွာ ကာမဂ္ဂ၏၌ မြေးတုး	ပျော်ပါးခံစား	
နှစ်တိုင်ကြလေသောကြောင့်	အစာဝားဖြို့ရန်	မေးနောကြလေသည်၊	
မေးခို့မြောင်းကြောင့်	(စားချိန်လွန်မှ	သတိရှု၍	အစာ စားကြ

(၁၀။) နှစ်ကာမရှိက် အာရုံတို့သည် အလွန်သာယာဖွယ် ကောင်း
ချကား ပျော်ပါးခံစား၏ အားမရနိုင်အောင်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် သထိ
မထားသော နှစ်သားတို့သည် (စွားငတ်ရေကျသလို) အပျော်လွန်
သွားတတ်၏၊ နတ်၏ ခုခွဲကိုယ်ကလည်း အလွန်နှစ်ယ်၏၊ စားချို့
တန်လျှင် နတ်ညာကို မှန်မှန် စားရမှ တည်တို့နိုင်၏၊ အပျော်လိုက်သား
များလွန်းသဖြင့် အစာဝားချိန် မစားခိုလျှင် အားအင်ကုန်ခန်း၏ ညို့နှမ်း
တော့ရကား အချိန်လွန်မှုဝားသော်လည်း အားမပြည့်တော့သဲ စုတေပြု
ရသည်၊ ထို့သို့ စုတေရသော နတ်များကို “နို့သာ ပဒေါသိက” နှစ်ဟု
ခေါ်ကြသည်။ (မိန္ဒာ=မြေးတုးမြော်ပါးမှုများသဖြင့်+ပဒေါသာပျော်စီး
ရသော်တို့။)

(၁၁) ပရီမအကြော်

သော်လည်း ခန္ဓာကိုယ် အပျက်လွန်ပြီး အထက် မဆက်နိုင်တော့ဘုံး၊ စုတေကြရတော့ဘာည်း၊ ထိုသို့ စုတေရသော နတ်များရှိရာဝယ် တစ်ယောက်တလေသည် ဤလူ။ ဘုံသို့ ရောက်လာဖို့ရန် အကြောင်း ရှိ၏၊ ရောက်ပြီးနောက် ရသေ့ရဟန်းပြုဖို့ရန် အကြောင်းလည်းရှိ၏၊ ထိုသို့ ရဇ်သုံး ရဟန်း ပြုပြီးနောက် ရှိရှိယ သုံးမျှီးနှင့် အသိဘုက်ကို အကြောင်းကာ လွန်ခဲ့သော နတ်ဘဝ-တစ်ဘဝမျှကို အောက်မူးနိုင် (ထို့ကို အလွန် မအောက်မူးနိုင်) သော ပုံမွေနိုင် ဦးသည်၏ ရှိဖို့ရန် အကြောင်းလည်း ရှိ၏။ (လူမြည်သို့နောက်လာ၍ ရသေ့ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လွန်ခဲ့သော တစ်ဘဝမျှကို အောက်မူးနိုင် သော ပုံမွေနိုင် ဦးသည်၏ ရပြီဟု ဆိုကြပါစို့။)

လူ့အယူအဆ (သူသည်အပျော်အပါးမများသောနတ်တို့ မစုတော် ပြောပြုပါ ရသဲ့ယာတိုင် ရှိနေပုံကြမြတ်၍ တိုနတ်ဘူးကို မြတ်ယူလည်းကောင်း၊ မိမိတို့လို အပျော်အပါး များရှိပျက်စီးရေသာ နတ်တို့ကို မပြုဟုလည်းကောင်း ယူဆ၍)သူတစ်ပါး တို့အား ပြောပြသည်မှာ ခို့ခို့ပေါ်ခါသိကမဟုတ်သော နတ်တို့သည် ကြာမြင့်စွာ ငါ့များပါး ခံစားမူဖြင့် မနေကြသောကြောင့် အစားချိန်ကို မမေ့ရကား မစုစတော်ကူး၊ နို့နှု (မြဲကျိုး) ရှုဝါ (ခိုင်ခန့်ကုံး) သယာ (အခါးပိုင်သိမ်း ထင်ရှားရှိကုန်) အဝိပရိကာမခမွှု (အရဖြင့် ဖောက်ပြုမှု မရှိကုန်သည်) မြစ်၍ မြေကြီး၊ မြင်းမိုင်း မတာင်၊ လ၊ နေတိုက်စွာ တည်တော်ကြလိမ့်မည်၊ ငါတို့ကား အပျော်အပါးများရှိ အစားစားချိန်ကို သကိုမရဘဲ ပျက်စီးခဲ့ကြရ ကုန်၊ အနိစ္စ၊ အခိုဝါ၊ ဝိပရိကာမခမွှု ဖြစ်ကုန်၍ ဤလူ။ သုံးသို့ ရောက်ပွောအကြောင်း

လာကြရကုန်သည် ဟု ပြောပြုလေသည်၊ ဤသို့ လွန်ခဲ့ပြီးသော ခို့ဗျာပဒေ ပါသိက နတ်ဘဝ တစ်ဘဝမျှကို အောက်မူနိုင်ခြင်းသည် ကောစ္စသယာတ-ကောစ္စအသယာတအယူဖြစ်ဖို့ရန် ခုံသိယအကြောင်းရှိနိုင်း။

(၁) အေားကြီးမား၍ ပျက်ပြားရသော နတ်ဘဝမျှလာသူတရီး၊ အယူမှုားပုံ

ကောစ္စသယာတ အယူဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်းလေးမျိုး ရှိသည်တွင် တတိယ အကြောင်း၌လည်း အရှင်ကောင်း ဖြစ်ကြသော သမဏ ပြာဟွာကိုတို့သည် အဘယ်အချက်ကို ရှုရှု “အခါးအဗ္ဗာ၊ ငောကကို ပြု၏၊ အခါး၊ အတ္ထ၊ လောကကို မမြဲ” ဟု ပညတ်ကြသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၏၊

အ ချင်း ချင်း အေား တိုက္ခာတို့....ပနောပဒေ ပါသိက မည်သော် ထွက်ဆောနတ်များ နတ်တို့ရှုကြ၏၊ သူတို့သည် အေးတော် ကြော ပြင့်စွာ အချင်းချင်း စုံစုံရှုကြ ကုန်၏၊ ထိုသို့ ကြည့်ရှုသဖြင့် စိတ်ဆိုးကြ(အေားကြသယွက်ကြ)ကုန်၏၊ ထိုသို့ အချင်းချင်း အေားကြဖြစ်၍ ကိုယ်ပန်း စိတ်ပန်းဖြစ်လျက် ထို နတ်ဘဝမျှ စုံတော်ကြရလေသည်၍၍ ထိုသို့ စုံတော်ကြရသော နတ်အများ ရှိရာဝယ် တရီးတလေသည် လူ့ဘုံးများကိုလာရ၍ ထိုရောက်လာသူ

(၁) ဥယျာဉ်ကစား ထွက်သွားရာစသည်၌ အမြားနတ်တစ်ယောက်၏ စည်းစိမ်ကို ပြုရသော ဇူသယာဖြင့် ကြည့်ရှု၍ အလကား သက်သက် အမျက် ထွက်နေ၏၊ ထိုအေားကြောင်းကို ပြုရခံရသော နတ်က သိသဖြင့် ပြုမဆိုမြို့မြို့

အများတွင် တခါ့၊ တလေသည် ရသေ့ ရဟန်းပြု၍ ထို ရသေ့ရမှန်နဲ့
အများတွင် တစ်ယောက်တစ်လသည် ရရှိယသုံးမျိုး သတိဘဏ်ကို
အခြေခံ၍ လွန်ခဲ့သောနတ်ဘဝ တစ်ဘဝမျက်းအောက်မေ့ဆို၍သော
ပုံးပုံးနှင့် သာတော်ကို ရဖို့ရန်အကြောင်း ရှိလေသည်။ [ဤမှုအနာက်၏
မိုးသာအယူဖြစ်ပုံ့မှာ ခိုးသာပဇ္ဇိုတော် အောက်နှင့်ပင်
တည်း။] ဤသို့ လွန်ခဲ့ပြီးသော မနောပဇ္ဇိုတော် နတ်ဘဝ တစ်ဘန်
မျက်း အောက်မေ့ဆို၍ခြင်းသည် “ကေစွာသယတဗ္ဗော်၊ ကေစွာအသယတဗ္ဗော်”
အယူဖြစ်ခြင်း၏ တတိယ အကြောင်းတည်း။

(လ) ထက် ကေစွာသယတဗ္ဗော် အယူဖြစ်ပို့ရန် အကြောင်းလေးမျိုး
ပုဂ္ဂိုလ် ရှိသည်တွင် စတုတေသနအကြောင်း၌ သမဏ မြားယာ
တို့ ပြောဆို ပညတ်ကြပုံကား - တိက္ခာတို့.... ဤ
လောက်၏ အခါ့၊ သမဏ မြားယာသည် ကြံးစည်လေ့၊ စဉ်းစား
နှင့်ခိုန်လျှော့ရှိ၏၊ သူသည် ကြံးစည်အပ်၊ စဉ်းစားနှင့်ခိုန်အပ်သာ
ပို့ပို့ တင်မြေချက်ကို ဤသို့ ပြောပြ၏၊ (ပြောပြပုံကား).... ဝေါး

ပြန်၍ ဒေါသတ္တက်လျှင် တစ်ယောက်တစ်ခွန်း ကေားများကြ၏၊ ထိုအော်
ဒေါသမီးအရှိန်သည် လွန်စွာပြင်းပြရကား အလွန်နှုန်းသော နတ်တို့၏
ဓနာကိုယ်တို့ တာကာခြင်း လောင်လေတော့၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုနတ်များ
တို့ “မနောပဇ္ဇိုတော်” နတ်ဟု ခေါ်ရသည်။ (မန် = ဒေါသစိတ်
ကြောင့်+ပဇ္ဇိုတော် = ရှုတော် ပျက်စီးရသူ။)

(၂) တွေ့်=ကြံးစည်လေ့ရှု့သူ၊ ကြံးတွေ့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် စက္ခာ ပသာဒ်
(မျက်စီအကြည့်ဓာတ်) စသော ရုပ်နှင့်စိတ်ပို့ညာ့ကို အဖွဲ့ယူယူ၍စော့
စသော ရုပ်တရား၏ ပျက်စီးမှုမှာ အထင်အရှား မြင်ရသောကြောင့် စက္ခာ
ပုံမှုအကြိုး

သသာတ, လုံးနှင့်, ကာယဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဤအတွ
သည် အနိစ္စ, အဓိဝ, အသသာတ, ဝိပရိကာမ ဓမ္မဖြစ်၏၊ စိတ်ဟု
လည်းကောင်း၊ မနောဟုလည်းကောင်း၊ ဝိညာဉ်ဟု ဘည်းကောင်း၊
ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဤအတွက်ား နိစ္စ, ဓဝ, သသာတ, အဒိပရိ
ကာမ ဓမ္မဖြစ်၍ အခ ဝေါဝါယိမ်း ထင်ရှားရှိလော ပြုကြီး၊ မြင်းမြို့
တောင်, လ, နေတိန္တင့်တူစာ တည်တံ့ထိမိမည်ဟု ပြုပြုလေသည်၊
ဤသို့ သူ့ဘာသာ ကြံစည် နှင့်ချိန်ခြင်းသည် ကေစွာသသာတ-ကေစွာ
အသသာတအယူဖြစ်ပို့ရန် စတုတွေအကြောင်းတည်း၊ ဤ လေးမျိုး
သော အကြောင်းတို့ဖြင့်သာ ကေစွာအသသာတ ကေစွာအသသာတအယူ
ကို ပြုဆိုပညတ်ကြသည်၊ ဤ ၄-မျိုးမှတပါးအကြောင်း

စသော ရုပ်အတွက် အသသာတ (မမြိ) ဟု ယူ၏၊ စိတ်၏ ပျက်မှုကို သူ
မမြင်သောကြောင့် စိတ်ဝိညာဉ် အတွဟုသော အသက်သည် ရုပ်ချွော
အိမ်တစ်ခု ဟောင်းနှင့်ဆွေးမြေလျှင် (သသလျှင်) ရုပ်ခွဲ့အိမ် အသစ်သို့
ပြောင်းချွေ့၏၊ ထိုစိတ်ဝိညာဉ် အတွေ (အသက်)ကား- ဘယ်အခ မှု
မပျက်တော့ဟု ကြံစည် စဉ်းစားကာ ကေစွာသသာတ (စိတ်ဟုသော
အတွက်ချို့သည်၏၏။) ကေစွာအသသာတ ဤရုပ်ဟုသော အတွက်ချို့
သည် မမြိ) ဟု စိုးအား ပြစ်လေသည်၊ ဤအယူကား ယခု မြန်မာ
လူမျိုးများသိလည်း ဖြစ်တတ်ပေသည်။

မှတ်ချက်။ ၂အနှစ်ဘန်း=သမဏဖြစ်စေ၊ မြားလှို့ကဖြစ်စေ တစ်စုံ
တစ်တယ်ဘက်သည် မြေကသိုက်းဝန်းကို ကြည့်၍ ကမ္မဇာန်းအားထုတ်လျှင်
အတော် သမာဓိကောင်းလာသည့်အခါ ထိုကသိုက်းဝန်းနှင့် တူသော
ကသိုက်းတစ်မျိုး စိတ်ထဲမှာ ထင်လာ၏၊ ထိုထင်လာ၏သာ ကသိုက်းကို
ပုံမဏေကြို့မြှင့်

မရှိတော့ပေ၊ [ဤမှန်ဘက်၏ သမ္မတူည်ကို ပြသေ စကား၊ ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်း တရားနှင့် နိဂုံးချုပ်ပုံများမှာ သယာတဲ့၌၏ နှုန်းပိုင်း စကားများနှင့် လျှပြီ။]

အန္တာနိုင် ဘိက္ခတို့အန္တာနိအယူရှိသော သမဏ္မာဟုတ် ဝါဒဓော်မျိုး တရား၊ ရှိကြားသား၏၊ သူတဲ့သည် အကြောင်း၊ င့်မျိုးတွေဖြင့် (၁)လောကကို အဆုံးရှိ၏ဗုံးလည်းကောင်း၊ (၂)အထက်အောက်၏ အဆုံးရှိ၏ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်၏ အဆုံးမရှိဟု လည်းကောင်း၊ (၃)အထက်အောက်၏ အဆုံးရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ အဆုံးမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟု လည်းကောင်း ပြောဆို၊ ပည်ကြောင်း၊ သူတဲ့သည်လည်း ဘယ် အချက်ကို စွဲ၍ ပြောဆို၊ ပည်ကြောင်း-ဟု မေးဖွှယ်ရှု၏။

“ပဋိဘာဂနိမိတ်”ဟု ခေါ်၏၊ [ပဋိဘာဂ=မှုလကသိုက်းဝန်းနှင့် တွေ့သားနိမိတ္ထာ-အာရုံ]တိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကား အလွန်ကြည်လည်းရှင်း၏၊ နိဂုံကသိုက်းပုံနှင့် အိုးခွဲ၏အဖိုးမျှသာရှိ၍ သေးငယ်လျှင် ပဋိဘာဂနိမိတ်လည်း၍ သေးငယ်၏၊ နိဂုံက ကောက်ပေါ်တောင်းမှု ကြေးလျှင်လည်း လိမျှလောက်ပင် ထင်လာ၏၊ ထို့နှောက် ဆက်လက်ကြုံးစားလျှင် ချာန် (သမာဝါ) ရတတ်၏၊ ချာန် မရမဲ့ဖြစ်စေ၊ ချာန်ရပြီးမှ ဖြစ်စေထဲပဋိဘာဂနိမိတ်ကို စိတ်ကူးဖြင့် တော်းပြေား၊ ချွဲပေးရာ၏၊ ထို့သို့ ချွဲရန် ဖြော်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အဆုံးမြင်ရသော ချွဲနည်း၊ (၂) ပတ်ဝန်းကျင်၏ အဆုံးမြင်ရသော ချွဲနည်း၊ (၃) အထက်အောက်၏ အဆုံးမြင်ရသော ချွဲနည်းဟု သုံးမျိုးရှိ၏။

(၂) လောက ကြီး စုံကျိုး ဤ လောက မျှ တခါ့၊ သမဏ
အဆုံးရှိဝါဒ ပြဟ္မာ ကသည် ဒိမိယနှင့် သတိဘုက်ကို
အမခြေခံ၍ ကြီးစား အားထုတ်လော

နိတ်၏ တည်ကြည်မှု သမာဓိ(စုံကျိုး)ကို ရလေသည်၊ ယင်းသမာဓိ
ဖြင့် နိတ်တည်ကြည်လျက် (သမာဓိ၏ အာရုံးဖြစ်သော ပဋိဘာဂ^၁
နိမိတ်ကို အဆုံးရှိအောင် ချွဲ၍ ထိပုံးပို့ဘာဂနိမိတ်ကိုပင် လောကဟု
ယူပြီးလျှင်) လောက ကြီး၌ အဆုံးရှိ၏ ဟု မှတ်နေ့လေသည်၊ ထိသို့
မှတ်ထင်သည့်အတိုင်း သူတစ်ပါးအား ပြောပြသည်မှာ ကြိုလောက
သည် အဆုံးထက်ဝန်းကျင် အပိုင်းအခြား(အကန့်အသတ်,ရှိ၏၊
ထက်ဝန်းကျင် လုံးပိုင်း၏၊ တုံးကြောင့် သိနိုင်သနည်း ဆိုလျှင်
ငါကိုယ်တိုင် ဝိရုံယနှင့် သတ်ဥ္ဏာကို အရင်းခံ၍ ကြီးစားခြင်း
ကြောင့် လောကကို အဆုံးရှိ၏ ဟု သိနိုင်လောက်အသာ သမာဓိကို
ရ၏၊ ထို့ကြောင့် လောက ကြီး အဆုံးရှိ၏ကြောင်း၊ လုံးပိုင်းကြောင်း
ကို ငါသိရ၏ ဟု ပြောပြလေသည်၊ ကြိုသို့ (ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကို
အလွန် မကျယ်ပြန့်ဝေဘဲ အဆုံးရှိအောင် ချွဲ၍ ထိပုံးပို့ဘာ၊ နိမိတ်)
လောကကို အဆုံးရှိ၏ဟု မှတ်ထင်နေခြင်းသည် အန္တာနှစ်ဖြင့်ရုံးရာ
ပုံမဏေကြောင်းတည်း။

ထိသို့ ချွဲထားသော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုပင် ထိ များရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်
“လောက”ဟု ထင်မတ်၏၊ ထို့ကြောင့် (၁) အဆုံးခြင်းအောင် ချွဲ
ထားသော ပဋိဘာဂနိမိတ်ဘရှင်သည် လောက ကြီး အဆုံးရှိ၏ဟု ယူ၍
(၂) အဆုံးမရှိအောင် ချွဲထားသော ပဋိဘာဂနိမိတ်အရှင်က လောက
ကြီး အဆုံးမရှိ၏ဟု ယူ၏၊ (၃) အထက်အောက်၌ အဆုံးရှိ၏ အေး

(၁) လောကြီး ပုဂ္ဂိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်ဘား - ဘို့ကြည့်.....၊ အဆုံးမရှိဝါဒ လောက၏ တချို့ သမင် မြှုပ္ပါယသည် ဝိပိယနှင့် ထတ်, ညွှန်ကို အခြေခံရှု ကြီးစား အားထုတ်လေရာ စိတ်တည်ကြည့်မှု သမာဓိကို ရလေသည်၊ ယင်း စာမာဓိပြုင့် စိတ်တည်ကြည့်လျက် (သမာဓိ၏ အာရုံပြစ်သော ပဋိ ဘာကန်မိတ်ကို အဆုံး အကန္နအသတ်မရှိဘဲ ချုပြုးလျှင် ထိပုဒိဘာဂ နိမိတ်) လောကကို အဆုံးမရှိဟု မှတ်ထင်နေလေသည်၊ ထို့နဲ့ မှတ် ထင်သည့်အတိုင်း သူတစ်ပါးအား ပြောပြုသည်မှာ - လောကသည် အဆုံးမရှိ၊ အပိုင်းအခြား အကန္နအသတ်မရှိ၊ “အဆုံးရှိ၏ ထက် ဝန်းကျင် လုံခိုင်း၏” ဟု ပြောကြသော သမင် မြှုပ္ပါယတို့၏ စကားသည် မှား၏။ ဤလောကကား အမှန်ပင် အဆုံးမရှိချေ၊ တူ့ကြောင့် ဤထို့ သိနိုင်သနည်း - ဟု မေးလျှင် ငါကိုယ်ဘို့ ကြီးစား၍ သမာဓိရသောကြောင့် ဤအကြောင်းကို သိနိုင်၏ ဟု

ပတ်ဝန်းကျင်၌ အဆုံးမရှိဝါဒအာင် ချွဲထားသော ပဋိဘာဂနိုင်တ် အရှင် ကမ္မ လောကြီးသည် အဆုံးလည်း ရှိ၊ အဆုံးလည်း မရှိ ဟု ဖူးလေသည်။

စတုဇ္ဈာဖို့လ်ကား ထို့နဲ့ ဖာန်ပရတဲ့ သက်သက် သူ၊ အထင်ပြုင့်ပြော ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤသို့လျှင် (၁) အန္တဝါဒ=လောကြီး အား ရှိ၏ ဟူသော အယူ၊ (၂) အန္တဝါဒ=လောကြီး အဆုံးမရှိဟူသော အယူ၊ (၃) အန္တာန္တဝါဒ=လောကြီး အဆုံးလည်း ရှိ၊ အဘုံးလည်း မရှိ ဟူသော အယူ၊ (၄) နေဝန်ာနန္တဝါဒ= လောကြီး အား ရှိ၏ ရှိရာ ဖျို့ ပေးမျိုးရှိရာ ဖျို့ ပေးမျိုးရှိရာ အန္တာန္တဝါဒ” ဟု ပေါင်း၍ စကားသုံးထားသည်။

မြို့ပြေလေသည်၊ ဤသို့ပုံးဘာ နိမ့်တ်ကို အဆုံးမရှိအောင် ခဲ့၍
သို့နိမ့်တ်ကိုပင် အဆုံးမရှိသော လောကဟု မှတ်၍သင်နေခြင်းသည်
အန္တာနှစ်ဝါ ဖြစ်ဖို့ရာ ဒုတိယအကြောင်းတည်း။

(ဂ) အဆုံးလည်းရှိ တတိယအယူ ဖြစ်ပုံကား - ဘီက္ခာတို့ - ဤ
အဆုံးလည်း မရှိ ၁၂၈ လောက၌ တခါ့။ သမဏ ပြာဟွာကသည်
ဝိရိယနှင့်အထိုက်ကို အခြေခံ၍ ဤဦးစား
အားထုတ်လေရာ စိတ်တည်ကြည့်ပါ သမာဓိကို ရခေလသည်။ ယင်း
သမာဓိဖြင့် စိတ်တည်ကြည့်လျက် (သမာဓိ၏ အာရုံဖြစ်သော ပုံး
ဘာဂ နိမ့်တ်ကို အထက်အောက်၌ အဆုံး အပိုင်းအခြား အကား
အသတ်ရှိအောင် ခဲ့ပြီးလျှင် ထိုပုံးဘာကနိုင်းမြတ်)<၉လောကကို အဆုံး
သည်းရှိ၊ အဆုံးလည်း မရှိဟု မှတ်ထင်နေလေသည်။ ထိုသို့ မှတ်ထို
သည်အတိုင်း သုတစ်ပါးအား ပြောပြသသည့်မှာ “ဤလောကသည်
အဆုံးလည်းရှိ၏၊ အဆုံးလည်း မရှိ၊ ဤလောကသည် အဆုံးရှိ၏”
သက်ဝန်ကျင် လုံး၏^{၁၀} ဟု ပြောကြသော သာမဏ်ပြာဟွာကတို့၏
စကားသည် မှား၏။ “ဤလောကသည် အဆုံးရှိ၊ အပိုင်းအခြား
အကန့်အသတ် မရှိ”^{၁၁} ဟု ပြောကြသော သမဏပြာဟွာကတို့၏ ဝကား
သည်းမှား၏၊ ဤလောကကား အမှန်ပင် အဆုံးလည်းရှိ၊ အဆုံး
လည်း မရှိဖြစ်သည်။ “ဘုံးကြောင့် သိနိုင်သနည်း”^{၁၂} ဟု မေးဖျက်
ဘို့ယိုင်းတို့၏ ဤဦးစား၏ သမာဓိရသောကြောင့် ဤအကြောင်း ကို
သိနိုင်၏ ဟု ပြောပြုလေသည်။ ဤသို့ပုံးဘာဂ နိမ့်တ်ကို အထ
အအောက်၌ အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိအောင် ခဲ့၍ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်
အဆုံးမရှိအောင် ခဲ့ပြီးလျှင် ထိုနိမ့်တ်ကိုပင် အဆုံးလည်းရှိ၊ အဆုံး
၁၃). ၁၃၂၁၂၇

လည်း မရှိသော လောကတဲ့ မှတ်ထင်နေခြင်းသည် အဆိုနှစ်ပို့
ဖြစ်ဖို့ရာ တတိယအကြောင်းတည်း။

(အ) တက္ကာဝါ စတုတေ အယူဖြစ်ပုံကား = ဘိက္ခာတို့.....

ဤလောကများ တခါး၊ သမင် မြို့ယာလ
သည် ဤစည်လေ့၊ စဉ်းစား ရှိနိုင်းချိန်အပ်သော မိမိ၏ ထင်မြောင်ချက်ကို ဤအိုး
ပြောပြု၏ (ပြောပြုကား) – “ဤလောကသည် အဆုံးရှိသည့်
လည်း မဟုတ်၊ အဆုံးမရှိသည့်လည်း မဟုတ်၊ ဤ လောကသည့်
အဆုံး ရှိ၏၊ ထင်ဝန်းကျင် လုံးစိုင်း၏” ဟု ပြောကြသော သမင်
မြို့ယာလတို့၏ စကားသည် မှား၏၊ “ဤ လောကသည် အဆုံး
မရှိ၊ အပိုင်းအခြားမရှိ” ဟု ပြောကြသော သမင် မြို့ယာလတို့၏
စကားလည်း မှား၏၊ “ဤ လောကသည် အဆုံးလည်းရှိ၏၊ အဆုံး

(ဃ) တို့ = ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား သုကိုယ်တိုင် ရွှေနှစ်သမာဓါ မရတဲ့
သူများထံမှ တစ်ခင်ကြား၍ စဉ်းစားပုံကား၏၊ စဉ်းစားပုံကား - “ရွှေနှစ်သမာဓါ
သူတို့ကိုယ်တိုင် အဆုံး မရှိအောင် ဗျားများထားသော ပို့ကာဂနိမိတ်
လောကကို “အနှစ်” ဟု ပြော၏၊ ထိုစကားကို ကြား၍ သည်လိုလိုလျှင်
“အဆုံးရှိတယ” ဆိုသည့် စကားသည် မှားတာတဲ့၊ လောကကြီးသည်
အဆုံးရှိတာ မဟုတ်ဖူး” ဟု စဉ်းစားမိ၏၊ အဆုံးရှိအောင် ဗျားများတာ
ဘုရား၏ စကားကို ကြားသောအခါလည်း သည်လိုလိုလျှင် “ လောက
ဦး အဆုံးမရှိ” ဟု ဆိုသော စကားလုပ်း မှားပြန်တာတဲ့၊ အဆုံးမရှိလဲ
မဟုတ်ဖူးပေါ့ဟု စဉ်းစားပြုန်၊ သူများထံမှ မကြားရတဲ့ သူ့ဘယာသာ
စဉ်းစားသူ ပုံညွှန်းရှိ၏၊ ဤ အဆိုနှစ်ဝါဒလေးမျိုးလုံးပင် မိမိထင်မြောင်ပြီး
အရေကို စွဲလမ်း ယူမှားကြသောကြောင့် ပုံမှန်ကျိုက (ရွှေအဖို့ကို
ကြံစည်သူတို့၏ မိစ္စာဝါဒတွင် ပါဝင်ကြလေသည်။

ပွဲမအကြိုင်

လည်းမရှိ”ဟု ပြောကြသော သမဏ္မာဟွာနတိ၏ ဝကားလည်း
မှား၏၊ ကြလောကသည် (အမျှန်အားဖြင့်) အဆုံးရှိလည်းမဟုတ်၊
အဆုံးမရှိလည်း မဟုတ်ဟု ပြောကြလေသည်၊ ဤသို့ကြံ့စည် စဉ်
စားခြင်းသည် အန္တာနန္ဒဝါဒဖြစ်ဖို့ရာ စတုတွေအကြောင်းတည်း၊
၌လေးမပါ။သော အကြောင်းတိဖြင့် အန္တာနနဲ့ အယူဝါကို
ပြောဆို ပညာတဲ့ကြလေသည်၊ ဤလေးမပါးမှ တစ်ဦးတွေး
အကြောင်းဖျော့ကော့ချေ [ဤမှုနောက်၌ သူ့သူ့တည်တော်ပြုပဲ၊
ဝင်နာ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟေးတော်မူပုန့်နှင့် နိုင်းချုပ်ပုံများမှာ သာယတ
ဝါဒအတိုင် ပင်တည်း။]

အမရာစံကျွဲ့ပ တံက္ခာတို့၎ အမရအယူဝါဒဖြင့် ဖယ်ရှား
ဝါဒအေးမပါး ရွှေ့တလဲ့တတ်ကုန်သော သမဏ္မာဟွာက
တခါ့၍ ရှိကြ၏။ သူတို့သည် ထိုထိုအရာရှိ
ပြဿနာ အဖော်ခြားပေါ် လေးမပါးသော အကြောင်းတိဖြင့်
(ဝကားအမျှိုးမပါး ပြောဆိုကာ) ဖယ်ရှား ရွှေ့တိမ်းတတ်ကြလေ
သည်၍[တစ်နည်း-အမရမည်သော ငါး၏ ရွှေ့တိမ်းပုံမပါးကဲ့သို့
ရွှေ့တိမ်း၊ ရွှေ့ပသည်၍]သူတို့သည် အဘယ်အချက်ကိုစွဲရှု အမရ^ပ
ဝါဒကျွဲ့ပ အယူဝါဒ ရှိကြသနည်းဟု မေးဖွှာယ်ရှိ၏။

အမရပို့ကွဲ့ပ = မပြီးပြတ်နိုင်သော အယူ။ စိတ်ထဲ၌ ထိုအယူရှိသည့်
အတိုင်း ပြောအပ်သော ဝကားကို “အမရ” ဟု ခေါ်၏ [ဝိုကြပဲပ=ဝါ+
ခေါ့=အမျှိုးမပါး အဖို့ဖို့ပြောရှု ဖယ်ရှား ရွှေ့တိမ်းခြင်း၏] တစ်နည်း=
အမရမည်သော ငါးတစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုငါးသည် ငိုလိုက် ဖော်လိုက်နှင့်
ပြေးသွားကာ အရွှေ့တိုင်းကောင်းလှသောကြောင့် ဖမ်း၍မပို့မို့
ထိုအယူဝါဒရှိသွားကို “အမရပို့ကွဲ့ပ” ဟု ခေါ်သည်။

(က) မုသားဝကြာက်ရှု ထိက္ခာတိ.... ဤလောက်၏ တရှုံး
အမာစာဝါဒဖြင့်ပုံ သပက မြာဟွာကဆည် ကုသိုလ်
- တရား အကုသိုလ်တရားကို ဟုတ်
ဘိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ထိုသို့ မသိခြင်းကြောင့် ထူ စဉ်းစားပိဿာများ-
ငါ့ဘုသ် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို အယုန်မသိပါဘဲ သူများမေးလာ
- အာဘီ အရမ်းဖြေလိုက်သွေ့င ငါ့မှာင မုသားဖြစ်သွားရန်။ ထို
ဘုသ်မြိုင်ခြင်းသည် (“င ဒါသည် မုသား ပြောမီပေါ့” ဟု နှုတ်း
သဲ ယာမျှကြောင့်) ငါ့မှာ ကိုယ်ဆင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရန်။ ထိုသို့
ကို စောင့်ရေးခြင်းသည် ငါ့မှာ နှစ်ပြည်၊ မင်း၊ ဖိုလ်း အဆွဲရှယ်
ရှုံး နှစ်ဟု ဝှုံးစားမိလေသည်။ ဤသို့လျှင် သူသည် မုသားဖြစ်မှာ
ဒုက္ခား၊ ပုံသားဖြစ်မည်ကို ရှုံးမှန်းခြင်းကြောင့် ကုသိုလ်ဟု လည်း
အကုသိုလ်ဟုလည်း မာဖြစ် ထိုထိုအရပ်၍ အမေးခံရလျှင်
၎ာ နှစ်ရွှေပခေါ်ကြားပြင့် ဖော်ရှုံး ရွှေအင်လွှာ နေလေတော့၏။
- လွှာပံ့ကား-ခိုလို ငါ့မှာ အယူမရှိပါ။ [ဟိုလိုလဲ ငါ့မှာ အယူ
- ပံ့ပိုလိုလိုအဗျားလို့စဲ ငါ့မှာ အယူမရှိပါ ။ ခိုလိုဟိုလိုမှ
အဗျားမှု မဟုတ်လို့လဲ ငါ့မှာ အယူမရှိပါ။] ဥပမာ-
/“အလုပ်သည် ကုသိုလ်လို့ဆို ဘာလား” ဟု မေးလျှုံး(ကုသိုလ်
- ပါဘုရားကိုပါ။ (“အကုသိုလ်လို့ ဆိုလို့ဘာလား” ဟု တပ်မေး
- အကုသိုလ်လို့ လဲ ငါ့မှာဆိုလိုပါ။ (“ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်
စကြားလား” ဟု ဆင်းမေးပြန်လျှင်၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်မှ တခြား
လဲ ငါ့ပေဆိုလို့ပါ။ (“ကုသိုလ် အကုသိုလ်မှ တခြားမဟုတ်
ပုံးပါ” ဟု ထပ်မံ့ကိုမေးပြီး လျှင်) ကုသိုလ် အကုသိုလ်မှ တခြား
- ၃၂၆ ၌။

မဟုတ်ဖူးလို့လဲ ငါမဆိုလို့ဘာ (“ဒါဖြင့် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်မှ တခြားမဟုတ်တာ မဟုတ်ဖူးပေါ့”ဟု တစ်ဆင့်တိုး၍ မေးပိန်လျှင်) ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်မှ တစ်ခြားမဟုတ်တာ မဟုတ်ဖူးလို့လဲ ငါ မဆိုလိုပါ။] ဤသို့ မပြီးနိုင်၊ မပြတ်နိုင်၊ ဖမ်း၍ မပိုနိုင်အာင် စကားဖြင့် ဖဲ့ဖဲ့ရှား ရွှေ့ကြတိမ်းအလာသည်၊ ဤသို့ မူသားဖြစ်မည့် စိုးခြင်းသည် အမရဝိက္ခာပ အယူဖြစ်ဖို့ရာ ပင်မအင်ကြားတည်း။ (၁) ဥပါဒါန် ပြောက်၍ ခုတိယ အကြောင်း၌ အမရဝိ အမရဝိ အမြဲ့အမြဲ့ ပုံကား- ဘိက္ခာကို - ဤ လောက၌ တခါ့ သမဏမြာ့ပုံကား အသုတေသန ကုသိုလ် တရားကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၍ ထိုသို့ မသိခြင်းကြောင့် သူတည်းစား မိသည့်မူား-ငါ သည် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို အမှန်မသိပါဘဲ။ အရေး ဖြော်လိုက်အော့၊ (အခြားပညာရှိများကို မေးသည့်အခါ ထိုအဖြော်မှန် ကြောင်းကို အကယ်၍ ပြောဆိုပြားအော့) ထိုသို့ အမှန်ဖြောဆိုမိရှုံး ငါမှာ ဆန္ဒသော် လည်းကောင်း၊ ရာဂသော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာ ၏။ [အနည်းငယ် နှစ်သက်မှုကို “ဆန္ဒ”， အားကြီး နှစ်သက်မှုကို “ရာဂ” ဟု ခေါ်သည်။] (ထိုအဖြောက် အခြားပညာရှိများက မှား သည်ဟု ပြောပြန်လျှင်) ထိုသို့ အမှား ဖြောဆိုမိရှုံး ငါမှာ ဒေါသ သော် လည်းကောင်း၊ ပဋိသာသော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာ၏။ [ဒါလောက်ကိုမျှ ငါမသိတတ်လေခြင်းဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို အနည်း ငယ်စိတ်ဆိုးမှုသည် “ငါငါသဲ”၊ အားကြီးတိဆိုးမှုသည် “ပို့သဲ”။] ထို ဆန္ဒ ရာဂနှင့် ဒေါသ ပဋိသာသည် ငါမှာ ဥပါဒါန်ခေါ် အစွဲ အလန်းကြီး ဖြစ်နေရာ၏။ ထိုသို့ အစွဲအလန်း ဖြစ်နေခြင်းသည် ငါမှာ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ ကိုယ်ဆင်းရဲ နေရာခြင်းသည် ပည့်မအကြော်။

ငါမှာ နတ်ပြည်၊ မင်း၊ ဖိုလ်၏ အန္တာရုယ်ပြစ်ရာ၏-ဟု စဉ်းစားမီလေ သည်၊ ဤသို့လျှင် သူသည် ဥပါဒါန်(စွဲလန်းမှု)ပြစ်မှာ စိုးခြင်း၊ ဥပါဒါန်ပြစ်မည်ကို ချုံမှုန်းခြင်းကြောင့် ကုသိုလ်ဟုလည်း မတဖြေ၊ အကုသိုလ်ဟုလည်း မတဖြေဘဲ ထိတိအရာ၌ အမေးခံရလျှင် အမရာ ပိုက္ခာပခေါ် စကားဖြင့် ဖယ်ရှားရှေ့နဲ့နေလေတော်၏ [ရှေ့နဲ့ပို့မှာ ပင်မဝါဒအတိုင်းပင်] ဤသို့ ဥပါဒါန်ပြစ်မည်စိုးခြင်းသည် အမရာ ပိုက္ခာပအယူဖြစ်ခြင်း၏ အတိယအကြောင်းတည်း။

(က) ပညာရှိများ တတိယအကြောင်း၌ အမရာဝ ဒါဖြစ်ပုံကား-
စစ်ဆေးမည်ကို ဘိက္ခာတို့---- ဤ လောက၌ တချို့ သမဏ
ကြောက်၍ ပြာဟွာသည် ကုသိုလ်တရား၊ အကုသိုလ်တရား
အမရာဝ ဒါဖြစ်ပုံးကို ဟုတ်တိုးမှန်စွာ မသိ၊ ထိုသို့ မသိခြင်း
ကြောနဲ့ သူ စဉ်းစားမီသည်မှာ— ငါသည်
ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို မသိပါဘဲ အရမ်း ပြောဆိုလိုက်ဖူး၊ ပညာ
ရှိကုန်၊ နက်နှင့်ရှုကုန်၊ သုတစ်ပါးတို့ဝ ဒါကို နားလည်၍ သုတစ်မါး
တို့နှင့် ဝ ဒါပြုပိုင်ဖို့ရာ ကျင့်သားရနေကုန်၊ သားမြို့ဖျားကို မှန်အောင်
ပစ်နိုင်သော လေးသမားတို့နှင့် အလားတူကုန်အော် သမဏ
ပြာဟွာအများပေါ် ထပ်ရှားရှိကြပေသည်၊ သူတို့သည် ပညာစွမ်း
ဖြင့် သုတစ်ပါး၏ အယူးအား တွေ့ကို ပစ်ဖောက် ခဲ့စိတ်ကုန်သကဲ့သို့
လျဉ်းလည်ကြကုန်သည်၊ သူတို့သည် ငါကို ထိအရမ်း ပြောဆိုချက်၌
(ကုသိုလ်လား၊ အကုသိုလ်လား ဟု) အယူအဆကို မေးကြားရာ၏၊
(ငါက ကုသိုလ်ဟု ဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ်ဟု ဖြစ်စေ ပြောလျှင်
ဘုံးကြောင့် ဆိုခိုင်သနည်း— ဟု) အကြောင်းကို မေးကြားရာ၏၊
(မည်သည် အကြောင်းကြောင့် ကုသိုလ်၊ သို့မဟုတ် အကုသိုလ်ဟု
ပုံမအရှိမ်

ယူဆတဲ့ ဘုံး၊ ပြောလျှင် ငါပြောသော အကြောင်းတွင် အပြစ်တင်၍
 “သင် နားမှသည်သေး၊ သည်သို့ မသူရဘူး၊ ဟိုလို ယူရတယ်”ဟု
 သွေ့နှစ်သင် ဆုံးမကုန်ရန်၊ သူတို့ဘား အပြုံ့၏ အပြန်၏ မချေပဲနိုင်
 လျှင် ငါမှာ ကိုယ်ဆင်းရမှု ဖြစ်ရန်၊ ကိုယ်ဆင်းမှုဖြစ်လျှင် ငါမှာ
 နတ်ပိုည်၊ မင်း၊ ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ဖြင့်ရန် ဟ~ စုံးစာ ပဲလေသည်၊
 ၅၅၌ ဘုံးလျှင်ပညာရှိထိုက စစ်ဆေးမည်ကဲ ဟိုးမြတ်များ၊ စစ်ဆေးမည်
 ကဲ ရှုံးမှုးခြင်းကြောင့် ကုသိုလ်ယူလသုံးမှု၊ အ. သံလာလည်း
 မထြေဖော် ထိုထိုအာရုံး အမေးခံရလျှင် အမရာပဲလျှောပေါ် စကားဖြင့်
 ဖယ်ရှား ရွှောင်လဲ နေလေတော့၏၊ [ရွှောင်လဲဖို့မှာ ပင့်မ ဝါဒ
 အတိုင်းပင်၊] ၅၅၉ ဘုံးအခြားပညာရှိများ၊ က စစ်ဆေးမည်ကဲ စိုးခြင်း၊
 သည် အမရာဝိကျွော် အယူဖြစ်ဖို့ရာ တတိယအကြောင်းတည်း၊
 ၅၆၀ (ယ) ညွှန်ပြုရေး ထုံးအခြင်းကြောင့် စတုဂ္ဂအကြောင်း၌ အမရာ
 အမရာဝိကျွော်ဖြစ်ရပုံ ဝါဒဖြစ်ပိုကား၊ သံက္ခာတွို့....
 ၅၆၁ ၅၆၂ လောကြွှု တခါ့၊ သမဏ

မြားပွဲကသည် မန္တ(ညွှန်ပြုရေး၏)၊ မော်မှုဟ(ထုံးအခြင်းဖြစ်၏)၊ သူသည်
 ညွှန်ပြုရေး ထုံးအခြင်းကြောင့် ထုံးထုံးအာရုံး အမေးခံရလျှင် အမရာ
 ဝိကျွော်ပေါ်၏ စကားဖြင့် ဖယ်ရှားရွှောင်လဲလေတော့၏၊ ရွှောင်လဲ
 ပုံကား— “အခြား ပရော ဓလာကော = လူ၊ လောကမှ တခြား၊ လောကရှိသေးသလား”ဟု အကယ်၍ မေးအံး၊ “တခြား လောက
 ရှိသေး၏”ဟု ငါမှာ အယူရှိထားလျှင် တခြားလောကရှိသေး၏ဟု
 သူတို့အား ဖြေဆိုရမှာ၊ ငါမှာ ဒီလိုလဲ အယူမရှိ ဟိုလိုလဲ (မရဘူး
 လို့လဲ) ငါမှာ အယူမရှိ၊ ရှိ-မရှိ နှစ်မျိုးမှ တခြားလို့လဲ ငါမှာ
 အယူမရှိ၊ ရှိ-မရှိ နှစ်မျိုးမှ တခြားမဟုတ်ဘူးလို့လဲ ငါမှာ အယူ
 မရဘူး၏

မရှိ၊ ရှိ-မရှိနှစ်မျိုးမှ ထခြားမဟုတ်ဆိုတာ မဟုတ်ဘူးလို့လဲ ငါမှုးအယူမရှိ၊ ဤသို့ ဖယ်ရှားရွှောင်လွှဲနေတော့သည်။

“နထိ ပရော လောကကာ=လူ လောကမှ တခြားလောက မရှိဘူးလား” ဟု မေးရှုံးလေးကောင်း၊ “တခြားလောက ရှိလဲ ရှိ၊ မရှိလဲ မရှိဘူးလား” ဟု မေးရှုံးလည်းကောင်း၊ “တခြားလောက ရှိတာလဲမဟုတ်၊ မရှိတာလဲမဟုတ်လား” ဟု မေးရှုံးလည်းကောင်း၊ “ဥပယတ် ပင့်သန္တန္တနေသာ နှတ် မြှုပ္ပါ စခုတို့ရှိယလား၊ မရှိတူးလား၊ ရှိလဲရှိ မရှိလဲမရှိယလား၊ ရှိတာလဲမဟုတ်၊ မရှိတာလဲ မဟုတ်ယလား” ဟု မေးရှုံးလည်းကောင်း၊ “ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ကုသိလ်ကံ၊ မင်္ဂလာင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော အကုသိလ်ကံတူ၏အကျိုးရှိယလား၊ မရှိဘူးလား၊ ရှိလဲရှိ မရှိလဲမရှိယလား၊ ရှိတာလဲမဟုတ်၊ မရှိတာလဲမဟုတ်ဘူး” ဟု မေးရှုံးလည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသိန်းသေပြီးနောက် ရှိသေးသလား၊ မရှိတော့ဘူးလား၊ ရှိလဲရှိ မရှိလဲမရှိယလား၊ ရှိတာလဲ မဟုတ်၊ မရှိတာလဲ မဟုတ်လား” ဟု မေးရှုံးလည်းကောင်း၊ ထိအတိုးပင် ဖယ်ရှားရွှောင်လွှဲနေလေသည်။ ဤသို့ညံ့ဖျင်းအခြင်းသည် အမရှုဝါ ဒါဖြစ်ဖို့စာတုဇ္ဇာကြောင်းတည်း။

ဘိက္ဗုတို့ – *အမရှုဝါကွေပဝါဒရှိယတိသည် ဤလေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် မပြီးပြတ်နိုင်၊ ဖမ်း၍မပိုင်းနိုင်သောအယူစကားဖို့ ဖယ်ရှားရွှောင်လွှဲကြလေသည်။ ဘိက္ဗုတို့... အမရှုအယူဝါ ဒါရှိကြ

ပုံစံချက်။ အမရှုဝါကွေပလေးမျိုးလုံး၌ သူတစ်ပါးကမေးသည်ကို မသိ၍ ရွှောင်လွှဲနေခြင်းသာ ဖြစ်ရကား၊ အသယနည်းဖြင့် မိစ္စာအယူဖြစ်နိုင်သနည်းဟု မေးဖြတ်ခြင်းအပေါ် အမရှုအယူဝါ ဒါရှိကြ ပွဲမအကြောင်း

ကား - အတ္ထသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း အကြောင်းမရှိဘဖြစ်၏(ဘုံးကြောင့် သိနိုင်သနည်းဟု မေးလျှင်) ငါသည် ရွှေးတုန်းက မဖြစ်ခဲ့ဘဲ ယခုသာဝမှုတရုံး အထင်အရှား ဖြစ်ဖို့ ခုံ ညွတ်ကိုင်းခဲ့ရ ပေသည်၊ ထို့ကြောင့် အတ္ထလောကသည် အကြောင်းမရှိဘဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်ဟု ပြောပြုလေသည်၊ ကြိုသို့ အသည်သတ်ဘုံမှ လာရဲ့ ကြိုတဝ်သည့် သညာဖြစ်ပုံကိုသာ သိနိုင်၏၊ ထို့ကိုလွန်၍ မသိနိုင်ခြင်းသည် အခိုစ္စသမ္ပဒ္ဒ အယူဖြစ်ဖို့ရာ ပုံမ အကြောင်းတည်း။

(ခ) တက္ကိုဝိုင် နှုတိယ အကြောင်း၌ အခိုစ္စသမ္ပဒ္ဒ၏ အဖြစ်ဖို့ ကား - ဘိက္ခုဗုတို့...ကြိုလောက၌ တချို့သမက မြို့ဟွာကသည် ကြံ့စည်းလဲ၊ စဉ်းစားနှင့်းချိန်လဲ့ ရှို့၏။ သူသည်

ထိုထို့ကွေမဖြစ်ဟုယူဆလျက် စိတ်၊ စေတသိုက် သညာစုကို အပြစ်မြင်ကာ ဘာဝနာ္ဒွားများလော့ ထိုရပြီးသော စတုထွေရာနှင့် (တချို့လည်း ပွံ့မ ရာာန်) မှာ သညာဝါရာဂေါ် သညာနှင့်တကွ နှစ်တရား အားလုံးပေါ် မှာ ချို့ပြန်းသောသွေ့ထူး ပါဝင်လာလေ၏၊ ထိုသူ စုတေသုံး မြှုပြုသူဘုံ၌ ဖြစ်သည့်အခါ နာမ်တရား မပါ။ ရပ်ခွဲစွာချည်းသာ တည်နေရသော “အသည်သွေ့” ခေါ် မြှုပြုသာတစ်မျိုး ဖြစ်ရလေသည်၊ ရာာန်အရှို့နှင့် အနှံ့အသွေးအခါနောက်ဆက်ရှုံးဖြစ်ရမည့်ကာမဘုံ၌ (ရွှေးကံစွမ်းကြောင့်) ပို့သနွေးစိတ်ဟူသော သညာဝါပေါ်လာ၏၊ ထိုသညာ ပေါ်လာလျှင် ထို မြှုပြုသူဘုံ၌ ရပ်ခွဲစွာလည်း စုတေ ကွုယ်ပျောက်ပြီး ဖြစ်တော့သည်။

(ဂ) “သန္တဘာဝါယ်” ဟူသော အမြဲကထာကို “ထင်ရှားသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါး (အထင်အရှား အဖြစ်ဖို့ရာ)”， ဟု အနက်ပေး လုံး၏ ဦးကာ၌ - “နိမ္မာနစွားသယ်” ဖွင့်သည်ကို စဉ်းစားပါ။
ပုံမှာကြိုမ်း

* အခိုင်သမုပဒ္ဒ ဘိက္ခုတိ....အခိုင်သမုပဒ္ဒ အယူရှိကြသော သမဏ
ဝါဒ ၂၅၁။ မြာဟန်တရီ၏ရှိကြ၏၊ သူတို့သည် အကြောင်းဖြ
န်မျိုးတို့ဖြင့် အတွက်လည်းကောင်း၊ လောကကို
လည်းကောင်း အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၍ ပြောဆို၊ ပညတ်ကြလေ
သည်။ သူတို့သည်လည်း ဘယ်အချက်ကိုစွဲ၍ ပြောဆို၊ ပညတ်ကြ
သနည်းဟု မေးဖွဲယ်ရှိ၏။

(က) အသည်တ် ဘိက္ခုတိ....အသည်တ်းမည်သော မြို့ဟန်
ဘုံးစုတော့ဗူး တစ်မျိုးရှိ၏၊ သူတို့သည် သညာ ဖြစ်ပေါ်
လာသွေ်ထို့မြို့ဟန်မှ စုတေကြရကုန်၏၊
ထို့သို့စုတေ၍ လူ.ပြည်ရောက်သူ၊ လူ.ပြည်ရောက်ပြီးနောက် ရသေး
ရဟန်းပြုသူ၊ ရသေးရဟန်းပြုပြီး၍ ရရှိယသုံးမျိုးနှင့် သတိဘုံးကို
အခြေခံတာ စျော်အသိသာ၍ကိုရသူ၊ ယင်းအသိသာ၍ဖြင့် ဤဘဝ္မာ
သညာစဉ်၍ဖြစ်ပုံကိုယာအောက်မေ့နိုင်၍ ထို့ကိုအလုန် မဖောက်
မေ့နိုင်သူ တစ်ယောက်တလေရှိရာ၏၊ သူသည် ဤသို့ပြော၏၊ ပြောပုံ

* အခိုင်သမုပဒ္ဒ - အခိုင် = အကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာကို မစွဲမြို့ဘဲ
(အကြောင်းမရှိဘဲ) +သမုပဒ္ဒ=ပြစ်သည်။ “အဣ္မာသည် ဘုံးကြောင့်မှ
ပြစ်လာသည်မဟုတ်” သူဖြစ်ချင်လို့ဖြစ်သည်”ဟူသော အယူကို “အခိုင်
သမုပဒ္ဒ” ဟု ခေါ်သည်။

၁။ အသည် = သညာမရှိ (စိတ်၊ စေတသိက်၊ နာမ်တရားအားလုံး
မရှိ၊ ရပ်ခွဲ့သာရှိ) သော+သတ္တာ=သတ္တာဝါ(သတ်)၊ လူ.ပြည်၌ စတေလျှော်ရှိရာ၏၊ မြို့ဟန်တရီ၏၊ အမှတ်သညာ ရှိသောအကြောင့်
သာ ခုကွဲဖြစ်ကြရ၏။ အမှတ်သညာမရှိလျှင် စားချင်၊ သောက်ချင်မှုမှုဝါ၍
ပွဲမအကြိုး

ကား - အတ္ထသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း အကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်၏(ဘုံကြောင့် သိနိုင်သနည်းဟု မေးလျှင်) ငါသည် ရှေးတုန်းက မဖြစ်ခဲ့ဘဲ ယခုဘဝမှုစဉ် အထင်အရှား ဖြစ်ဖို့ ရာ။ ညှတ်ကိုင်းခဲ့ရ ပေသည်၊ ထို့ကြောင့် အတ္ထလောကသည် အကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်၏ဟု ပြောပြလေသည်၊ ဤအား အသည်တုဘုံမှ လာရဲ့ ဤဘဝ၌ သညာဖြစ်ပုံကိုယာ သိနိုင်ခြင်း၊ ထို့ကိုလွန်၍ မသိနိုင်ခြင်းသည် အခိုစွာသမုပ္ပန္ဒ အယူဖြစ်ဖို့ရာ ပုဂ္ဂမ အကြောင်းတည်း။

(၁) တက္ကိုဝိုင် အုတိယ အကြောင်း၏ အခိုစွာသမုပ္ပန္ဒဝါဒ ဖြစ်ပုံ ကား - ဘိက္ခုဗုတ္တိ....ဤလောက၌ တချို့သမက မြို့ပွဲကသည် ကြံ့စည်စလဲ၊ စည်းစားနှင့် ချိန်ထွေ့ ရှိ၏။ သူသည်

ထိုထိုခုက္ခမဖြစ်ဟုယူဆလျက် စိတ်၊ စေတသိက် သညာစုကို အပြစ်မြင်ကာ ဘဝနာဝွားများလေရာ ထိုရပီးသော စတုထွေမှုနှင့် (တချို့လည်း ပွဲမ များနှင့်) မှာ သညာဘိရာဂေါ် သညာနှင့်တက္ခနာမ်တရား အားလုံးပေါ်ပုံးမှာ မျှော်းသောသွေ့ထူး ပါဝင်လာလေ၏၊ ထိုသူ စုတေ၍ မြို့ဟုတ်ဘုံး ဖြစ်သည်။ အခါ နာမ်တရား မပါ။ ရပ်ခန္ဓာချည်းသာ တည်နေရသော “အသည်တွေ” ခေါ် မြို့ဟုတ်မျိုး ဖြစ်ရလေသည်၊ များနှင့်အရှိန် ကံအရှိန် ကုန်သည်အော်နောက်ရှိဖြစ်ရမည့်ကာမသုံး (ရှေးကံစွမ်းကြောင့်) ပို့သနွဲစိတ္တုသော သညာပေါ်လာ၏၊ ထိုသညာ ပေါ်လာလျှင် ထို မြို့ပြည့်ရှုပ်ခွဲ့သည်း စုတေ ကွယ်ပျောက်ပြီး ဖြစ်တော့သည်။

(၁) “သန္တဘဝါယ်” ဟူသော အမြဲကတာကို “ထင်ရှားသူ၏ အဖြစ်ဟုသော အကျိုးငှါး(အထင်အရှား အဖြစ်ဖို့ရာ)၏” ဟု အန်က်ပေးလို၏။ ဦးကာ္ခုဗု - “နိမ္မာနအွေး” ဖွင့်သည်ကို စဉ်းစားပါ။
ပုဂ္ဂမအကြောင်း

ပြောပြန်တယ်၊ စဉ်စားနှင့်ချိန်အပ်စာ ဖို့ပါဟပ်မြင်ချက်ကဲ့ ဤသူ
ပြောပြန်၊ (ပြောပြုကား) - အတွက်လည်းကောင်း၊ လေက
လည်လည်းကောင်း အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်၏။ ဤသူ ပြောပြလ
သည်၊ ဘိက္ခုတ္ထု.. ဤသူ ကြိုးည်းနှင့်ချိန်ခြင်းသည် အမိစာသူများ
အယူဖြစ်ဖို့ စုတိယ အကြောင်းတည်း။

ဘိက္ခုတ္ထု....အမိစာသူများ အယူရှိကုန်သော ထိုသမဏ ပြာဟွာ
တို့သည် ဤပါမျိုးလုံးသော အာကြောင်းတို့ဖြစ်ဖြစ်စေ၊ တမ်းမျိုးမျိုး
သော အကြောင်းဖြင့် ဖြစ်စေ အထူး၊ ထောက်ကို အကြောင်းမဲ့
သက်သက်(သူဖြစ်ချင်လို့) ဖြစ်၏ဟုပြောဆို၊ ပည်ကြေလေသည်။
ဤအကြောင်း မမျိုးမှတ်ပါးအမိစာသူများနဲ့အယူဖြစ်ဖို့ရအကြောင်း
တစ်မျိုး မရှိတော့ပြီ။ [ဤမှ နောက်ပဲ့ သမ္မတတော်တော် ပြန်နဲ့
စသည်တို့မှာ သယတဝါဒ အဆုံးနှင့် အလုံးစုံကုပ္ပါး။]

* ဖူးမြန်မာ ဘို့က္ခုတ္ထု - ရွှေးအတိတ် အကြောင်းအရာစုကို
ခေါ်ပျိုးလုံး၏ ကြံးစည်တတ်ကုန်၊ ရွှေးအတိတ် အကြောင်း
နိဂုံး အရာစုကို အစဉ်လိုက်၍ ပိုစာအယူကို ယတ်
ကြကုန်သော ထိုသမဏ ပြာဟွာတို့သည် ရွှေး
အတိတ် အကြောင်းအရာစုကို အာရုံပြု၍ ပိုစာအယူ ဖြစ်ဖို့ရန်
အခြေခံစား အမျိုးမျိုးတိုကဲ့ ဤပြုခဲ့သော အကြောင်း ၁၈ မျိုး
တို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓာပြုဘုရားကြေလေသည်။ ၂၅၁ ပါးမှတ်ပါး အကြောင်း
မစ်မျိုးမရှိတော့ပြီ။ [ဤမှ မှန်နောက်၌လည်း သမ္မတတော်တော်နှင့်
ပေးနောကမ္မဋ္ဌာန်းနိဂုံးမှာ ရွှေးအတိုင်းဟောတော်မူသေးမြှုပ်၍]

* သယာတအယူ ၄၊ ကောဇာသယာတအယူ ၄၊ အနီးနှစ်အယူ ၄၊
အမှုရ ဝိကြော်မှာယူ ၄၊ အမိစာသူများအယူ ၂၊ ပွဲ့ပိုင်း ၁၈ ပါးတည်း။
မြှုပ်နှံကြိုးသူ ၁၀ ပြီး၍

- * ၈၁၄၂ ကျိုက ဘို့တို့— နောက်အနာဂတ် အမြတ်ဌာင်း
၀၂၇-၄၄ အရာစကို ကြံ့စည်တတ်ကြကုန်၊ အနာဂတ်
အကြောင်း အရာစကို အစဉ်လှုံးကြ၍ မိမိ
အယူကို ယူတတ်ကြကုန်သော သမာနြာဟွာကတေသာ့ ရှိဘူး၏။ သူတို့
သည် နောက်အနာဂတ် အကြောင်းအရာစကို အာရုံပြု၍ (စိတ်ပြု၍
စဉ်းစား၏) မိမိဘယ်ဖြစ်ဖို့ရန် အမျိုးမျိုးသော အာခြုံခံစားတို့
ကို အကြောင်းပြလေးဆယ့်ငါး၏၃၂% တို့ဖြင့် (၁၂၆၅အယူဆာ အမှုနှင့်
အခြားအယူစွဲအမှုးဟု) ၉၉၆၈၈ ပြု၍ ဆိုကြလေ၏။ ပုံကိုသည်
ဘယ်အချက်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြသနည်း— ဟု မေးဖွှဲယူရှိ၏။
၉၇၄၄၁သာတနိုက တိုက္ခုတို့။ ၉၇၄၁သာတနိုက သည်၏၂၈၇၅
၈၁၇၀ ၁၇-၁၆ ကုန်သော သမာနြာဟွာကတေသာ့ ရှိဘူး၏။ သူတို့သည်
ဘယ်အချက်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုပါးသော အကြောင်းပြတိဖြင့် အတွက်
ပညာတိုကြလေသည်။ သူတို့သည်လည်း ဘယ်အချက်ကို စွဲ၍ ပြောဆို
ပညာတိုကြလေသည်။

^၃ အပရှိကျိုက=အပရ + အနှစ် = နောက်အနာဂတ် + တရားအစုံ
ကို+ကျိုက=ကြံ့စည်လေး၊ စဉ်းစားလေး၊ တွေးခတာလေးရှိသူ၊ ၂၇၁အပရနှင့်
ကျိုက ၄၄ တွင် ရှေးပြီးစွာ ၉၇၄၁သာတနိုက သည်၏၂၈၇၅ ၁၆ ပါးကို
ပြည်၊ [အယာယာတန် = သေခြင်း (သေနကာလာ)].+ ၉၇၄၁သာတနိုက အထက်
ပြု နောက်)၊ သေပြီးနောက်၌ အတွက်အကြောင်းအရာကို ပြောဆိုလေး
ရှိသူများကို “၉၇၄၁သာယာတနိုက”ဟု ခေါ်၏။] ထို့နှင့် ပြောဆိုစွာ၌ ထို့
အတွက်မှာ သညာရှိ၏ဟု ပြောလေ့ရှိသူတို့၏ ၀၂၇၅ကို “သည်၏၂၈၇၅”ဟု
ခေါ်၏။ ထိုသည်၏၂၈၇၅ ၁၆ မျှေးမျိုး၏။
ပုံမှာအကြိုင်

ပညတ်ကြေသနည်း-ဟု မေးဖို့ရှိ၏။ [ထိုအမေး၏ အပြောက်၏ အစဉ်အတိုင်း ၁၆-ပါးလုံး ပြုလိမ့်မည်။]

(က) အတ္ထသည် အပြောင်းအလွှာ သဘောရှိ၏၊ (တစ်နည်း-ရုပ်သဘောရှိ၏၊) သေပြီးနောက်၌ ပျက်စီးခြင်းမရှိ(အနာဂရိကို မရှိ)၊ သညာလည်း ရှိ၏ဟု ထိုအတ္ထကို တရရှိ၊ က ပြောဆို၊ ပညတ်ကြသည်၊ [ဤ ဝါဒ၌ ရုပ်သနရ ပုဂ္ဂိုလ်သည် စုံသုတေသန၏ အာရုံဖြစ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို “အတ္ထ”ဟု ယူဆ၏၊ ထို ပဋိဘာဂနိမိတ်၏ သည် ကျယ်ပြန့်အောင် မချွဲမိ ကျင်းထောင်၍ ကျယ်ပြန့်အောင် ခဲ့ထားသည့်အခါ ကြီးကျယ်သောကြောင့် “ရှုပါး = အပြောင်းအလွှာ အားပြင့် ဖောက်ပြန့်ခြင်း သဘောရှိ၏”ဟု ယူဆ၏၊ တစ်နည်း-မူလ ကသိုက်းဝန်းရပ်နှင့် အလားတွေသောကြောင့် “ရှုပါး = ရုပ် - သဘောရှိ၏”ဟု ယူဆသည်၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံပြုနေသော စုံသုတေသနကို “သညာ”ဟု ယူဆ၍ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ် အတ္ထမှာ သညာရှိ၏-ဟု ယူဆကြေးလေသည်၊ စုံသုတေသနရ ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း သူ၏အတွေးအသပြင့် အတ္ထသည် ‘ရှုပါး = ရုပ်သဘောရှိ၏၊ သညာရှိ၏’ဟု ယူဆ၏၊ ထို စုံသုတေသန၊ စုံသုတေသနမရ ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးလုံးကပင် အတ္ထသည်(ထုံးစံအတိုင်း ဤဘဝမှ သေပြီးနောက်)အရောက်၏-ပျက်စီးခြင်း၊ ပြောင်းလဲခြင်း မရှိ၊ (တစ်နည်း- အကျောက် ၈=အနာဂရိကိုတောင်မရှိ၊ ဖျက်စီးပို့မှာ စာရွက်ဝေးအေး၏၊)ထို့ကြောင့် အခါဝပ်သိမ်းတည်ရှိ၏(သယတ)ဟု ယူကြလေသည်။]

(ခ) အတ္ထသည် ရုပ်သဘော မရှိ၊ သေပြီးနောက်၌ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ(မြှုပ်၏)၊ တစ်နည်း- အနာဂရိကို မရှိ၊ သညာလည်း ရှိ၏- ဟု ထိုအတ္ထကို ပြောဆို၊ ပညတ်ကြသည်၊ [ဤ ဝါဒ၌ ပုဂ္ဂိုလ်မအကြောင်း

အရှုပစ္စာနှင့် အာရုံဖြစ်သော ကောင်းကင်ပည် စသည်ကို အတွက် ယူဆ၏၊ ထို ကောင်းကင်ပည်စသည်ကား ရုပ်သဘော မရှိ၊ ထိုအာရုံကို အာရုံပြုသော အရှုပစ္စာနှင့် သညာရှိ၏ဟူ လည်းကောင်း၊ သေပြီးနောက်၌ မပျက်ဘဲ မြှုံးဟု လည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း- ပျက်စီးဖို့မဆိုထားဘဲ ဇေဂါမြှုံးမရှိဟုလည်းကောင်း၊) ယူဆကြလေသည်။]

(က) အတွက်လည် ရုပ်သဘောအရှိလည်း ဟုတ်၏၊ ရုပ်သဘော မရှိလည်း ဟုတ်၏၊ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်း မရှိ(ဇေဂါမရှိ)၊ သညာရှိ၏ဟူ ထိုအတွက်ပြုသော ပည်ကြံး၊ ပည်ကြံးကြေး၊ ရှုပစ္စာနှင့်လည်းရှုပစ္စာနှင့်လည်း ရှုပသောကြောင့် ရှုပ စုံသောနှင့် အရှုပစ္စာနှင့်လည်းရှုပသောကြောင့် “ရုပ်အတွက် = အတွက်လည် ရုပ်ရှိ၏” ဟု ထင်ပြီးလျှင် ထိုးတက်အားထုတ်၍ အရှုပစ္စာနှင့် ရုပ်နှင့်အခါ အရှုပစ္စာနှင့်၏ အာရုံကို “အရှုပ်အတွက် = အတွက်လည် ရုပ်မရှိ”ဟု တင်မျိုးထင်ပြန်လေသည်။]

(ခ) အတွက်လည် ရုပ်သဘော ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ရုပ် သဘော မရှိလည်း မဟုတ်၊ သေပြီးနောက်၌ ပျက်စီးခြင်း မရှိ (ဇေဂါမရှိ)၊ သညာရှိ၏ဟူ ထိုအတွက်ပြုသော ပို့ပည်ကြံး၊ [ကြိုးပို့လေသား သူများထံမှ ကြားရှုံးဖြစ်စေ၊ သူ့ဘာသာ ကြံးစည်းစားရှုံးဖြစ်စေ ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။]

(ဂ) အတွက်လည် အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိ၏၊ သေပြီးနောက်၌ ပျက်စီးခြင်းမရှိ(မြှုံး)၊ သညာရှိ၏ဟူ ထိုအတွက်ပြုသော ပို့ပည်၊ ပည်ကြံးကြေး၊ အနှစ်နှစ်ဝါဒ၌ ပြုခသည့်အတိုင်း ပုံးမအကြောင်း

ပဋိဘာဂနီမိတ်ကို အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိအောင် ချွဲ၍ ထိနိမီတ်ကိုပင် အတ္ထု ဟု စွဲလန်းသူတည်း၊ အန္တာနှစ်ဝါဒ၌ ပြခဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အတ်တောက်ဗာ့ဝါကို ကြံစည်၍ ဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကား—အနာဂတ်အကြောင်းကို ကြံစည်ခြင်းသာ ထူး၏၊ နောက်လာမည့်(စ၊ ၄၊ ၅)ပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုး၏ အယုအဆကိုလည်း အန္တာနှစ်ဝါဒ၌
ပြခဲ့သည်ကို နည်းမျှ၍ သိပါလေး]

(၁) အတ္ထုသည် အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိ၊ သေပြီးနောက်၌ ရောဂါ မရှိ(မြဲ၏)၊ သညာရှိ၏ဟု ထိအတ္ထုကို ပြောဆို၊ ပညာတ်ကြ ဖော်သည်။

(၂) အတ္ထုသည် အဆုံးရှိလည်း ဟုတ်၊ အဆုံးမရှိလည်း ဟုတ်၏၊ သေပြီးနောက်၌ ရောဂါ မရှိ(မြဲ၏)ဟု ထိအတ္ထုကို ပြောဆို၊ ပညာတ်ကြလေသည်။

(၃) အတ္ထုသည် အဆုံးရှိလည်း မဟုတ်၊ အဆုံး မရှိလည်း မဟုတ်၊ သေပြီးနောက်၌ ရောဂါ မရှိ(မြဲ၏)၊ သညာရှိ၏ဟု ထိအတ္ထုကို ပြောဆို၊ ပညာတ်ကြလေသည်။

(၅) အတ္ထုသည် တစ်မျိုးတည်းသော သညာရှိ၏၊ သေပြီး နောက်၌ ရောဂါ မရှိ(မြဲ၏)၊ သညာရှိ၏-ဟု ထိအတ္ထုကို ပြောဆို၊ ပညာတ်ကြလေသည်။ [ဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကား ဈောန်သမာပတ်ကို ဝင်စား နေသွာတည်း၊ သူသည် ဈောန်သမာပတ် ဝင်စားနေခိုက် စိတ်အစဉ်ကို အတ္ထုဟု ယူ၍ ထိအတ္ထုသည် ဈောန်၏ အာရုံတစ်ခုတည်းကိုသာ အာရုံပြုနေသောကြောင်း အမှတ်သည့် တစ်မျိုးတည်းသာ ရှိ၏ဟု ယူလေသည်း]

ပုဂ္ဂိုလ်

(ည) အတ္ထသည် အမျိုးမျိုး သညာရှိ၏၊ သေပြီးနောက်၌ ဓရာဂါ မါမရှိ(မြှင်။)၊ သညာရှိ၏ဟု ထို အတ္ထကို ပြောဆို ပညတ်ကြ လေသည်။ [ဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကား ဈာန်အမာပတ်ကို ဝင်စားသွားမဟုတ်၊ ဈာန်အမာပတ်ဝင်စားသည့်အခါ ဘာရုံ အမျိုးမျိုးကို သိမြင်နေရ သောကြောင့် အတ္ထမှာ အမှတ်သညာ အမျိုးအမျိုး ရှိနေ၏-ဟု ယူဆလေသည်။]

(၉) အတ္ထသည် သေးငယ်စော သညာရှိ၏၊ သေပြီးနောက်၌ ဓရာဂါ မါမရှိ(မြှင်။)၊ သညာရှိ၏-ဟု ထို အတ္ထကို ပြောဆို ပညတ်ကြ လေသည်။ [ဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်ပင်တည်း၊ အကျယ် မချွဲ သဖြင့် ကျွဲ့ငယ်နေသော ကသိုက်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ထို ဈာန် သည်က အာရုံပြုရသောကြောင့် (ဈာန်မိတ်ကို ဖြစ်စေ၊ သညာကို ဖြစ်စေ အတ္ထဟု ယူပြီးလျှင်) အတ္ထသည် သေးငယ်သော သညာရှိ၏ ဟု ယူဆလေသည်။ တစ်နည်း- တချို့၊ ဆရာများက အတ္ထသည် သက်မလောက်၊ မူယောစပါလောက်၊ အကျမြှုလောက် သေးငယ် ဆိုဟု ယူဆကြလေသည်။]

(၁၀) အတ္ထသည် အတိုင်းအရှည် မရှိလောက်အောင် ကြီးကျယ် အသာ သညာရှိ၏၊ သေပြီးနောက် ဓရာဂါ မါမရှိ(မြှင်။)၊ သညာရှိ၏-ဟု ထိုအတ္ထကို ပြောဆို ပညတ်ကြလေသည်။ [ဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကား အကျယ်ချွဲသေးသော ကသိုက်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ဈာန်သညာဖြင့် အာရုံပြုရသောကြောင့် အတ္ထသည် ကြီးကျယ်သော သညာရှိ၏ဟု ယူဆကြလေသည်၊ တစ်နည်း-ဆရာတချို့ကား အတ္ထသည် သက်ရှိ သက်မဲ့ အရာတိုင်းမှာ ရှိ၏း၊ ထို့ကြောင့် အတ္ထသည် အတိုင်းအရှည် ။ (၁၀) ပုဂ္ဂမအပြော

ဝမာက် မပြနိုင်လောက်အောင် မြားမမြားလောက် သည့်အရှင်-ပုံ
ယူဆကြလေသည်။]

(၃) အတ္ထသည် စင်စစ် သုခရှိ၏၊ သေပြီးနောက် ၈ရက် ၁မရှိ
(မြဲ၏)၊ သညာရှိ၏ ဟု ထိုအတ္ထကို ပြောဆိုပညတ်ကြေးလသည်။
[ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား ဒီဗုံစက္ခု အဘိညာဉ်ကို ရှု ထိုအဘိညာဉ်ဖြင့်
အောက်အောက်ဖြစ်လော ရျပါဘုံသိုးထပ်၌ ဈာန်ဝင်စားကာ သုလ
ဝေဒနာ ခံစားနေကြသူတိုကိုမြင်၍ အတ္ထသည် ကေနှစ်စစ် ယခု
လည်း သုခရှိ၊ နောင်ခါစည်း သုခ ရှိပေလိမ့်မည်-ဟု ယူဆလေး
သည်။]

(၁) အတ္ထသည် စင်စစ် ခုက္ခရှိ၏၊ သေပြီးနောက် ၈ရက် ၁
မရှိ(မြဲ၏)၊ သညာရှိ၏ဟု ထိုအတ္ထကို ပြောဆိုပညတ်ကြေးလသည်။
[ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား ဒီဗုံစက္ခုဖြင့် ၄ရေားတိုကို မြင်၍ အတ္ထသည်
ကေနှစ်စစ် ယခုလည်း ခုက္ခခံရ၊ နောင်ခါလည်း ခုက္ခခံရလိမ့်မည်
ဟု ယူဆလေသည်။]

(၂) အတ္ထသည် သုခ၊ ခုက္ခ ၂ မျိုးလုံးရှိ၏၊ သေပြီးနောက်၌
ရောက် ၁မရှိ(မြဲ၏)၊ သညာရှိ၏ ဟု ထိုအတ္ထကို ပြောဆိုပညတ်ကြေး
လသည်။ [ဤသူကား လူ့လောက၌ သတ္တဝါတိုကို မြင်၍
ပြောသူတည်း။]

(၂) အတ္ထသည် အခုက္ခမသုခ (ဥပေက္ခာ) ရှိ၏၊ သေပြီး
နောက်၌ ရောက် ၁မရှိ(မြဲ၏)၊ သညာရှိ၏-ဟု ထိုအတ္ထကို ပြောဆို
ပညတ်လသည်။ [ဤသူကား ဒီဗုံစက္ခုဖြင့် ဥပေက္ခာဈာန် ဝင်စား
လေ့ရှိသော ဝဝဟပိုလ် ပြုဟန်များကို မြင်၍ ပြောသူတည်း။]

ပုဂ္ဂိုလ်မြဲ

နိဂုံး

သို့ကြောင့်... ဥစ္စမာယာတန် အယူရှိကုန်၊ သညီဝါဒရှိကုန်သော သို့ သမက မြားယွေးက တို့သည် ဤ တစ်ဆယ့် ခြောက်ပါးသော အကြောင်းပြတိဖြင့် အတွက် သေပြီးနောက်၌ သညာရှိ-ဟု ပြောဆို ပညတ်ကြလေသည်။ ဥစ္စမာယာတန်က သညီဝါဒရှိသူ ဟုသမျှတဲ့ သည် ဤ တစ်ဆယ့် ခြောက်ပါးသော အကြောင်းဘို့ဖြင့် ဖြစ်စေ၍ ဤ တစ်ဆယ့် ခြောက်ပါးတွင် တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းဖြစ် ဖြစ်စေ သေပြီးနောက်၌ အတွက် သညာရှိ၏ ဟု ပညတ်ကြလေ သည်။ ဤ တစ်ဆယ့် ခြောက်ပါးမှ တပါး ဥစ္စမာယာတန်သညီဝါဒ ပညတ်ဖို့ရန် အကြောင်းမရှိတော့ပြီ။ [ဤမှနောက်၌ သူ့ပေါ်တော်တော် ပြခန်း ဝေနာကမ္မားနှင့် နိဂုံးချုပ်ချုံးမှာ ရှေး သယတဝ ဝါအတိုင်းပင်တည်။]

နှစ်ယ ဘာကဝ ၅၇ ပြီး၏။

([ဥစ္စမာယာတန် သညီဝါဒ ၁၆-၅၈ မှတ်၍၏])

အကြောင်းပြ ၁၆မျိုး ဟူရန် ပါ့၌တော်ဝယ် အကြောင်းပြ စကား ကို ယခုစာအုပ်များ၌ မတွေ့ရ၊ စကားချုံးထားဟန် တူ၏။ အကြောင်း ပြပုံး ထင်ရှားအောင် "သူသည် ဤသို့ ပြောဆို၏။ (၅၆) အဘယ်သို့ ပြော ဆိုသနည်း။) အတွက်သည် ရှုပ်သဘောရှိ၏။ သေပြီးနောက် ရောဂါမရှိ၊ သညာလည်းရှိ၏။ ဘုံးကြောင့် သိနိုင်သနည်း၎င်း၊ ပါသည် စရိယနှင့် သတိ ညျက်ကို အခြေခံ၍ ဤဗျားစားလေရာ (ပဋိဘာဂနိမိတ်ရှုပ်ကို သိသော)။ များနှင့်ရသည်။ ထို့ကြောင့် အတွက်သည် ရှုပ်သဘောရှိ၏ ဟု ၎င်းသိနိုင် ပုံမှုအကြောင်း

ဥစ္စမာယာတနိက ဘို့ကျွန်ုပ်။ ဥစ္စမာယာတနိက အသည်းဝါဒ အထည်ဝါဒ ၈၂-ပါး ရှိကြကျိုးသော သမဂတ် မြားဟန် တချို့၊ ရှိကြ၏၊ သူတိသည် ရှစ်ပါးအော အကြောင်းပြတ္တုဖြင့် အတ္ထကိုလောပြီးနောက်၌ သညာမရှိဟု ပြောဆို ပညတ်ကြလေသည်။ သူတိသည်လည်း ဘယ်အချက်ကို စဲ၍ ပြောဆို ပညတ်ကြသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ [ထိအမေး၏ အဖြေကို အစဉ် အတိုင်း ရှစ်ပါးလုပ်ပြည့်မည်။]

(က) အတ္ထသည် အမြှောင်းအလွှာသဘောရှိ၏ တစ်နည်း-ရှုပ် သဘောရှိ၏၊ သေပြီးနောက်၌ ရောဂါမရှိ(မြှုပ်)၊ သညာကားမရှိ၊ ဤသို့ ထိအတ္ထကို ပြောဆိုပညတ်ကြလေသည်။ [ဤ၏ အောင် စုံသုတေသန၏ အတ္ထဟု ယူ၍ ထို အတ္ထ၏ အပြောင်းအလွှာရှိ(ရပ်သဘောရှိပုံး), မြပ်မှာ ရှေးသည်။ (က) အတိုင်းသာတည်း၊ သေပြီးနောက်၌ကား အသည်တော်သုတေသနရောက် နေသူကို မြင်ရှု၍ ထိရေးသာဝက အတ္ထသည် သေပြီးနောက်၌ သညာ မရှိတော့ဟု ယူဆလေသည်။]

(ခ) အတ္ထသည် ရှုပ်သဘောရှိ၊ သေပြီးနောက်၌ ရောဂါမရှိ(မြှုပ်)၊ သညာကား မရှိ၊ ဤသို့ ထိအတ္ထကို ပြောဆို ပညတ်ကြလ

မွေသည်။^၃ ဟူသော စကားကို ပြု-မှ စဲ၍ ၁၀ အတိုင်း ထည့်စွာင်းပြန့်၊ သူ၏ ယူဆချက်၌ အကြောင်းပေါ်လာနိုင်မည်၊ ဤဥစ္စမာယာတန်သည် ၁၀ အောင် ရပ်ရှိ-မရှိနှင့် စပ်၍-၏၊ အဆုံးရှိ-မရှိနှင့် စပ်၍-၏၊ သညာ၏ တစ်ခု၊ အများ၊ အငယ်၊ အကြီးနှင့် စပ်၍-၏၊ သူ၏ စုကိုနှင့် စပ်၍-၏၊ ပေါင်းတစ်ဆယ့်ခြား၏ပါး ဖြစ်သည်။

ပဋိမာဏ္ဍာ

သည်။ [ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား ခန္ဓာဝါး၊ ဒါးတွင် သည့်က္ခနာကို အတွေ့ဟု ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ထိုသညာ(သည့်က္ခနာ)မှာ အခြား သည့် တစ်မျိုး မရှိသောကြောင့် သေပြီးနောက် သည့်မရှိဟု ယူသည်။]

(က) အတွေ့သည် ရုပ်သဘောအရှိသည်း ဟုတ်၏၊ ရုပ်သဘော မရှိသည်း ဟုတ်၏၊ သေပြီးနောက်၌ ရောက ပါမရှိ (မြဲ၏)၊ သည့် ကား မရှိ၊ ဤသို့ ထိုအတွေ့ကို ပြောဆို ညာ၍ ကြောလသည်။ [ဤပုဂ္ဂိုလ် ကား သည့်နှင့်တက္ခ ရုပ်၊ နာမ် အားလုံးကို အတွေ့ဟု ယူ၍ ထိုအတွေ့မှာ အခြားသည့်တစ်ခု အပိုမရှိသောကြောင့် သေပြီးနောက်၌ သည့်မရှိဟု ယူသည်။ သေပြီးနောက်သာ မဟုတ်၊ မသေခို လည်း အခြားသည့် အပိုမရှိ၊ သို့သော် နောက် အနှာဂတ် အကြောင်းကို တွေးဆော့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ ‘သေပြီး နောက်၌’ဟု နေရာတိုင်းပါနေသည်။]

(ဃ) အတွေ့သည် ရုပ်သဘောရှိသည်လည်းမဟုတ်၊ ရုပ်သဘော မရှိသည်း မဟုတ်၊ သေပြီးနောက်၌ ရောက ပါမရှိ(မြဲ၏)၊ သည့်ကား မရှိ၊ ဤသို့ ထိုအတွေ့ကို ပြောဆို ပညတ်ကြောလသည်။ [ဤသူကား တကိုပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ သူတစ်ဦးထံမှ ကြားရှုဖြစ်စေ၊ မိမိဘာသာ စဉ်းစားရှုဖြစ်စေ ဤ။။။ ဒါကို ယူထားလေသည်။]

(င) အတွေ့သည် အဆုံး အပိုင်းအခြား ရှိ၏၊ သေပြီးနောက်၌ ရောက ပါမရှိ (မြဲ၏)၊ သည့်ကား မရှိ၊ ဤသို့ ထိုအတွေ့ကို ပြောဆို ပညတ်ကြောလသည်။ [ဤသူကား အကျယ်မချုပ်သော ကသိုက်း ရုပ်ကို အတွေ့ဟုယူ၍ ထိုကသိုက်းရုပ်မှာ မှတ်သားတတ်သော သည့် သဘောမရှိစောကြောင့် ‘အသည်း=သည့်မရှိ’ဟု ယူလသည်။
ပဋိမဇာကြိမ်

နောက် ၃-၁ ဒါ၍၌ အဆုံးမရှိပုံ၊ စသည်ကိုလည်း ချေးအန္တာနှင့် ဒါ၍
နည်းမြှုပ် သိုးလေ။]

- (၁) အတ္ထသည် အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိ။
- (၂) အတ္ထသည် အဆုံးလည်းရှိ၊ အဆုံးလည်းမရှိ။
- (၃) အတ္ထသည် အဆုံးရှိသည်း မဟုတ်။ အဆုံးမရှိလည်း
မဟုတ်။

သေပြီးနောက် ရောဂါမရှိ(မြင်)၊ သညာကားမရှိ၊ ဤ နှီးထိအတ္ထ
ကို ပြောဆို ပညတ်ကြလေသည်။

အိက္ခာတို့ - ဥစ္စမာယာတနိုက အသည်းဝါဒ ရှိကုန်သော ထို
သမက ပြောဟန်တို့သည် ဤ ၁-ပါးသော အကြောင်းပြတိဖြင့်
အတ္ထကို သေပြီးနောက်၌ သညာမရှိဟု ပြောဆိုပညတ်ကြလေသည်၊
ဥစ္စမာယာတနိုက အသည်းဝါဒ အရှိနှိုး တူသူးမျှတို့သည် ဤ ဂါပါးသော
အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြစ်စေ၊ ဤ ၁ ပါးတူငဲ့ တစ်ရဲးပါးသော
အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြစ်စေ အတ္ထကို သေပြီးနောက်၌ သညာမရှိဟု
ပြောဆို ပညတ်ကြလေသည်။ ဤ ၁ ပါးမှုတစ်ပါး(ဥစ္စမာယာတန်
အသည်းဝါဒ ပညတ်တို့ရန်) အကြောင်းမရှိတော့ပြီ၊ (ဤမှ နောက်၌
သူ့ပည့်တည်ကြခန်း ဝသည်မှာ ရှေးအတိုင်းသာတည်းဗျာ)

ဗုတ်ချက်။ ဤ ဥစ္စမာယာတနိုက အသည်းဝါဒ၌ ကျပ် ၅၅၂၇၄
ပို့၏ ၄၊ အဆုံး ၅၇၇၇၉ ပို့၏ ၄၇၇၇၄ ပို့၏ ၄၊ ပေါင်း ၈ ပါးတည်း။
ပုံးပကြော်

၉၃။မှာယာတနိက
နှစ်သညီ နာသညီ
ဝါဒဂံ-ပါး

ဘိက္ခဗျို့ - ဉာဏ်မှာယာတနိက နောက်သည်
နာသညီဝါဒ ရှိကုန်သော သမက ပြာဟွာက
တခါး၍၌ကြကုန်၏၊ သူတို့သည် ရှစ်ပါးသော
အပြောင်းပြည့်ဖြင့် အတွက် သေပြီးနောက်
၌ သညာရှိလည်း မဟုတ်၊ သညာမရှိလည်း မဟုတ်ဟွေး ပြောဆို
ပည်ကြလေသည်။ သူတို့သည်လည်း အဘယ်အချက်ကို စွဲ၍
ပြောဆိုပည်ကြသည်းဟု မေးဖွှာယ်ရှိ၏။ [ထိအမေး၏ အဖြောက်
အဓိုဒ်အတိုင်း ပြလိမ့်မည်။]

(က) အတွက် အပြောင်းအလွှာ သဘောရှိ၏၊ တစ်နည်းရှုပ်
သဘောရှိ၏၊ သေပြီးနောက်၌ ဇောဂါမရှိ၊ သညာရှိလည်း မဟုတ်၊
သညာမရှိလည်း မဟုတ်၊ ရှိသို့ ထိအတွက် ပြောဆို ပည်ကြလေ
သည်။ [ရှိသူကား သေနေတုံးအခါ၊ သေပြီးနောက် ပုံးသင်
နေတုံးအခ ၍၍ အမှတ်သညာသည် ပကတိ ရှိုးရာအခ ဂါက့်သို့ မထင်
ရှားဘဲ အားသေးလှုသောကြောင့် အတွမှာ သညာရှိတယ် ဟုပ်
မဆိုလောက်ရကား “နောက်သညီ=သညာရှိလည်း မဟုတ်”ဟု ယူ၍
သညာလုံးဝမရှိလည်း မဟုတ် (သိမ်သိမ်ဖွှံ့မွှံ့ကား ရှိနေသေး)
သောကြောင့် “နာသညီ(န+အသညီ)=သညာမရှိလည်း မဟုတ်”
ဟု ပြောဆိုလေသည်။]

(ခ) အတွက် ရုပ်သဘော မရှိ။

(ဂ) အတွက် ရုပ်သဘောလည်း ရှိ၏၊ ရုပ်သဘောလည်း
မရှိ။

ပရီးမာကြေးမြို့

- (အ) အတ္ထသည် ရပ်သဘာအရှိလည်း မဟုတ်၊ ရပ်သဘေး
မရှိလည်း မဟုတ်။
- (ဃ) အတ္ထသည် အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိ။
- (စ) အတ္ထသည် အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိ။
- (ဆ) အတ္ထသည် အဆုံးလည်းရှိ၊ အဆုံးလည်း မရှိ။
- (၁) အတ္ထသည် အဆုံးရှိလည်း မဟုတ်၊ အဆုံး မရှိလည်း
မဟုတ်၊ သေပြီးနောက်၌ ရောဂါမရှိ၊ သညာရှိလည်း မဟုတ်၊
သညာမရှိလည်း မဟုတ်၊ ဤသို့ ထို အတ္ထကို ပြောဆို ပညတ်ကြ
လေသည်။

[ဤဝါဒများ၏အဓိပ္ပာတိကို ရွှေးသည်၏အကိုနည်းမို့၍ သိပါ
လေ။] ဘိက္ခာတိ—ဥဇ္ဈာလာသာတနိက နောက်သည်၏ အခြား
သော ထို သမဏ ပြာဗွဲကတိသည် ဤ ဂ ပါးသော အကြောင်းပြု
တိဖြင့် အတ္ထကို သေပြီးနောက်၌ သညာရှိလည်း မဟုတ်၊ သညာ
မရှိလည်းမဟုတ်ဟု ပြောဆို ပညတ်ကြလေသည်၊ ဥဇ္ဈာလာသာတနိက
နောက်သည်၏ အခြား ပူးပူးတွင် တစ်မားပါးဖြင့်ဖြစ်ခေါ် အကြောင်းပြု
ဂ ပါးတိဖြင့်ဖြစ်ခေါ်၏ ဤ ဂ ပါးတွင် တစ်မားပါးဖြင့်ဖြစ်ခေါ် အကြောင်းပြု
ကို သေပြီးနောက်၌ သညာရှိလည်း မဟုတ်၊ သညာ မရှိလည်း
မဟုတ်ဟု ပြောဆိုပညတ်ကြလေသည်၊ ဤဂ ပါးမှတစ်မားပါး(ဥဇ္ဈာလာ
သာတန် နောက်သည်၏ အကြောင်းတစ်မား
မရှိတော့ပြီ။ [ဤမှနောက်၌ သမ္မတည့်ခန်း စသည်မှာ ရွှေး
အတိုင်းသာတည်း]

ပဋိမအကြောင်း

ဦးညွှန်စွဲဝါး ဘိက္ခုတိ....ဥစ္စာအယူ ရှိကုန်သော သမဏ
ဂျီး ပြာဟွာကတေသာ၍ရှိကြ၏၊ သူတိသည် ၂ မျိုးသော
အကြောင်းပြတိဖြစ် ထင်ရှားသော သတ္တဝါ၏
ပြတ်ခြင်း၊ ယျက်စီးခြင်း၊ ကင်းပျောက်ခြင်းကို ပြာဆုံးပည်
ကြ၏၊ သူတိသည်လည်း ဘယ်အချက်ကိုစွဲ၍ ပည်ကြသနည်း ဟု
မေးဖွှဲယူရှိ၏။

(က) ဘိက္ခုတိ....ဤလောက်၏ တချို့ သမဏ ပြာဟွာသည်
ဤထို့ပြောလေ့ရှိ၏၊ ဤထို့အယူရှိ၏၊ (ရှုပ်ကား) - အရှင်တိ....
အကြောင်းကြောင့် ဤအတွေးသည် ရပ်ရှိ၏၊ မဟာဘုတ်
လေးပါးအစုအဝေးသာတည်း၊ မိဘတို့သုက်သွေးကြောင့်ဖြစ်၏။
ထိုသို့ မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်၍ မိဘတို့ သုက်သွေး
ကြောင့် ဖြစ်ရသော ရပ်ရှိ သတ္တဝါ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်

ဦးညွှန် = “အတွေးဝါသည် သေလျှင် အဆက်မရှိ ပြတ်ပေါ်တော့၏”
ဟူသော အယူကို “ဦးညွှန်ဝါး” ဟု ခေါ်သည်။ “ဒီဘဝ လုပ်ချင်တာ
ကို လပ်၊ သေလျှင် ပြီးတာဘဲ” ဟု ပြောသူတို့သည် ဦးညွှန်ဝါးရှိသူ ဖြစ်
ပေလိုပ်မည်။

(က) ဤသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ရပ်တရားကို ဗာရင်းခံ၍ တစ်ကိုယ်လုံးကို
အတွေးဟု ယူဆတား၏၊ ထိုအတွေး၏ အကြောင်းရင်းမှာ မိဘတို့ သုက်သွေး
တည်း၊ (သူ့အလိုအားဖြင့် ကံတရားသည် ဗာရင်းခံမဟုတ်၊ ကံတရား
လည်း မဆိုင်၊ ဗုဒ္ဓတရားတော် အလိုကား ကံတရားသည် ဗာရင်းခံဖြစ်၏၊
မိဘသုက်သွေးကား အတောက်အပံ့သာ၊ ဥပမာ - သစ်ပုင်ပေါက်ရှု၍
မျိုးစွဲသည် ဗာရင်းခံ၊ မြေ ရေကား အတောက်အပံ့သာ ဖြစ်သကဲ့သွှေ့
(၁၂) ပုဂ္ဂမအပြုံ

ပျက်စီးလျှင် (အတ္ထလည်း) ပြတ်စဲ ပျောက်ပျက်တော့မ်း၊ အေပြိုး
နောက် ဘာမျှ မဖြစ်တော့ချော့၍ ဤသို့လျှင် တချို့ ဆမဏမြားဟွာ
တို့ထည် ထင်ရှားရှိသော ထဲတွင် စိုး ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ကင်း
ပျောက်ခြင်းကို ပြောဆို ပည်တွက်လေသည်။

(ခ) လူ့ဘဝ-တစ်ဘဝမျှဖြစ် ပြတ်စဲခြင်းဟု ပြောဖော်ရှိသော
ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ ပြောပြုခြင်း၊ (ပြောပိုကား)-အရှင်....
သင်ပြောအပ်သော(လူ့တစ်ဘဝဆုံးလျှင် ပြတ်စဲသော)အတ္ထလည်း
ရှုပါပေ၏၊ မရှိနိုင် ဟု ငါမပြောလိုပါ။ သို့ရာတွင် ဤလူ့ဘဝ-
တစ်ဘဝမျှဖြစ် ဤ အတ္ထလည်း ကောင်းကောင်း မပြတ်စဲသေး၊
နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ရုပ်လည်း ရှုပေသော ကာမာဝစရနတ်ပြည်တွင်
ပါစ်သော နတ်သူမာအာဟာရကိုစားသော အတ္ထတစ်မျိုး ရှုပေသေး
၏၊ ထိုအတ္ထကို သင်မထိ၊ သင်မပြင်၊ ငါထိန်၊ ငါပြင်၏၊ ထိုနတ်
ဘဝ အတ္ထလည်း သေပြီးနောက် အဆက်မရှိ ပြတ်စဲတော့မ်း၊ ဘာမျှ
ထင်ရှု မဖြစ်တော့၊ ဤအခါကျမှ အတ္ထလည်း ကောင်းကောင်း
ပြတ်စဲချင်ဟု ပြောဆိုလေသည်။

တည်း၊) မိဘတို့သုက်သွေးကို အရင်ခံရှု ဖြစ်လာသော ထို ရှုပ်ခန္ဓာသည်
ပထဝီ၊ အာပေါ့၊ တေဝော၊ ဝါယော (မြေဓာတ်- ရေဓာတ် - အငွေ့၊
ဓာတ်နှင့် လေဓာတ်) အစုအဝေးသာ ဖြစ်၏၊ ထို ကြောင့် ထိုကိုယ်ခန္ဓာ
ရှုပ်အစုအဝေးသည် သေလျှင် ပြတ်စဲ၏၊ အဆက်မရှိတော့ဟု ယူဆလေ
သည်၊ ကံတရားကိုထည်းရှု မစဉ်းစားလျှင် ထိုအယူဝါဒကို ဘာဘာကျေသူ
များအပေါ်လိုပ်မည်။

ပွဲမအကြော်

(ဂ) နှစ်ဘဝဆုံးမှ အတွေးသည် အပြီးသတ် ပြတ်စဲ၏ ဟူမြောလျော့ရှိသော ထို့သူ၊ ကို အခြားသွာက ပြောပြန်သည်မှာ-အရှင်-သင်ပြောအပ်သော အတွေးသည် ရှုပါပေ၏မရှိနိုင်ဟု င မေဆိုလိုပါ။ သို့ရာတွင် ဤနတ်ဘဝဆုံးရုံးဖြစ်ရှိ ဤ အတွေးသည် ကောင်းကောင်း မပြတ်စဲသေး၊ အရှင်... ပြဟ္မာ့ပြည့်စွမ်းဖြစ်သော ရှစ်လည်း ရှိသော စျောနိုင်ကြောင်းဖြစ်သော အင်္ဂါးကြီးယော အားလုံးနှင့်ပြည့်စွမ်းဖြစ်သော စက္ခ၊ သောတစဝသော လူနှင့်တို့ မယ်တေလျှော့သော(မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်နှင့်တက္က၊ အင်္ဂါးကြီးယော အပြည့်အစုံပါသော) အတွေးသည်မျိုးရှိသေး၏၊ ထိုအတွေးကို သင် မသိမမြင်၊ င ဦးသိမြင် ၏၊ အရှင်....ထိုအတွေးသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးပြီးနောက် အဆက်မရှိ ပြတ်စဲတော့၏၊ ဘာမျှထပ်ရှုမဖြစ်တော့၊ ဤအခါကျမှ အတွေးသည် ကောင်းကောင်း ပြတ်စဲ၏ဟု ပြောပြလေသည်။

(ဃ) မြေဟ္မာဝ အဆုံးကျမှ အတွေးသည် အပြီးသတ် ပြတ်စဲ၏ ဟူမြောလျော့ရှိသော ထို့သူ၊ ကို အခြားသွာက ပြောပြန်သည်မှာ-အရှင်.... သင်ပြောအပ်သော အတွေးသည် ရှုပါပေ၏၊ မရှိနိုင်ဟု င မေဆိုလိုပါ။ သို့ရာတွင် ဤမြေဟ္မာဝ ဘဝဆုံးရုံးဖြစ်ရှိ ဤအတွေးသည် ကောင်းကောင်း မပြတ်စဲသေး၊ အရှင်-ရှုပ်သညာ၊ ထို့ကို အကုန်

၁။ အရှုပ်စျော် ၄ ပါးတွင် ပဋိမဖြစ်သော အာကာသသန္တို့သတန စျော်ကို ရအောင် အားထုတ်သည်၊ ရှုပ်စျော်ကိုလည်းကောင်း၊ ရှုပ်စျော်၏ အာရုံဖြစ်သော ကသိုက်းရှုပ်ကိုလည်းကောင်း (အာရုံမပြုဘဲ) ငကျားလွန်နိုင်မှ ထိုစျော်ကိုရ၏၊ ထို့ကြောင့် “ရှုပ်သညာ = ရှုပ်နှင့် စပ်ဆိုင် သော အမှုတ်သညာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း” ဟု ဆိုသည်။
ပဋိမအကြော်

အင်လွန်ပြောက်ခြင်း၊ ပဋိစာသညာ”တို့၏ ချုပ်ခြင်း၊ နာန္တူသညာတို့ကို” နှလုံးပသွဲးခြင်းကြောင့် ကောင်းကင်ဆည် အဆုံးဖြင့်အခြား ပရီးဖူးဖူးကာ (အရွပ်အေးဘုတ်တွင် ပုံမှန် ပြောသော) အကာအာန္တာယတန်ဘုံး၌ ဝန်ကြော အတွက်မျိုးရှိသေး၏၊ ထိုအတွက် အင်ဆည် အသီပြင်၊ ငါသာ သီပြင်၏၊ အရှင် .. ထိုအတွက် အရွပ်နာမ်သမီးအပေါင်း ပုဂံမီးပြီးမှ လုံးဝပြတ်ခဲ့၏၊ ဘာမျှထဲ၍ ပြောပြီးတော့၊ ဤအေးကြော အတွက် ကောင်းကောင်း ပြတ်ခဲ့၏ဖူးဖူးပြောပြီးလေသည်။

(c) ပုံမှန် အရွပ်ဘဝဆုံးမှ အန္တသည် အပြီးသတ် ပြတ်၏ဟု ပြောလေလိုက်သော ထို့ကို အခြားဘုက် ဝပြာပြန်သည်မှာ- အရှင်-သင်ပြောအပ်သော အတွက်ဆည် ရှိပါပေ၏၊ ပရီးဟု ငါ ပဆိုလိုပါ။ သို့မှတဲ့ ဤပုံမှန် အရွပ်ဘဝ ဆုံးရှုံးပြု့ ဤအတွက်ဆည်

၁။ ရွပ်ရှိစာသော အာရုံးပါးပါးနှင့် စက္းပသာမစေသော ဝဏ္ဏာရိ ငါးပါးတို့၏ ထို့ကို “ပရီးလု” ဟု အောင်၏၊ ထိုသို့ ထို့ကိုသည်အတွက် ပြစ်ပေါ်လာသော အမှတ်သညာကို “ပရီးလုသညာ” ဟု အောင်၏ ထို့ မှာနိုင် ဘားထုတ်သုည် မျက်စိပြင် နားကြေား၊ စသည်နိုင်စာသွေး ထို့မှာနိုင် မရနိုင်သေး၊ ထို့ကြောင့် “ပရီးလုသညာ”=ပွံ့ဗုံး၊ ပွံ့ဗုံးထို့၏ ထို့ကိုမှုပ်ကြောင့် ပြစ်သော ဒွေးပွဲပို့ညားနှင့်ယဉ်စာသော သညာအားလုံး ချုပ်ခြင်း” ဟု ဆိုသည်။

၂။ ရွပ်သညာ ပရီးလုသညာမှာ ကြိုင်းသော ကာဆီတ်ဆုံးဖွံ့ဗုံးသွေး သညာစာကို “နာန္တူသညာ” = (ရွပ်ရှိရှိလဲ မှတ်၊ သွေ့ရှိရှိလဲ မှတ် စသည်ပြင်) သငော အမျိုးမျိုးရှိသော အညာ” ဟု ဆိုသည်၊ ထို့သညာ ရွှေ့ဗို့ နလုံးပသွဲးနှုံး အာရုံးပြု့ပါ ထိုပုံမှန် အရွပ်ရှိရှိ စာသွေးသည်။ ပုံမှန်

ကောင်းကောင်း မပြတဲ့သေး၊ အရှင်.. အာကာသာန္တာယတန် စျောန်း ထိချာန်း၏ အာရုံကို အကုန်အစင် လှန်မြောက်၍ “အနှစ် ဝိညာက်”ဟု ကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများလျက် ခုတီယ အရှုပ ဝိညာဏ္ဍာ ယတန်ဘုံး၏ ကပ်စောက်သော အထွေတစ်မျိုး ရှိသေး၏၊ ထိအတ္ထကို သင်သည် မသိမြင်၊ ငါသာ သိမြင်၏၊ အရှင်... ထိအတ္ထသည် ထိနာမ်တရားစု ပျက်စီးပြီးမှ လုံးဝ ပြတဲ့၏၊ ဘာမျှ ထပ်၍ မဖြစ်တော့၊ ဤအခါကျမ္မာ အတ္ထသည် ကောင်းကောင်း ပြတဲ့၏- ဟု ပြောပြီလေသည်။

(၁) ခုတီယ အရှုပဘဝဆုံးမှ အတ္ထသည် အပြီးသတ် ပြတဲ့ ၏ဟု ပြောလေရှိသော ထို့သူ့ကို တခြားသွားသွား ပြောပြန်သည်မှာ- အရှင်။ သင်ပြောအပ်သော အတ္ထသည် ရှုံးပါပေ၏၊ မရှိဟု- ငါမသိလိုပါ၊ သို့စုတွင် ဤ ခုတီယ အရှုပဘဝဆုံးရုံးမှုဖြင့် ဤအတ္ထ

၁၊ ခုတီယအရှုပစျောန်းကို အားထုတ်သူသည် ပွဲမ အရှုပဖြစ်သော အာကာသာန္တာ ယတန်စျောန်းကိုလည်းကောင်း၊ ထိ စျောန်း၏ အာရုံဖြစ် သော ကောင်းကိုလည်းကောင်း မဝင်စားဘဲ ကျော်လွန်နိုင်မှ ဝိညာဏ္ဍာယတန်စျောန်းကို ရနိုင်သည်။

၂၊ “ဝိညာဏံ=ငါ ရအပ်ပြီးသော ပဋိမအရှုပ (အာကာသာန္တာ ယတန်) ဝိညာဉ်သည် + အနှစ်=အနှစ် ကောင်းကင်ကို အာရုံပြုနိုင်ပါ ပေစွဲ”ဟု သူရပြီးသော စျောန်းကိုပင် ချီးမွမ်းလျက် အာရုံပြုနေရသည်၊ ဤသို့ အာရုံပြုနေခြင်းသည်ပင် ခုတီယ အရှုပစျောန်း ရှိုံးရန် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်တော့၏။

ပွဲမအကြိုင်

သည် ကောင်းကောင်း မပြတ်ခဲ့သေး၊ အရှင်.... ဝိဉာဏ္ဍာယတန် စျောန်း ထိစျောန်း၏ အာရုံကို အကုန်အစင် လွန်မြောက်၍ “နထိုကို့” ဟု ကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများလျက် တတိယ အရှုပအာ ဘိဉာဏ္ဍာယတန်ဆုံး ကပ်နေက်သော အတ္ထတစ်မျိုး ရှိသေး၏၊ ထို အတ္ထကို သင်သည် မသိမြင်၊ ငါသာ သိမြင်၏၊ အရှင်.... ထိုအတ္ထသည် ထိုနာမ်တရားစု ပျက်ပြီးမှ လုံးဝ ပြတ်စုံ၏၊ ဘာမျှ ထပ်၍ မဖြစ်တော့၊ ဤအခါ ကျေမှု အတ္ထသည် ကောင်းကောင်း ပြတ်စုံ၏-ဟု ပြောပြုလေသည်။

(ဆ) တတိယ အရှုပဘဝဆုံးမှ အတ္ထသည် အပြီးထတ် ရပ်စုံ၏ ဟု ပြောပြုလေရှိသော ထိုသူ့ကို အခြားသူက ပြောပြန်သည်မှာ— အရှင်.... သင်ပြောအပ်သော အတ္ထသည် ရှုပါပေ၏၊ မရှုဟု ငါမဆို လိုပါ။ သို့ရာတွင် ဤတတိယ အရှုပဘဝဆုံးရုံမျှဖြင့် ဤအတ္ထသည် ကောင်းကောင်း မပြတ်ခဲ့သေး၊ အရှင်... အာကိဉာဏ္ဍာယတန်စျောန်း ထိုင့် ထိုစျောန်း၏ အာရုံကို အကုန်အစင် လွန်မြောက်၍ “သန္တမေတာ

၁။ အထက်အရှုပစျောန်းကို အားထုတ်လိုသူသည် အောက်အရှုပစျောန်း နှင့် ထိုစျောန်း၏အာရုံကို လုံးလုံးတိုး ကျော်လွန်စေရသည်၊ ထို့ကြောင့် တတိယအရှုပစျောန်းကိုအားထုတ်ရန် ဝိဉာဏ္ဍာယတန်စျောန်း ထိုစျောန်း၏ အာရုံကို ကျော်လွန်ရသည်။ “နထိုကို့=ဘာမျှမရှိ” ဟု အာရုံပြုခြင်း သည် တတိယ အရှုပစျောန်း၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းတည်း၊ “ဘာမျှမရှိ” ဟုရှုံးပစ္စမ အရှုပစျောန်း လုံးဝချုပ်ကွော်သည်အခါ ဥပါဒ်လည်း မရှိ၊ ဘင်လည်း မရှိ၊ ဤသို့ ဘာတစ်ခုမှ မရှိခြင်းဟူသော “နထိုဘော ပညတ်” အော် ပညတ် တစ်မျိုးတည်း၊ ထိုပညတ်ကို အာရုံပြု၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရသည်။
ပွွဲမအကြို့

မနီတမတ်”ဟု ကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများလျက် စတုတ္ထအရှပ နေဝါယဉ်၊ နာသာ နာသညာယတနာဘုံသို့ ကပ်ရောက်လော အထူ တစ်မျိုး ရှိခဲ့သော်၊ ထိုအတ္ထကို သင်သည် မသိမြင်၊ ဝါယာ သိမြင်၏၊ အရှင်၊ ထိုအတ္ထသည် ထုနာမဲ့တရားစု ပျက်စီးပြီးမှ လုံးဝပြတ်ခဲ့၏၊ ဘာမျှ ထပ်ရှု မဖြစ်တော့၊ ဤအခါကျမှ အတ္ထသည် ကောင်းကောင်း ပြတ်ခဲ့၏- ဟု ပြောပြလေသည်။

ဘိက္ခတို့၊ ဥဇ္ဈိုဒ္ဒအယူ ရှိနှင့်သော သမဏြာဖြာဟွာတို့သည် ဤ ဂု-မျိုးသော အကြောင်းပြတ္တုဖြင့် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်ခဲ့ပျက်စီး ကင်းပျောက်ခြင်းကို ပြောဆုံးပညတ်ကြလေသည်။ ဥဇ္ဈိုဒ္ဒဝါဒ အယူရှိသူ ဟူသမျှ ဤ ဂု-မျိုးဖြင့်သော ပညတ်ကြရ၏၊ ဤ ဂု-မျိုးအပြင် ဥဇ္ဈိုဒ္ဒဝါဒပညတ်ဖို့ရှိ အကြောင်းတင်မျိုး မင့်တော့ပြီ။ [ဤမှနောက်၌ သဗ္ဗည့်တည်၏၊ ဝေအနာကမ္မဋ္ဌာန်း၊ နိဂုံးတို့မှာ ရွှေးအတိုင်းသာတည်း။]

နိုင်စွမ့်နိုဗာန် ဘိက္ခတို့၊ နိုင်စွမ့်နိုဗာန်ဝါဒ အယူရှိကြသော ဝါဒငါးပါး၊ သမဏြာဖြာဟွာတော်ရှိကြ၏၊ သူတို့သည် ဝါးမျိုးသော အကြောင်းပြတ္တုဖြင့် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ မွန်ပြတ်သော ဒိုင်စွမ့်နိုဗာန်ကို ပြောဆုံးပညတ်ကြ၏။

၁။ သတ္တု + စတု = ဤ တတိယ အရှပဓာန်သည် ပြစ်သက်ပါပေစွာ၊ ပဒါတ်+ စတု= ဤတတိယ အရှပဓာန်သည်+ မွန်ပြတ်ပါပေစွာ၊ ဤသို့မြို့ ရပြီးသော တတိယ အရှပ အာကိခို့ညာယတနာဓာန်ကို ချီးမွမ်းလျက် စီးပွားခြင်းသည်ပင် စတုတွေ အရှပဓာန်၏ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်တော့သည်။
“နိုင်စွမ့်နိုဗာန်=လက်ရှိခန္ဓာကိုယ်ခြားကြောင်း၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ကို ‘ဒိုင်စွမ့်နိုဗာန်=လောက်ရှိနိုဗာန်’”ဟု ခေါ်သည်၊ ထို့ကြောင့် တော်၊ ပည့်မအကြောင်း

သူတို့သည်လည်း ဘယ်အချက်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြသနည်း— ဟု ဖော်ပွဲယှဉ်၏။

(က) ဘို့ဘုံး— ဤလောက်၏ တချို့သမဏ္မာမြားဟန်သည် ဤသုတေသနရုံး၊ ဤသုတေသနရုံး၊ အသုတေသနရုံး၊ (ရှိပုံကား) အရှင်အကြံ အကြောင်းအကြောင့် ဤအတ္ထသည် ကာမဂ္ဂ၏ ဦးပါးဖြင့် တင့်တယ် စံပယ်လျက် ခံစားခံစားရ၏၊ ထိမျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် ဤ အတ္ထသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပြီး ဟု ပြောပြုလေသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် အချို့က ထင်ရှုးရှိသော သူတော်၏ မွန်မြတ် သော ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ကို ပည်ကြလေသည်။

(ခ) ချမ်းချမ်းသာသာနှင့် ကာမချမ်းသာ ခံစားနေရခြင်းကို ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ဟု ပြောလေ့ရှိသော ထို့ゆ့၊ ကို အခြားသူက ပေါ့ပြန် သည်မှာ— အရှင်— သင်ပြောအပ်သော အတ္ထသည် ရှုပါပေ၏၊ မရှု ဟု မဆိုလိုပါ၊ သို့ရာတွင် ဤအတ္ထသည် ဤမျှလောက်ဖြင့် မွန်မြတ် စသာ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပြီဟု မဆိုနိုင်သေး၊ (ဘုံးအကြောင့်လဲ) ကာမဂ္ဂ၏တိသည် (စည်းစိမ်းညွှာ ရထာနနှင့် သားမယား ခြေရံ စဉ်းပစ်းတို့သည်) အမြဲ မရှုကြ၊ ခုံဗ္ဗာမကင်းကြ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း (အိုခြင်း၊ သေခြင်း)သော ရှုံးကြ၏၊ ထိုကာမဂ္ဂ၏တို့၏ တစ်မျိုး တမည် ဖောက်ပြန် ပျက်စီးသွားခြင်းအကြောင့် ဝမ်းနည်းမှုသောက၊ ငိုကြားရမှု ပရီဒေဝါ၊ ကိုယ်ဆင်းရရမှု ခုံဗ္ဗာ၊ စိုက်ဆင်းရရမှု

သမဏ္မာမြားကိုဘုံး၊ စိတ်ချမ်းသာနှင့် မတောင့်မတ မအကြောင့်ကြရဘဲ အာရုံးပါး ကာမဂ္ဂများကို ခံစားနေရခြင်းသည် “ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်=လောက်ရိုဗ္ဗာန်ဘဲ” ဟု ယူဆကြလေသည်။
ပုံဗ္ဗာမအကြိမ်

များမနဲ့၊ ပိုင် ပြင်းပျော် စိတ်ညစ်ရမှ ဥပါယာသတ္တု ဖြစ်ကြရ၏၊ ထို့ကြောင့် ကာမဂ်၏ ခံစားရရုံမျှဖြင့် မွန်မြတ်သော ဒံဌမွေနီးဗာ့နှင့် မရသေးဟု ပြောနိုင်ပေသည်၊ အရှင် - အကြံ့ အခ အိုး ကြုံအတွက် သည် ကာမဂ်တို့မှုလည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်တို့မှ လည်းကောင်း ဝိတက်ဝိစာရရှိသော နိုဝင်ကင်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ပိတ်သခဏည်းရှိခဲ့သော ပုံးမပျော်နိုင် ရ၏၊ ထိုပုံးမပျော်နှင့်ချမ်းသာကို ရသည့် အခ အိုး ကြုံအတွက်သည် မွန်မြတ်သော ဒံဌမွေနီးဗာ့နှင့် ဓရန်ပြီဟု ပြောပြုလေသည်။ ဤနည်းအား ပြင့်အချို့က ထင်ရှား ရှိသော ဆတ္တဝါ၏ မွန်မြတ်သော ဒံဌမွေနီးဗာ့နှင့် ပေါ်လေသည်။ [ကြုံသူကား ပုံးမပျော်နှင့်ချမ်းသာကို ရရှိမှ ဒံဌမွေနီးဗာ့ရသည် ဟု ဆိုလိုသည်။]

(ဂ) ပုံးမပျော်နှင့်ချမ်းသာကို ဒံဌမွေနီးဗာ့ဟု ပြောလေ့ရှိသော ထို့သော ကိုအခြားသူက ပြောပြန်သည်မှာ - အရှင် - သင်ပြောအပ်သော အတွက်သည် ရှိပါပေ၏၊ မရှိဟု မဆိုလိုပါ။ သို့ရာတွင် ကြုံအတွက်သည် ကြုံမျှအလောက်ဖြင့် မွန်မြတ်သော ဒံဌမွေနီးဗာ့သို့ ဓရန်ပြီဟု မဆိုနိုင်သေး၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း၊ ထိုပုံးမပျော်နှင့် ဝိတက်ဝိစာရပါရှိ၏၊ ကြုံဝိတက်ဝိစာရအတွက် ကြုံပုံးမပျော်နှင့် ဝိတက်ဝိစာရပါရှိ၏ ကို အတိုက်သောကြောင့်တည်း၊ အရှင် - အကြံ့အခ အိုး ကြုံအတွက်သည် ဒံဌမွေနီးဗာ့၏ ပြိုမြဲမြို့သို့ ပိုမြဲသန္တာနှင့် စိတ်ကို ကြည့်စေနိုင်၊

၁။ ဝိတက်သည် ထိုထို့ကြုံ ကြံစည်တတ်၏၊ ဝိစာရလည်း ဝိတက်ကြံသမျှကို အထပ်ထပ် အာရုံစွဲနေတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပုံးမပျော်နှင့်ချမ်းသာသည် ပြိုမြဲသက်အေးမြှင့်း မရှိဟု ဆိုလိုသည်။

(၁၃). ပုံးမအကြံ့

သမაင်ကို တိုးပွားစေခဲ့ပေါ်သော (ဝိတက် ဝိစာရ မပါဘဲ အံမာဖို့ ကြောင့် ဖြစ်သော) ပိတ်သုခပါရှိသော ဒုတိယစျော်နှင့်ရုပ်၏ ထိအခါ့ ဤအတ္ထသည် မိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ဆုံး ရောက်ပြီဟု ပြောပြလေသည်။ ဤနည်းအား ဖြင့် အခါ့၏ ကထင်ရှားသော သတ္တဝါ၏ မွန်မြတ်သော မိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ကို ပညတ်ကြလေသည်။ [ဤသူကား ဒုတိယစျော်ရမှု မိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ရသည်။]

(ယ) ဒုတိယစျော်ချမ်းသာကို မိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ဟု ပြောလေရှိသော ထိုသူ၊ ကို အခြားသူက ပြောပြန်သည်မှာ— အရှင်— သင်ပြောအပ်သော အတ္ထသည် ရှုံးပါပေ၏၊ မရှုံးဟု မဆိုတို့ပါ၏၊ သို့မဟုတ် ဤအတ္ထသည် ဤမျှလောက်ဖြင့် မွန်မြတ်သော မိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ဆုံး မရောက်သေး၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း၊ ထို့ကိုထိယစျော်နှင့် စိတ်ကို ပေါ်လှင်စေတတ်(တက္ကတ္ကတရှုံးပြစ်စေတတ်)သော ပိတ်ပါရှိနေ၏၊ ဤပိတ်အတွက် ဤ ဒုတိယစျော်ကို ကြမ်းတမ်းသည်ဟု ဆိုတိုက်သော ကြောင့်တည်း၊ အရှင်— အကြောင် အခါ့၌ ဤအတ္ထသည် ပိတ်ကို စက်ဆုပ် လှန်မြောက်ကာ ဥပော့ဗာပြု၍ နေနိုင်၏၊ သတိသမ္မတည် (ဉာဏ်)လည်းရှိ၏၊ သုခကိုလည်း နာမကာ၊ ယပြုင့်ခံစားနိုင်၏။ [သုခကို ခံစားလိုက်တဲ့ မရှုံးသော်လည်း အလွန်အေးမြှုပ်နှံခဲ့ပြီ ချမ်းသာရကာ၊ နာမကာယာ(နာမအပေါင်း)ဖြင့် ထိုသုခကိုခံစားသလုပ်ပြစ်နေတော့ သည် - ဟုလို။] အကြောင် ချောန်ကြောင့် ထိုသူ၊ ကို အရိယာတိုက် “ဥပော့ဗာပြုနိုင်ပါပေစွာ၊ သတိရှိပါပေစွာ၊ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှုံးပါပေစွာ”ဟု ချိုးမွှမ်းကြေရ၏၊ ထိုသူ ချိုးမွှမ်းခံရလောက်သော အတိယျာန်ကိုရ၏၊ ဤအခါ့၏ ဤအတ္ထသည် မွန်မြတ်သော မိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ဆုံး ရောက်ပြီဟု ပြောပြလေသည်။ ဤနည်းအား ဖြင့် အခါ့၏ ကထင်ရှားပျော်မာကြိုင်

ရှိသော ထဲတဲ့ ၁၇၈ မွန်မြတ်သော ဒီဇိုင်မွန်နိုဗုဒ္ဓဘုရားကို ပညတ်ကြလေ သည်။ [ဤသူကား တတိယချာန်ချမ်းသာကို ဒီဇိုင်မွန်နိုဗုဒ္ဓဘုရား ဟု ဆိုလိုသည်။]

(c) တတိယချာန်ချမ်းသာကို ဒီဇိုင်မွန်နိုဗုဒ္ဓဘုရား ဟု ပြောလေ့ ရှိသော ထိုသူ့ကို အခြားသူက ပြောပြန်သည်မှာ— အရှင်—သင် ပြောအပ်သောအတွေသည် ရှိပါပေ၏၊ မရှိဟု မဆိုလိုပါ။ သို့ရာတွင် ဤအတွေသည် ဤမျှလောက်ဖြစ် မွန်မြတ်သော ဒီဇိုင်မွန်နိုဗုဒ္ဓဘုရား သို့ မဖောက်သေး၊ ဘာ့ကြောင်နည်း၊ ထိုတတိယချာန်၏ အကြောင် သုခ သည်လည်းကောင်း၊ စာနှင့်မှ ထသည်အခါ ထိုသုခကိုပင် ထပ်ကာ ထပ်ကာ စိတ်က နှုတ်းသွေးနေမှု မန်သိကာရသည်လည်းကောင်း ရှိရှိ၏၊ ဤသုခအနှင့် မန်သိကာရအတွက် ဤ တတိယချာန်ကို ကြမ်း တမ်း၏ဟု ဆုံးထိုက်သောကြောင့်တည်း၊ အရှင်—အကြောင်အခါ ဤဤ အတွေသည် သုခကိုလည်းပယ်၊ ဤကုကိုလည်းပယ်၊ သောမန်သာ ဒေါမနသယူးလည်းချုပ်သဖြင့် သုခအကွဲလုံးစပ်ရှိသော ဥပောကာ သည် ဖြစ်စေအပ်သောသတိ၏ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြော်ခြင်း ရှိသော စတုတွေ့ချာန်ကိုရ၏၊ အရှင်— ဤအခါ ဤ ဤအတွေသည် မွန်မြတ် သော ဒီဇိုင်မွန်နိုဗုဒ္ဓဘုရား ရောက်ပြီဟု ပြောပြလေသည်၊ ဤနည်းအား ဖြင့် အချို့က မွန်မြတ်သော ဒီဇိုင်မွန်နိုဗုဒ္ဓဘုရားကို ပညတ်ကြလေသည်။

ဘိက္ခာ့တို့ .. ဒီဇိုင်မွန်နိုဗုဒ္ဓဘုရားဝါဒ ရှိကြသော ထိုသမဏ ပြာဟွာက တို့သည် ဤ ၁၇၈ မျိုးသော အကြောင်းပြတိဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ဆတ္တဝါ၏ မွန်မြတ်သော ဒီဇိုင်မွန်နိုဗုဒ္ဓဘုရားကို ပညတ်ကြလေသည်၊ ဘိက္ခာတို့— ဒီဇိုင်မွန်နိုဗုဒ္ဓဘုရားဝါဒ ရှိသုသူဟွာသူများတို့သည် ဤ မျိုးသော ပြာမအကြောင်း

အကြောင်းတိဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ထိုငါးမျိုးတွင် တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းပြုဖြစ်ပေါ်လေသော မြို့မြို့နှင့် ပည့်ကြလေသည်။ မြို့ငါးမျိုးအပြင် မြို့မြို့နှင့် ပည့်ကြလေသော မြို့မြို့နှင့် မရှိတော့ပြီ။ [ဉ်များနာက်၌ သူမြို့မြို့တော်ကိုခန်း၊ ဝေပနာကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် နိုင်းတို့မှာ ပုဂ္ဂဆုံး သာယတဝါဒနှင့် တူပြီ။]

အပရှစ်ကျိုက ဘိက္ခုတို့ ... နောက်အနာဂတ် အကြောင်းအရာ ၄၄-မျိုး၏ စုကိုကြံးညွှန်တတ်ကုန်၊ နောက်အနာဂတ်အကြောင်း နိုင်း အရာစုံသို့ အစဉ်လိုက်၍ မိစ္စာအယူကို ယူတတ်ကြ ကုန်သော ထိုသမဏ မြားယူကြသည် နောက် အနာဂတ် အကြောင်းအရာစုံကို အာရုံပြု၍ မိစ္စာအယူ ဖြစ်ဖို့ရင် အကြခံစကား အမျိုးမျိုးတို့ကို ဉ်ပြုခဲ့သော အကြောင်း ၄၄ မျိုး တို့ဖြင့် စွဲမြှုစွာပြောဆိုကြလေသည်။ ဉ်၏ ၄၄ မျိုးအပြင် အကြောင်း တစ်မျိုး မရှိတော့ပြီ [ဉ်များနာက်၌ သူမြို့မြို့တော်ကိုခန်း ဝယ်များရှေးသာယတဝါဒအားနှင့် တူပြီ။]

မိစ္စာဝါဝ ဘိက္ခုတို့ ... ရှေးအတိတ် အကြောင်းအရာစုံကို ၆၂ ပါးလုံး၏ ကြံးညွှန်တတ်ကုန်၊ ရှေးအတိတ် အကြောင်းအရာ နိုင်း စုံသို့ အစဉ်လိုက်၍ မိစ္စာအယူကို ယူတတ်ကုန် သော သမဏ ပြားယူကြ၊ နောက် အနာဂတ် အကြောင်းအရာစုံကို ကြံးညွှန်တတ်ကုန်၊ နောက် အနာဂတ်

'(၁) အပရှစ်ဝါဝ ၄၄ ကား - ဥပ္ပါယာယာတန်သညီဝါဝ ၁၆။ ဥပ္ပါယာတန် အသညီဝါဝ-၈၊ ဥပ္ပါယာယာတန် ၆၇၀သညီ နာသညီဝါဝ-၃၈၊ ဥပ္ပါယာအောင်ဝါဝ-၇၊ မြို့မြို့နှင့် ပုဂ္ဂဆုံး တည်း။

ပုဂ္ဂ မြားယူကြ

အကြောင်းအရာစုသို့ အစဉ်လိုက်၍ မိစ္စာအယူကို ယူတတ်ကုန်သော သမဏ ပြာဟွာ၊ အတိတ် အနာဂတ် အကြောင်းအရာ နှစ်မျိုး လုံး ကို ကြုံစည်တတ်ကုန်၊ အတိတ် အနာဂတ် အကြောင်းအရာ နှစ်မျိုး လုံးသို့အဓိပ္ပာဇာတ်လိုက်၍ မိစ္စာအယူကိုယူတတ်ကုန်သော သမဏပြာဟွာ တို့သည် အတိတ်အကြောင်း၊ အနာဂတ်အကြောင်း၊ အတိတ် အနာဂတ်အကြောင်းကို အာရုံပြ၍ မိစ္စာအယူဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်းကို အမျိုးမျိုးတိုကို ဤပြခဲ့သော အကြောင်း ၆၂ မျိုးတို့ဖြစ် ရွှေမြစ်တွင် ပြောဆိုကြလေသည်။ မိစ္စာအယူရှိသူ ဟူသမျှတို့သည် ဤ ၆၂ မျိုးသော အကြောင်းတို့ပြင်းဖြစ်ခြင်း၊ ထို ၆၂-မျိုးတွင် ၁-ပါးပါးသော အကြောင်းဖြင့်ဖြစ်ခေါ်ပြောဆိုကြသည်။ ဤ ၉၂-မျိုး အပြင် မိစ္စာအယူဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်းတွင်မျိုး မရှိတော့ပြီ။

သမ္မတ ဘိက္ခတ္တိ မြတ်စွာဘုရားသည် ထို ၆၂ မျိုး ဥက္ကာဇားပြခန်း သော မိစ္စာအယူကို အာမျိုးမျိုး အစားစား သိတော်မူ၏၊ (သိတော်မူပုံကား) “ ဤ မိစ္စာ အယူတိသည် (အထူးလောကသည် မြေ၏ စသည်ဖို့) ဤသို့ ယူတား လျှင်၊ ဤသို့ အဖွန်ဖန် သုံးသပ်ထားလျှင် (ငရဲ တိရစ္စာနှင့် ပြတာ ဂတိတိတဲ့) ဤမည်သော ဂတိသို့ ရောက်ကြရလိမ့်မည်။ ဤ မည်သော တမလွန်သာဝ ရှိကြရလိမ့်မည် ” ဟု သိတော်မူသည့်။

(၁) မိစ္စာအယူ ၆၂ ပါးကား— ပုံမှန်ကြပိုက ၁၈၁ အမှုရန် ကြပိုက ၄၄ တည်း၊ အကျယ်ကို ရွှေ့ကြည့်၍ တွက်လေ ဤ ၆၂ မျိုးဘူး ဥဇ္ဈာဇ္ဇာ ၇-မျိုးသာ ပါ၏၊ ကျို့ အားလုံးမှာ သသေတစို့ ချသုံး သာတည်း။

ပုံမှန်အကြောင်း

မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းနှင့်တက္က လားရှာဂတီနှင့်တက္ကသော
ထိပိစွာအယူကိုလည်း သိတော်မူ၏၊ ထို့ဟက် အလဲန်ဖြစ်သော
သီးလ သမာဓိ ဆွဲညာဉာဏ်ပညာကိုလည်း သိတော်မူ၏၊ ထို့သို့
သိပါသော်လည်း ထို့အသိကိုပို့တက္ကာ မာန် ဒီဇိုအားဖြင့် အမှား
သုံးသပ်တော် မမူ။ ထို့သို့ အမှားသုံးသပ်တော် မမူခြင်းကြောင့်
လည်း ထို့အမှားသုံးသပ်တော်သော တက္ကာ မာန် ဒီဇိုတိ၏
(ကိုယ်တော်၊ သစ္စာနှင့်) ဌ်မ်းအေးမှုနိမ္မာန်ကို ကိုယ်တော်တိုင်ပင်
သရုပေသည်။ [အခို့ပါယ်ကို သယာဝဝါအဆုံး၌ ပြခြုံပြီ။]

ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်း ဘိက္ခုတို့ .. မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဒနာတို့၏

ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သာ
ယာ အပ်သော သဘောကိုလည်းကောင်း၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊
လွှတ်မြောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတော်မူ၍
တက္ကာ ဒီဇိုတိဖြင့် မစွဲလန်းဘဲ ကိုလေသာတို့မှ လွှတ်တော်မူပြီ။
နိဂုံး ဘိက္ခုတို့ .. နက်နဲကုန်၊ မြင်ဖိုရန် ခဲယဉ်းကုန်၊ သိဖိုရန်
မလွယ်ကုန်၊ ဌ်မ်းသက်ကုန်၊ မှန်မြတ်ကုန်၊ ဤစည်တွေးဆ
ခြင်းဖြင့် မသက်ဝင်နှင့်ကုန်၊ သံမွေ့ကုန်၊ ပညာရှုတွဲသာ သိနိုင်
ကုန်သော ထိုဂုဏ်တော်တို့ ဟူသည် ဤပြခဲ့သော သွားညာတွေကို
တော် ရှုက်တို့တည်း၊ ယင်းရှုက်တော်တို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည်
ကိုယ်တော်တိုင် (ဆရာ မရှိဘဲ) ထူးခြားသော အရအတွက်ညာက်
ကြောင့် (တစ်နည်း - ပစ္စဝေကွောဉာဏ်တော်ဖြင့်) မျက်မောက်ပြု၍
သတ္တဝါတို့အား သွောလေးပါးစသော တရားတို့ကို သိစေတော်
မူနိုင်၊ ငါဘုရားဖြစ်ပြီဟု ဝန်ခံတော်မူနိုင်ပေသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏
ရှုက်တော်တို့ကို ပြောလိုသူတို့သည် ယင်း သွားညာတရှုက်တော်တို့ဖြင့်
ပြောမှသာ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပြောရှုရောက်မည်။

မိန္ဒာအမြင်နှင့် ဘိက္ခာတို့၏ ထိသမဏ မြာဟွေနတိတွင် သယေသ
သမ္မာအမြင် အယူရှိကြကုန်သော အကြံ သမဏ မြာဟွေန
ခဲ့ခြားချက် တို့သည် (မိန္ဒာအယူကိုပင် သာယာတတ်သော
အကြံ ဝေဇာနှင့် ဟုတ်လျပြီ, မှန်လျပြီ ဟု
ပဲမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြကုန်လျက်) ၄-မျိုးသော အကြားများ
ပြတိဖြင့် အတ္ထကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း မြှင့်ဟု
မြောဆို ပညာတွက်ကုန်၏၊ ထို အယူကို ယူလျှင် နောက်ဘဝမျှ
မည်သည်ကတိသို့ လားကြရလိမ့်ဟု လည်းကောင်း၊ မိမိတို့အယူကို
သာယာနေသော ဝေဇာနှင်း အင်ကြားရင်းကို လည်းကောင်း
ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြ၊ မမြင်ကြကုန်သော ထို အရှင် သမဏ
မြာဟွေနတို့၏ ထို ဝေဇာသည် တက္ခာ ကပ်ရောက်အောပ်သုတို့၏
ဝေဇာတည်း၊ ထို ဝေဇာသည်လည်း တက္ခာ မိမိအားဖြင့်
လူပ်ရှား တတ်သည်သာ။ (အယူတစ်မျို့မှ အယူတစ်မျိုးသို့ ပြောင်း

(၁) မိန္ဒာအယူရှိသူတို့သည် မိမိတို့အယူအတွက် လားစုစုတို့
မြင်၊ သမ္မာအယူရှိသူကား မြင်၏၊ မိန္ဒာအယူရှိသူတို့သည် သူတို့ အယူ
ကို တက္ခာဖြင့် နှစ်သက်၏၊ ဝေဇာဖြင့် သာယာ၏၊ သမ္မာအယူရှိသူတို့
ကား ထိုမိန္ဒာအယူရှိနှစ်သက်သာယာမှု မရှိသည့်အပြင် စက်ဆောင်ရွက်ရှုံး
ဖွယ် ဟု ထင်မြင်နေ၏၊ ၌၌သို့ သမ္မာအမြင်နှင့် မိန္ဒာအမြင်ရှိ ခဲ့ခြားရ
သည်။

JII “ဝေဇာပစ္စယာ တက္ခာ”အရ ဝေဇာကြောင့် တက္ခာဖြစ်
ရသောလည်း ဝေဇာကိုပင် တက္ခာဖြင့် ထပ်၍ သာယာသောကြောင့်
“တက္ခာကပ်ရောက်အော်သာ သူတို့၏ ဝေဇာ”ဟု ဆိုနိုင်ပြန်သည်။
ပုံးမအကြောင်း

ချွဲ၊ သော အားဖြင့် လူပ်ရှားတတ်၏၊ သောတာပန်၏ အမြစ်
တစ်မျိုးကဲသို့ ခိုင်မြောင်း မရှိ— ဟူလို့။)

အမှား သသတဝါဒ လေးမျိုးကို ပြသကဲသို့ မက္ခသသတဝါဒ
လေးမျိုးကိုလည်းကောင်း၊ အန္တာနန္တဝါဒ လေးမျိုးကို
လည်းကောင်း၊ အမရာဝိကျေပဝါဒ လေးမျိုးကိုလည်းကောင်း၊
အဓိဋ္ဌသမူပွဲနှင့်မျိုးကိုလည်းကောင်း ဤသို့ ပုဂ္ဂနက္ခတ်ကောင်း၊
၁၀-မျိုးကို ပြတော်မူ၏၊ ထို အား ဥစ္စမာယာတနသည်၏။ ၁၆-
မျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဥစ္စမာယာတန အသည်း၏ ၈-ကို လည်း
ကောင်း၊ ဥစ္စမာယာတန နေဝယ်နာသည်၏။ ၈-မျိုးကို လည်း
ကောင်း၊ ဥစ္စမာယာတန မြေဝယ်နာသည်၏။ ၆-မျိုးကိုလည်း
ကောင်း၊ ဤသို့ အပရန်က္ခတ် ၄၄-မျိုးကိုလည်း
ပြတော်မူသည်။

အကြောင်း ဘိက္ခဗုဏ်း ထို သမကြားဟုတိတွင် သသတအယူ
အဆက် ရှိကုန်သော အကြောင်း သမကြားဟုတိသည် (မိစ္စာ
ပြုပုံ အယူကိုပ် သာယာတတ်သော အကြောင်းဝေအနာဖြင့်
ဟုတ်လျှပြီ၊ မှန်လှပြီဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကုန်
လျက်) လေးမျိုးသော အကြောင်းပြတိဖြင့် အတွက်လည်းကောင်း၊
လောကကိုလည်းကောင်း မြော် ယူ ပြောဆို ပညတ်ကြကုန်၏။ ထို
အရှင် သမကြားဟုတ်၏ တက္ခသမိန္ဒအားဖြင့် လူပ်ရှားတတ်သော
ထိုဝေအနာသည်လည်း ဖသာကြောင့် ဖြစ်ရလေသည်။ ပုဂ္ဂမသယတ
အယူဖြစ်ရခြင် ကမ္မာသိန်းပေါင်းများစွာကို ပြန်၍ မြင်ဆည်းခဲ့၍
ထိုရှေးဖြစ်ဖောင်း အာရုံတို့၌ စာတ်ထံ-ထိုသော ဖသာဖြစ်၏။ ထို
ပုံးမအကြိမ်

အယ်ကြောင့် ပြခဲ့သော ဝေဇာ-ပြစ်ရသည်-ဟူလို့) [ကောစ္စသယတဝါဒ ဝထော အယ်တို့၏လည်း ၌ သယ်တဝါဒကဲ့သို့ ဝေဇာနဲ့ အကြောင်း ဖယ်ကို ပြတော်မှုသည်။]

ဟယ် အကြောင်း၏ ဘိက္ခုတို့ - .. ထို သမဏ္မားပြာဟွာတို့တွင် အားကောင်းပုံ သယ်တအယူရှိကုန်သော အကြောင်း သမဏ္မားပြာဟွာတို့သည် လေးမျိုးသော အကြောင်း

ပြတိဖြင့် အတ္ထာကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း မြှင်ဟု အမြှာဆို ပညတ်ကြကုန်၏၊ ထိုသမဏ္မားပြာဟွာတို့သည် စင်စစ်အား ဖြင့် ဖယ်ကို ဖြည့်ထား၍ (ဖယ်မဖြစ်လျှင်) ဝေဇာဖြင့် ခံစားနိုင် ဖို့ရင် အကြောင်းမရှိခြေား။ [ကမ္ဘာ သိန်းပေါင်းများစွာက အာရုံ ဘို့၌ ၁၁၇ခုကိုမူ ဖယ်မဖြစ်လျှင် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ဝေဇာ ဖြစ်မည်မဟုတ်၊ ဝေဇာမဖြစ်လျှင်လည်း မီမံအယူအဆကို မသာ ယာလုတော့သဖြင့် စွဲပွဲလမ်းလမ်း ယူဆခြင်း ဟူသော သယ်တ အယူဝါဒ ဖြစ်တော့မည့် မဟုတ်၊ ဝေဇာဖြစ်ဖို့ရန်မှာ ဖယ်သည် အားကြီးသော အကြောင်းပြစ်သည်-ဟူလို့] ကောစ္စသယတဝါဒ စာည်တို့၏လည်း ၌ နှုန်းအတိုင်း ဖယ်အကြောင်း၏အားကောင်း ပုံကို ပြတော်မှုသည်။

အယူအားလုံး ဘိက္ခုတို့.... ထို သမဏ္မားပြာဟွာတို့တွင် သယ်တ ပေါင်း၍ အယူရှိကုန်သော အကြောင်း သမဏ္မားပြာဟွာတို့ အကြောင်း၏ သည် လေးပါးသော အကြောင်းပြတိဖြင့် အတ္ထာ ပြပုံ ကို လည်းကောင်း၊ လောကကို လည်းကောင်း မြှင်ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ကောစ္စသယတ၊ ကောစ္စ အသယ်တ အယူရှိကုန်သော အကြောင်း သမဏ္မားပြာဟွာတို့သည်
(၁၄) ပုံမအကြိမ်

လည်းလေးပါးသော အကြောင်းပြတိပြင့် အတူဂိုလည်းကောင်း၊
လောကကိုလည်းကောင်း “အခါးမြဲ၏ အခါးမြဲ”ဟု ပြောဆို
ပညတ်ကြကုန်၏(ဤနည်းအတိုင်း အားလုံးသော အယူဝါစိနှင့်
တပေါင်းတည်းပြီးသွင်)အားလုံးကုန်သော ထိုသမဏ္မာမြားကဲ
တို့သည် ၆ ပါးကုန်သော’ ဖယာယတန်တို့ပြင့် ထို၍ ထို၍ ခံစားမှု
ဝေအားဖြစ်ကြကုန်၏ ထိုသမဏ္မာမြားကဲတို့မှာ ဝေအားကြောင့်
တရာ့၊ တရာ့ကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏ ဥပါဒါန်ကြောင့်
ဘဝဖြစ်၏၊ ဘဝကြောင့် အာတိဖြစ်၏၊ အာတိကြောင့် ဖုန်မရက
နှင့် သောက ပရိဒေဝ ဗုံးဒေါ်ပန်သော ဥပါယာသတို့ဖြစ်ကြန်၏ [ဤ ဝါကျော်၏ အဓိဋ္ဌားကို ပုံစွဲသုပ္ပါ ပြန် သီးခြားရှုမှု
နှားလည်းမည်။]

ကရားအားထုတ်သော ရဟန်၏ ပို့ကြုတိ..... အကြင် အခါး ကမ္မဋ္ဌာန်း
အားထုတ်သော ရဟန်းသည် ခြောက်
ပါးကုန်းသော ဖသာယတန်း၏ ဖြစ်
မကြောင်း၊ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ချုပ်မကြောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို
လည်းကောင်း၊ သာယာအောင်သော အရသာကို လည်းကောင်း၊
အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ လွှဲမြောက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊

(၁) အသု၏ တည်ရန္တိကြီး ၆-ပါးကို (စက္ခာယတန် စသည်ကို) အသုယတန် ဟဲ ခေါ်၏၊ မျက်စိဖြင့် မြင်သည့်အား စက္ခာယတန် ဖြင့် အသုသည် အာရုံကို ထိုက်ခိုက်၏၊ ထိုသို့ထိုက်လိုက်မှ ဝေအနှာဖြင့် ထို အာရုံကို ခံစားသည်။ သောကယသုံးယတန် စဆည်တို့၏လည်း နှစ်းတူ။

ပန်မအဂျင်

ရှုတ်တိုင်းမှုံး၊ သို့၏။ [အခိုပ္ပါယ်မှာ သာသတဝါဒ၊ အဆုံး၌
ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အခိုပ္ပါယ်နှင့် တူပြီ။]ထိအခါ ဤရဟန်၏သည်
ဤမိစ္စာဝါဒအာ.လုံးတို့ထက် သာလုန်သော သီလ သမာဓိ ပညာ
ကို(အရဟတ္တဖို့ တိုင်အောင်) ထိနိုင်ပေသည်။

ဤအောနာပိုက်မှ ဘိက္ဗ္ဗို့ ပုံမွန်ကပြီက , အပရနဲ့ကပြီက,
လွတ်သော ပုံမွန့်ပရနဲ့ကပြီက သမဏ္မာ့ဟွာအားလုံး
မိစ္စာဝါဒီ မရှိ တိုကို ဤ ၆၂-ပါးသော အကြောင်းပြတိ
ဖြင့် မိစ္စာဝါဒ ပိုက်တွင်း၌ သူးထားအပ်
ကိုပြီ၊ သူတို့သည် ဤ ၆၂-ပါးသော မိစ္စာဝါဒ ပိုက်ကွန်အတွင်း
မှာပင် (၃ီးများ ဂုပ်သက္ကာသို့) အပ ပိုလေးပါး ရောက်သော
အားဖြင့်လည်း ဂုပ်ကြကုန်၏၊ (၃ီးများ ပေါ်သက္ကာသို့) သမ္မတ်
ဘဝသို့ တက်သောအားဖြင့်လည်း ပေါ်ကြကုန်၏၊ ဘိက္ဗ္ဗို့.....
ကျမ်းကျင် နားလည်သော တင်းလည်း၊ သို့မဟုတ် တင်းလည်းကြီး၏
တပည့်သည် သေးငယ်သော အပေါက်ရှိသော ပိုက်ဖြင့် ရေနည်း
သော ရေအွောင်ကို ပစ်ပုံးလိုက်ရာ ထင်ရှားအသာရေသတ္တရာ ဒါအားလုံး
ပိုက်တွင်းမှာ မိကြ၍ ငုပ်လျှင်လည်း ဤ ပိုက်တွင်းမှာ ဂုပ်ကြရ,
ပေါ်လျှင်လည်း ဤပိုက်တွင်းမှာ ပေါ်ကြရသက္ကာသို့ ထိုးအတူ မိစ္စာ
ဝါဒီ အားလုံးကို ဤ ၆၂-ပါးသော အကြောင်းပြတိဖြင့် ပစ်ပုံး
လိုက်ရာ အားလုံးပင် ပိုက်ကွန်တွင်း၌ မိကြသဖြင့် ငုပ်လျှင်လည်း
ဤ ၆၂-ပါး အတွင်းမှာပင် ဂုပ်ကြရ, ပေါ်လျှင်လည်း ဤ ၆၂-ပါးအတွင်းမှာပင် ပေါ်ကြရပေသည်။ [ဤစကားဖြင့် ထိုးသုတေသန
၌ လာသော မိစ္စာဝါဒ အားလုံးသည်လည်း တိုက်ရိုက်ဖြစ်ပေး၊
ပုံမှန်ဖြစ်မဲ့

သူ၏ပိုက်ရှုဖြစ်ခေါ်၍ ၆၂-ပါးသော ၁၇၉၄ခုနှင့် ပါဝင်ကြံး-ဟူမိန့်တော်မူသည်။]

အသန္တပိုက်တွင်း၌ သိက္ခာတို့..... မြတ်စွာဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ်တော် တည်ရှိ မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်သည်* ထိုထို ဘဝသို့ ဆဲ ဆောင်တော်သော တဏ္ဍာကြီးပြတ်ပြီး ဖြစ်လျက်(တဏ္ဍာကြီး မရှုတော့ဘဲ) တည်တဲ့နောက်မူ၏၊ အကြင် မျှလောက်ကာလပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ်တော် တည်ရှိ နေသေး၏၊ ထိုတည်ရှိနေသမျှသာ (ပရိန္တဗာန် မစံခင်သာ) ထို မြတ်စွာဘုရားကို လူနတ်ပြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ တွေ့နိုင် မြင်နိုင်ကြမည်၊ ခန္ဓာကိုယ်တော် ပျက်စီး၍ ဇီဝတိုင်း(အဆက်တော်)ကုန်ခန်းသည် နောက်၌ကား ထိုမြတ်စွာဘုရားကို လူနတ် ပြဟ္မာ သတ္တဝါ ဤတွေ့မြင်ကြရတော့မည် မဟုတ်၊ ဘိက္ခာတို့.... သရက်သီးအခိုင်၏ အညာကို မြတ်လိုက်သည်ရှိဘော် ထိုအညာဘုရာ့ပို့ပေါ်သော သရက်သီး ဟူသမျှ ပြတ်သော အညာသို့ လိုက်ပါသူ့ကဲ့သို့ ဘိက္ခာတို့-

* မြတ်စွာဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ်တော်သည် သရက်ပင်နှင့် တူ၏၊ ကိုယ်တော်၌ နိုဂုံခဲ့သော တဏ္ဍာသည် သရက်ခိုင် အညာဘုရာ့ ဟူ၏၊ တဏ္ဍာကို မဖြတ်လိုက်လျှင် ထိုတဏ္ဍာနှင့်စပ်၍ နောက်ထပ်ဖြစ်မည် ခန္ဓာ ဝါးပါးသည် သရက်သီး ငါးလုံးပြတ်နှင့်တူ၏၊ ယခုသော် တဏ္ဍာအညာ ကို ဖြတ် လိုက်ပြီးဖြစ်၍ နောက်ဘဝ၌ ခန္ဓာဝါးပါး အသီးများ မသီး တော့ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တည်နေဆဲ ခန္ဓာကိုယ်တော်သည် သက်ဘော် ရှုစ်ဆယ်ပြည့်သည်အခါ သရက်ပင်ကြီး ခြောက်သွေ့၊ သကဲသို့ ပျက်စီးရတော့ဘာတဲ့၊ ထိုသို့ မပျက်စီးမဲ့ အတွင်းသာ (သရက်ပင်ကို ပုံမှန်ပြု၏)

၌အတူပင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် တကျာကြီး ပြတ်
တောက်လျက် (တကျာတည်းဟူသော အညှာမရှိတော့ဘဲ) တည်တဲ့
နေ၏၊ ခန္ဓာကိုယ်တော် တည်တဲ့ နေသေးသမျှသာ ထို မြတ်စွာ
ဘုရားကို တွေ့ကြ မြင်ကြရမည်၊ ခန္ဓာကိုယ်တော် ပျက်စီး၍ ၅၇
တိန္ဒြေ ကုန်ဆုံးသည့် နောက်၌ကား ထို မြတ်စွာဘုရားကို တွေ့ကြ
မြင်ကြရတော့မည် မဟုတ်၊ ၌သို့ ဟောတော်မူသည်။

ဒေသနာတော်၏ ၌သို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟောတော်မူပြီးသော် အရှင်
နာမည် အာနန္ဓာသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား ၌ကား ဘို့
လျောက်ပြီ (လျောက်ပုံကား) “အုံဉာဏ်
ကောင်းပါပေစွာ- မြတ်စွာဘုရား၊ ရှေးက မဖြစ်ဖူးသော အထူး
အဆန်းပါဘဲ မြတ်စွာဘုရား၊ ၌ တရားဒေသနာတော်၏ နာမည်
ကား- အထယ်နာမည် ဖြစ်ပါသနည်း ဘုရား”ဟု လျောက်လေ
သည်၊ အာနန္ဓာ— ၌ ဒေသနာတော်ဝယ် ၌ဘဝစ်းပွား၊ နောက်
ထဝ စီးပွားများကို ခွဲခြားဝေဖန်တားသောကြောင့် ၌ ဒေသနာ
ကို “အတ္ထလာလ = စီးပွားများစွာ ကွန်ရက်လာရှိသော ဒေသနာ”
ဟုလည်း မှတ်ပေတော့၊ များစွာသော် ပါ၌မြေမြို့ကို ဟောထား
တော်မူသောကြောင့် “မမ္မာလ=ပါ၌များစွာ ကွန်ရက်လာရှိသော

မြင်ရ သက္ကာ သို့) ဘုရားကို ဇူးမြင်ကြရမည်၊ သရက်ပင် ခြောက်သွေ့၍
တဖြည်းဖြည်း လသွားသည့်အခါး ၌ ၌နေရာမှာ သရက်ပင်ပေါက်ဖူး၏ ဟု
ပြောရုံသာ ပြောနိုင်၍ သရက်ပင်ကိုကား မမြင်ကြရတော့သက္ကာ ၌ ၌
သို့သော ဘုရားရှင်သည် ပွင့်တော်မူး၏ ဟု ပြောရုံသာ ပြောနိုင်တော့
မည်၊ ဘုရားရှင်ကိုကား သံသရာထဲ၌ မူးမြင်နိုင်ကြတော့ခဲ့။
ပခြားမြှုပ်

အသနာ ”ဟူလည်း မှတ်ပေတော့၊ မြတ်သော စာမျက်နှာတွင်ကို ဝေဖန်ထားသောကြောင့် “မြို့ဒာလ=သဗ္ဗာလူတ ဉာဏ်မြတ်ပညာ ကုန်ရက်ဇာရှိသော အသနာ ”ဟူလည်း မှတ်ပေတော့၊ ၆၂-ပါး မိစ္စာဝါအများကို ဝေဖန်ထားသောကြောင့် “ နိုင်လာလ = အယူ မိစ္စာ ပိုက်ကုန်ဇာရှိသော အသနာ ”ဟူလည်း မှတ်ပေတော့၊ ၅၇ အသနာကို ကြားနာရသူသည် မာရင်းပါးပါးကို အောင်မြင်နိုင် လောက်သောကြောင့် “ အနုတ္တရ သဂ္ဗာမိ ဝိယေ=အတုမရှိ စစ်ပဲကို အောင်နိုင်ကြောင်း အသနာ ”ဟူလည်း မှတ်ပေတော့၊ ၅၇။ နာမည်းမျိုး ပေးတော်မူသည်၊ ထိ တရားနာ ရဟန်းတို့သည် လွှန်စွာ ဝမ်းမြောက်ကုန်လျက် ၅၇ တရားတော်ကို အားတက်သရေ လက်ခံကြလေကုန်၏၊ ၅၇ အသနာတော်ကို ဟောတော်မူတုန်း မှာပင် အိုင်တစ်မျိုးတစ်မျိုး ဟောတော်မူပြီး အဆုံး၌ မြောက် လည်း လူပ်လေသည်။

မြို့ဒာလသုတေသန
မြန်မာပြန် ပြီး၏။

၆၂-၀၇။ မိန္ဒါနဘဏ္ဍာဏျား၏
အချုပ်မှတ်ဖွေ

သာသတဒို့-၄ ...	-	အတ္ထသည် မြဲ၏ဟူ ယူသည်။
ကေစ္စသသတဒို့-၄ ...	-	မြဟ္မာမင်း (ထာဝရဘဏ္ဍား) ဟူသော တချို့၊ အတ္ထသည် မြဲ၏၊ လက်အောက်ခံ အတ္ထ တိုကား မမြဟု ယူသည်။
အန္တာန္တဒို့-၄ -	-	အတ္ထကို အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိ-မရှိနှင့် စပ်၍ အယူအဆ လေးမျိုး ကွဲပြားသည်။
အမရာဒိုက္ခပဒို့-၄ ...	-	ပြဿနာ အမေးခံ ရလျှင်- မပြီး - မပြတ် နိုင်အောင် စကားဖြင့် ရွှောင်လဲ ဖယ် ရှားသည်။
အခို့သမ္ပုဒ္ဓဒို့-၁ -	-	အတ္ထဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်း မရှိ၊ ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်လာ ၏ဟု ယူသည်။ ဤ ၁၈-ပါး ကား ရွှေ့ပိုင်း အကြောင်း အရာ စုကို ကြံစည်သော “ပုံဗ္ဗကဗ္ဗဒို့”များတည်း၍
	ပုံဗ္ဗမာကြံ့	

- ဥစ္စမာယာတန်သညီဖို့- ဂ၏.... သေပြီးနောက် သညာရှိ၏ဟု
ယူသည်။
- ဥစ္စမာယာတန် အသညီဖို့- ဂ.... သေပြီးနောက် သညာမရှိဟု
ယူသည်။
- ဥစ္စမာယာတန် နောက်သညီ
နာသညီ- ဂ.... - သေပြီးနောက် သညာရှိ-မရှိ
ဂျီးလုံး ယူသည်။
- ဥစ္စမာဖို့- ဂ.... ... ထဲတော် (အထဲ) သည်
သေလျင် ပြီး၏၊ ပြတ်၏ ဟု
ယူသည်။
- မြန်မာနိုဘန်ဖို့- ဂ.... - အထဲသည် လောကီ နိုဘန်
လက်တွေ့ ခံစား ရ၏-ဟု ယူ
သည်။ ဤ ၄၄-ပါး ဒို့များ
ကား နောက်ရေးနောက်တာ
ကို ကြံ့ဆသော “အပရန္တကဗ္ဗ
ဖို့” များတည်း၊ ရွှေရေး
မြနာက်ရေး ဂျီးလုံးကို
တွေးတော့ ကြံ့စည်သော
“ပုံဗ္ဗသပရန္တကဗ္ဗဖို့” များ
လည်း ဤပြုခဲ့သော ၆၂ ပါး
တွင် ပါဝင်လေ၏။

ဒီစွဲဘယ်ပူးများ ဖြစ်ပေါ်ရလောကု
လွတ်မြောက်သော မှုချိ၏ ဥယျာဉ်

မိစွဲဘယ်ပူးထို့သည် ဆိုင်ရာ အမြောင်းအရာစကို စဉ်းစား
ကြံးစည်သည့်အခါ ထိုအကြောင်းအရာသည် ပိတ်ဆုံး၊ ထင်မြင်
လာသောအားဖြင့် ဖော်ပြခြင်း၊ ထိုထိုတွေ့လာသောအာရုံကိုတက္ကာ
အဖော်ပြုအသာ ဝေအနာဖြင့် ဟုတ်လျပြီ၊ မှန်လျပြီဟု စမ်းမြောက်
ဝမ်းသာ ခံစား၍ ထို့အပူကိုပင် စွဲချွဲမြှုပြု ယူဆသော ဥပါဒ် နှင့်
အိုးအသားဖြင့် ထူးထိုးသောကျကို ထူးတစ်ပါအား ပြော
ပြကာ ထို့အယူဝါကို အများသံအောင် ဖည်၍ကြော်လေ၏၊ မှုဒ်
ချုပ်သော်ကား ထို့အားလုံးသောအယူ၏ မှုးယွှဲးနေဂျာင်းကို
ပြော၍ တော်ဖြင့် သံတော်များ၍ တက္ကာဖြင့် သာယာတော်များ၊ တက္ကာ
သည် ဥပါဒ် (အဲဒဲအလမ်း) အဖြစ်ရောက်မှ ရောက်ဘဝအသာမ်
မန္တာဖြစ်အောင် ဆွဲဆောင်နိုင်၏၊ မှုဒ်မြတ်စွာမှာ၊ တက္ကာ၊ တည်းဟူ
အသာ အညာကို ဖြောက်တော်ကြော်မြှုပြု၍ ဥပါဒ် နှင့်ထက္ကာများ
တော် အဆစ် မပြုတော့ရကား ဒီမိုးအချိုးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရာ
၍ ကမ္မားလောကမှ လွတ်မြောက်တော်မြှုပြုလော်၍

အိုးလူအများတို့၏ ကမ္မားလောက သံမျှရှာဝယ် လူဖြစ်ချည်,
နှစ်ဖြစ်ချည်၊ တိရစ္ဆာန် ပြိုတွေ့ဖြစ်ချည်၊ ငရဲကောင် ဖြစ်ချည်နှင့်
ကျောင်လည်ရခြင်း၏အကြောင်းရင်းကား၊ နှစ်ယက်တွေ့ယုံကားမှုံးတော်
ပင် ဖြစ်တော့သူ၏၊ ယခုသက်ရှိတွေ့မြင် ကြားသံတို့ရေသာ စုက္ခဝတ္ထာ
သည်ပင် တက္ကာအများစီလျက်ရှိ၏၏၊ ခုံးစားကြည့်ကြပါလေး လူ၊
အဝေါးအောက်တန်းဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်ဘုရား၏ ခေါ်သွေးနှင့် တက္ကာ
(၂၀၅) ဝိုးမာကြိမ်

ကြောင့် စောင်ကိုလည်း စားနှင့် ဆမ်းအခြာက်ကိုလည်း ကိုကို
နှိမ်၏ လင်းတတ္တဲ့ တရာ့သမြာ့တွင် ဒွေးသေဖူးကိုပါ။ ပြန်မြန်
ရှုက်ရှုက် မက်မော့နှိမ်၏၊ ပိုးလာက်ထွေ့တရာ့သမြာ့တွင် မစောင်း
မှာ လွန်မြင်းစွာ ဖျော့နိုင်ကြော်၏၊ လွှဲဘဝ လူသားတို့၏ တရာ့
သမြာ့တွင် မက်မော့နှိမ်ရေးတွေ့ကြရသော လွှဲဘဝရရှု လူ့အာရုံတွေ့ကို
အထက်နှစ်တို့ ဆမ်းနှင့် မြန်မာလျှိုင် ဒွေးနှင့်မစောင်းဖြစ်ပါဝါဟ
လိမ့်မည်။ လွှဲတို့၏ ကိုယ်နှစ်သည် နှစ်တို့မှာ တစ်ယူနာအလာက်ကဲ
မထတိဝင်ရာ ဖြစ်ပါတယဲ့

အစိုးန် နှစ်တို့တရာ့အနှင့် နှစ်ကာ့မဂ္ဂ၏တွေ့ကို အထက်ပြုဟွာ
တို့၏ ဆမ်းနှင့် ဖြည့်ပြန်လျှင် ဒွေးနှင့် မစောင်အလား ထူးစွားထို့
မည် မထောင်ပေါ်အထက်ပြုဟွာတို့ နေထိုင်ကြပုံမှာ-မမတွေ့ဘွဲ့သူကြ
ပွဲ့ဗာ၊ ကရာဇာဘွဲ့သူကြပွဲ့ဗာ၊ မုဒ္ဒိတာဘွဲ့သူကြပွဲ့ဗာ၊ ဥပပတ္တာတား
ဆူတားနှင့် ကိုလေဆာကာမ တရာ့တို့ လွန်ခွာသန့်ရှုံးပြုလေ
သည်၊ ဘာမရှုံးကြိုက်နေသော လှေသတ္တဝါယူးသည် ကာမဂ္ဂ၏
အပြုံကို မမြင်နိုင်သလောက် ပြုဟွာမင်းတို့ကေလည်း ကာမဂ္ဂ၏
အပြုံကို မြင်ကြဖေဆည်း၊ ပြုဟွာမင်းတို့ အေပံ့ကား တရားပြည့်စ
နေသော ရဟန်းတော် အရှင်မြတ်ကြီး၏ အေပံ့နှင့် တူမကာင်းတွေဖေ
လိမ့်မည်။

စောင်အန် စဉ်းစားဖူးယ်ရှုပြန်သည်ကား-ပြုဟွာစို့တရာ့လေးပါး
ပြည့်ဝွှေ့ ပြုဟွာပြည့်မှာ ကာမဂ္ဂက်ကင်းရှင်းစွာ နေရာတောာမှု
ပုံညွှေ့အဓိပ္ပာဒြှိုင်း နေရာသော ထိုပြုဟွာမင်းသည်တစ်နေ့ကျွဲလျှင်
ထိုဘဝမှုအတွက် လွှဲပြည့်တိရစ္စာနှင့်ပြိတ္တာပြည့်သို့ ပြန်ထည့်ရေးမည်
ပြစ်ရကား စင်စစ် အားကိုးလောက်သော ဘဝ မဟုတ်သေးချေား
ပွဲမဆြိုင်

ထို့ပြင် မိမ္မာအယူကို စထွင်၍ ယူထူအများစွဲ ပြဟ္မာ?ပြည်တော်
ပြန်တွေ အများအပြား ပါဝင်နေရကား သူတို့သည်ပင် ကမ္မာ
လောက်၏ သံဆွဲဓတ္ထ ဖြန့်ထားသကဲ့သို့ မိစ္စာဝါဒတွေကို အနှစ်
အပြား ဖြန့်ထားခဲ့ကြခဲ့၊ ထို့ကြောင့် မုခ္ခမြတ်စွာသည် (မဝင်
ဟူသမျှ ဝက်သား ကြက်သား မစတ်ပြစ်စေကာမူ မချိုးမွမ်းနိုင်
သကဲ့သို့) ဘဝဟူသမျှကိုလည်း ပြဟ္မာဘဝ ပြစ်စေကာမူ ချိုးမွမ်း
တော်မူလာ ဘဝအားလုံး ကုန်ဆုံးမှုကိုသာ ချိုးမွမ်းတော်မူကာ
ကိုယ်တော်ပြတ်အတွက်မှာမူ အရင်းခံ တက္ကာပြတ်ပြီးပြစ်၍ ဘဝ
အားလုံး ကုန်ဆုံးပြီးဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူပါလေသည်။

ဘဝဝါ ဟံ ဘယ် မီသွား၊ ဘဝမြို့ ဝိဘဝေသိနံ၊

ဘဝံ နာဘိဝိုံ ကို့ဗို့၊ နှို့ဗို့ စ နှို့ပါ့ဗို့ဗို့။

အဟံ-သင်လိုတပ်တူ, နတ်လူ မြှုပြုဟ္မာ, သတ္တာဝါတို့၏, ဆရာဝင်စ်,
ပြစ်တော်မူသော ဝါဘုရားသည်၊ ဘဝ - ပြစ်လျှင် ပျက်မြဲ, မလွှဲ
တံတွာ, သံသရာန္တာဝါတွင်း, ထောင်အကျဉ်း၏၊ ဘယံ-အို့နာ သော
ရေး, ဓါက္ခဘေးမူ, စ၍ ရန်စွဲယ်, အန္တရာယ်ဟု, သေးအစုကို၊ မီသွား
ဝေ - ကောင်းစွာ ပိုင်နှင်း၊ သိမြှင်တော်မူခြင်းခဲကြောင့် အာလျှင်၊
ဘဝ္မာ - ကာမရှုပ်, အရှုပ်ဟု, လောကသုံးဘုံး၊ အလုံးစုကို လည်း
ကောင်းဝိဘဝေသိနံ-ဘဝကင်းရှာ, ရှာကြံပါလည်း, သုံးဖြာဘုံးဘဝ,
ကျေင်လည်ရသည်, များလှသောင်းသောင်း, သတ္တာဝါအပေါင်းကို
လည်းကောင်းအမီသွားဆုံးစကုန်စင်, သိမြှင်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ကို့
ဘဝံ-လူ့ဘုံးနတ်အုံ့, ပြဟ္မာဘုံ့ဟု, သုံးဘုံးကုန်းဘန်, တစ်ခုသောဘဝကိုမျှုံး
နာဘိဝိုံ-စုံစုံ မက်မက်, နှစ်သက်ခင်မင်, လိုချုပ်တောင့်တော်
မမူပေါ်၊ နှို့ဗို့ စ-လူ့ဘုံးနတ်ဘုံး, ပြဟ္မာဘုံ့ဝုံး, စုံစုံမက်မက်, နှစ်သက်

ပုံမှုမအကြောင်း

စွဲယ်တော်၊ ဘဝတက္ခာကိုလည်း၊ န ဥပဒါနိယိုံ-ခွဲလန်း လွှာတော်း၊
ဆုမြစ်ရိုးကဲ၊ အလျှပ်း မြတ်စော်၊ ဖြတ်တွောက်တော် မူခဲ့ဖူ
လှတည်း။ [မူလပဏ္ဍာသာ၊ မြို့ဟန်မန္တာယ်။]

အချုပ်များ၊ ဘဝများစွဲတို့ လျှော့ရသော၊ အုက္ခ တွော့များသည်
တွော့ကာတည်းဟုသော၊ အညှာသား အံရိုင်းခံဖြစ်ရက္ခား တက္ခာမဖြတ်
နိုင်သမျှ အုက္ခမဖြတ်နိုင်ရကား လက်ရှိတက္ခာရှိသာ အံကြော်းမဲ့ ပြတ်
အောင်၊ ဖြတ်ဖို့ အရေးကြီးလှပေါ်သည်။ ထို တက္ခာဖြတ်ကြော်း
အရားကောင်းများမည်း သမျှားခို့၊ သမျှားသက်ပွဲစည်ဖြင့် မဂ္ဂိုလ်
ရှုပ်ပါး အပြည့်အစုံညွှန်ဖြတ်သားကော်မူ၏၊ ထိုမဂ္ဂိုလ်ပါး၏ ရှင်း
လင်း ပြတ်ထဲးစွာ၊ မိမိစိတ်အစဉ်စွာ၊ တည်ရှိလာခြင်း၊ သည်ပင်
သောတာပန် ဆုတ္တာပါ မို့ အနာဂတ် ရယ္တ္တာဖြစ်ခြင်း မည်၏၊
ထို ရယ္တ္တာအဖြစ်မျိုး ရောက်သည့်အခါး။ ထို တက္ခာသည် လုံးဝ
ပြတ်တော်သွားပြီဖြစ်၍ ယခုအာခါ အမျိုးမျိုး စွဲတေးဆနေကြော်
သော နိုဗ္ဗာန်ဆုံးသော တုရားထူးကို မိမိညှက်ဖြင့်ပင် အစောင်အရှုံး
တွေ့ဖြင့်ကြရပါလိမ့်မည်။

အခြို့ ဘူးတော်ကောင်းထို့.... ဒုက္ခာသွားမျိုး ပြစ်ကြော်းသည် သမျှ
အယ သစ္စာရော်၊ တက္ခာသလော့သဖြတ်သကဲ့သို့ အုက္ခအားလုံး ကုန်ဆုံး
ငါအားပြုးရာ နိုဗ္ဗာန်ဆုံးတော်မျိုး နိုဗ္ဗာန်ခာတို့ထင်ပေါ်လာကြော်း
သည် မဂ္ဂအစ္စာ သညာခေါ်တွင် မဂ္ဂပ်ရှုပ်ပါးပင် ဖြစ်ရကား ထိုမဂ္ဂပ်
ရှုပ်ပါးကို မိမိစိတ်အစဉ်မှာ၊ အနှံ အရင် အဆင့်ဆင့် တိုးပွားလာ
အောင် သတိတရား အဖြတ်ဖျို့ ကြံးစားကြပါ့လေးဗျာ။

မြို့ဟန်လုံးတော် [မြန်မာပြန်] ဖြီးဖြီး